

میلعلو وه

ن افر عب تکم رد ارو شاع ت قیق دو ت یلاو هاگیاج

ی عیشد

ن یعمجام هیلع اللهن او ضر ی نار هط هملاء و دادد مو حرم ، ی ضاق مو حرم ی تفرعم هریس زای یا هس رد

لوا هسلج - س نانا تا حفد

تانا یب

ی نار هط ی نیسد ن س محمد مم دید جاد الله تیا
ه رسد الله س دق

مِحْرَلَا نَمِحْرَلَا اللهُ مَسْب
رِكْشَلَا وَ دَمَحْلَا هَلْ وَ
يَفْطَصْمَلَا دَمَحْم رَشْبَلَا دَيْسِدْ وَ لَسْرْمَلَا يَبْنَلَا يَلْع مَلَسْلَا وَ قَلَّصْلَا وَ
نِيَعْمَجَا مَهْيَلْع يَلْعَلَا يَلْعَلَا اللهُ مَلَسْد نِيَرَهَاطَلَا مَهْتِيَلْ هَا وَ
نَبْدَلَا مَوِي يَلْعَلَا مَهْنَادَعَا يَلْعَلَا اللهُ مَهْتَلْ وَ

و مَعَسْزَا اللهُ مَبْ عَافِرْعْ وَ يَهَلَا عَاطِلْوَا لْ اَوْحَا رَد نَخَسْ: مَك رُو فَعْبَر رَا كَهَانِكْ هُدْنَب دِيوَكْ نِي نِيچْ دَعْبُو
مَك دِيَا يَمْرِبْتَسَا دَرَجْتْ وَ دِيحُوْتْ مَصْرَع نَا كَنْفَايَمِرْ وَ تَفْرَعْم نَا كَرْزَبْ هُدْنَبِيَزْ مَك، لْ مَاد رُو خَرْد يَلْعَلَا يَفْرُظْ
دَشَاب فَرْعَم زَا يَلْعَلَا دِيَا ب فَرْعَم: دَنِيوَكْ

يَلْعَلَا يَتَايِدْ وَ نِي رْتَمَهْم زَا اَدَخْ يَلْعَلَا شَنْم وَ شَوْر وَ نَا نَخَسْ وَ تَلَا اَد رَد لَمَّأْتْ وَ قِيَقَحْتْ وَ مَعْلَا طَم
دَشَاب مَهْتَشَاد رَهْ نَدَم مَهْتَسُوِيپْ اَر نَا دِيَا ب تَدَاعَسْ وَ حَلَا ف مَلَا ع يَوْجَهَارْ وَ كَلَسْ هُدْنَب مَك تَسَا يَلْعَلَا نَاسْم نِي رْتْ
تَا حَفَلْ اَزِي لَا بَار شَزَا اَر شِيوُخْ رَكْفْ وَ بَلَقْ وَ رَطْعْم، رَا تَا نَا مَهْبِيِطْ حَنَاوْر زَا اَر دُوخْ نَا جُو حَوْر وَ
يَلْعَلَا م تَمَحْر بَلَا جْتَسَا نِي حَلَا صَرْكْ، سَلَا جَم رَد مَك نَا چَمْ هُو وَ دِنَا دَرْكْ طَا شَن اَبْ وَ تَسْمَرْسْ، نَا شِيَا يَلْعَلَا نَا بَر
تَسَا رُو ذُو تَمَحْر بَلَا جْتَسْم وَ بَجُو تَسْم اَدَخْ يَلْعَلَا حِيَا صَنْدْ وَ تَا مَلَكْ وَ تَلَا اَد مَعْلَا طَم¹، دَنْكْ
وَ نَا تَسَاد رِبْ عِلَا طَا، مَهْر طَا خَشْ يُو شْتْ وَ مَهْيْ مَكْر دَرْسْ وَ زِي كَنَّا مَهْيَشْ وَ رَاوْشْد لْ نَاسْم رَد اَسْب مِچْ وَ
يَلْعَلَا نَشُوْر وَ رَطَا خْ طَا سَبْنَا بَجُو م، تَا رَضْد نَا زَا يَرْثَا اِيْمِيَكْ وَ زَعْن نَخَسْ اِي وَ نَا نَا زَا يَلْعَلَا تَشْدَنْكَرْسْ يَرْوَا دَا يْ
دَدَرْكْ مَهْيَشْ وَ كَشْ زَا نَدَمَا نُو رِيْدُو قِي رِطْ تِيَا دَهْ وَ هَا ر

يَلْعَلَا مَهْفَرْطْ وَ نَا شِيَا ظَعَاوْمْ وَ نَا نَخَسْ وَ مَهْنَا لْ اَوْحَا وَ نَا كَا پ رَكْ زَا نُو حَشْم رَسَا رَسْ مِي رَكْ نَا رَقْ
وَ لَهْجْ تَا مَلْطْ رَد يَلْعَلَا غَا رْچْ وَ تَوَكْلَمْ يَوْسَهْبْ يَدِيَلَكْ مَهْنَا زَا مَاد كَرْ ه مَك تَسَا اِيْلُوَا وَ اِيْبِنَا تَشْدَنْكَرْسْ
دَشَابِي م رُو رَغْ

نَا يِرْجْ رَد اِي وَ؟! دَرَاد دُو جُو بَا لَطْمْ وَ مَهْتَكَنْدْ مَك رَكْمْ مِي هَا ر بَا تَرْضَد يَلْعَلَا نَا كَنْزْ رِيَسْ وَ نَا تَسَاد رَد
وَ نِيوَكْتْ مَلَا عْ زُو مَرْ وَ رَا رَسَا وَ يَلْعَلَا نَا فَرْعْ وَ يَلْعَلَا دِيحُوْتْ قِيَقَدْ وَ قِي مَع لْ نَاسْم مِچْ رَضْ وَ يَلْعَلَا سُو م تَرْضَد
هَارْ وَ مَسْر مَهْنَا زَا وَ دَرْكَنْبْ مَجُوْتْ وَ قَمَعْتْ هُدِيدْ مَهْ مَهْنَا رَد مَهْتَسُوِيپْ دِيَا ب نَا سَنَا مَك تَسَا جَرْدَنْم مِچْ بَرِشْتْ
هُوِيَشْ وَ تَا يِدْ شَوْر رَد يَلْعَلَا مِي قَا رْ وَ مِي لَاعْ بَلَا طَم مِچْ نَا مَقَلْ تَرْضَد حِيَا صَنْد رَد اِي وَ، دَزُو مَا يِدْ تَفْرَعْم
يَلْعَلَا لْ اَجْرْ وَ اِيْبِنَا رِيَا سْ دَرْوَم رَد رُو طَنْ مِي مَهْ وَ؛ دَزَادَنْ مِي تَفَكْشْ مِچْ اَر نَا سَنَا مَك دَرَاد دُو جُو تِي دُو يَع
مِچْرَد اَرِيَزْ؛ تَسَا نَا كَرْزَبْ زَا بَلَا طَم لْ قَنْد رَد سَاوَسُو وَ تَقَد تِيَا عَرْ تَسَا مَهْم اَجْنِيَا رَد مِچْنَا اَمَا
رْتْ تِي مَهَا اَبْ وَ رْتْرِي طَخْ زِي ذُوَا زَا مَلُو قَنْم نَا نَخَسْ وَ بَلَا طَم دَشَاب رْتْ لَاوْ وَ رْتْعِي فَرْ مِچْرَهْ كَرْزَبْ نَا مَقَمْ وَ
نَا مِچْ كَسْمْتْ وَ نَا رَقْ مِيَا كِيَلْ قَنْدْ وَ لَادَنْتَسَا. تَسَا رْتِي تَا يِدْ وَ رْتْمَهْم مِچْ يَاتَنْدْ وَ تَا عَبْتْ يَلْعَلَا اَرَاد مِچْ يَتْتَرْدْ وَ
زَا يَلْعَلَا تِيَاوْر وَ مَلَا كْ لْ قَنْد اَنْكَهْ وَ، تَسَا رْتْرِي طَخْ مَلَسْلَا مِي لَاعْ مَوْصَعْمْ زَا تِيَاوْر كِي مِچْ لْ لَادَنْتَسَا زَا اَعْطَقْ
نِيَا رِبْ وَ دَشَابِي م زَا يْتَمَا وَ تِي صَوْصْ نِيَا يَلْعَلَا اَرَاد يَلْعَلَا يَلْعَلَا لُو كِي زَا يَلْعَلَا مَلَا كْ وَ نَخَسْ مِچْ تَبَسْنْ مَوْصَعْمْ
سَا يِقْ

مَهْبَا طَخْ وَ تَا فِيلَا تْ رَد نَا كَرْزَبْ زَا مَك اَر يَلْعَلَا بَلَا طَم مَك مَاهَدَرْكْ دَرْوُ خَرِبْ دَرْوَم مَهْدْ مِچْ بِنَا جْنِيَا اَذَلْ
دَنِيوَكْ وَ دَنَسِيوَنْدْ يَلْعَلَا شَمْمْ وَ رَكْفْ زَرْطْ وَ مَقِيْلَسْ وَ مَا كَدِيْدْ سَا سَا رِبْ اَفْرَصْ وَ عَقَاوْ فَلَاحْ رِبْ دَنْكِي مِچْ حَرْطَمْ
تَبَسْنْ وَ دَنْرِي كِي مِچْ رَا رَقْ، عَقَاوْ مِچْ لْ هَا جُو مَا كَا نَا دَا رْفَا رَا يْتَخَا رَد وَ رَشْتَنْم، فَلَاحْ بَلَا طَم نِيَا وَ تَسَا مَدُوْبْ
رَاوْ كَا نْ سَبْ يَلْعَلَا عَقَاوْ يَلْعَلَا اَرَادْ وَ رِي طَخْ رَا يَسْبْ تَسَا يَلْعَلَا مَلْسَمْ نِيَا وَ. دَنْكِي مَلْ مَعُو دَنْدَهْيْ مِچْ رْتَا بِي تَرْتْ مَهْنَا مِچْ
وَ؛ دَدَرْكْ يَلْعَلَا دَا رْفَا رَاوْبْ وَ تَكَلَا هْ بَجُو م، يَلْعَلَا كَرْزَبْ صَخْشْ زَا فَلَاحْ مَلَا كْ كِيَلْ قَنْدْ تَسَا نَكَمْ مَا كْ

¹ 348. ص 9، ج 9، راونلأا راجب

دوشن نیمضد ص خشد تداعسد و یراگنسر، ن آ ی عقاو و حیحصد ل قدر د

و دارفا هنوگچ - مرسد الله س دق - دلاو هملاع موحرم تاید نامز زا هک مدوب دهاشد دوخ بناجنیا نیمه و دندرکی مرشتتم و لمحن اشیا روظنم و دوصقم فالاخر رد ار هلو قتم بلاطم، ناشیا اینی پبترم و رکم و ثیداحا ل عج و بذک، بسانم رتسب ندش مهارف و ناشیا تاقو زا سپ ات دیدرگ بجوم هلسم شین اشیا هب نیطبرم و مسردم و بتکم نیا یرب ی امعجاف و فارحنا هچ، هیفخم داقحاً زورب و قافذ¹ م اهدومذ و گزاب مود دلج، توکلم رارسا باتکرخا تمسقر د ار ن آ زا ی شخب ریقد هک؛ دروا

هب تبسنی سکره زا شیب و، معماج دارفا رد ن آ ریثأت و دوخ ملاک تیمها هب هجوت ایناگرزب یرگنرود و س اوسو تیاهن اهرژاو و تاملک باختنا رد ظاحل نیبدو؛ دنافئاخ و کانسار ه ن آ بقاوع دنناری مدن ابز ربی نخس، تیلوئسم ساسحا و مظللم نودب روظنم مه ام دننام و دنیامنی م تا عارم ار دنشاب ن آ هب دقتعم دوخ هچرگ، دننکی مذ راهظا دوشد دنیا شوخاد و دنسپان بقاوع بجوم هک ی ملاک و

رد میراج لئاسم و ثداود هب تبسن - هیلع الله ناوضر - دلاو موحرم: هکنیا دراوم هلمج زا هطساو هب مدرم رب هک ی دندادش و تامیلامان زا و دندوب ریگیب و رثائم و ساسد مداعلاقوف، تکلم ی هاگماگ شیوخ هیلق تادراو و عارآ هب و، دندوب نارگن رایسب دشیم دراو م لاسا نانشد و تاناپرد یرببندی پزای خرید عوسد بقاوعزا و دندرکی م دزشوگ ار حلاف و حلاصهار و دندومنی م ع لطم ار دارفا دندرکی م نایی بلاطم لو قعمان تا کرد و اه

دندومرفی م اهراب

ن آ عفر و حلاصا ددرد و میریپی مذ ار تایفم و مینکی ماضما و دییأت ار لئاسم تا تبتم ام

² دوشنای و دوشد هتفریذپ هاوخ، میهدی م رکذت و مینکی م مادقا

راوگان رابخا و، دندوب نارگن و رثائم رایسب ناریا روشک هب قار ع ثعبت تموکد موجه هلسم رد دلاب ریمدتو س بیمار کتھ و نیفرط زا عایر با عامد کفسد بجوم هک هانشنمذ و زوسن امانا گنج نیا دادی م رارق ی مسج و ی حور راشف تحت ار ناشیا آدیدش، تسا مدوب نارجل باقریغ تا عیاض و م لاسا نامناخ هتداح نیا متخ هب تبسن و، دندوبی م رسبرما ه لصف و ه لئاغ عفر و ن آ ماتتخا راطنتا رد هتسویپ و، رهشمرخ حتف زا سپ اصوصخم؛ دنداتسرفی م نیلوئسم ی ارب ی پاهم غیب، فلتخم عطاقم رد زانارب دندومرف هذب هب ی زور ی تد و دندیزروی م رارصا گنج همتاخ رب آدیدش

یرگیب تروصد هب هلسم و دمآ دهاوخن شیب ی تصرف رگیب، دوشن مامت هلسم نیا ن لا رگا

³ دمآ دهاوخر د

دندومرفی م ل احد نی عرد و

تتمه و صلاخ تین و مینکی م تیماد عیشتم میرد ناعفادم و م لاسا ناگدنمزر و ن ادهاجم زا ام

ار اهنأ ناگدیدبیسأ و میزروی مذ غیرد دیارب تسد زا ی تمدخ رگا و، میهدی م چرا ار نانا ی لاو

مینکی م اوادم میناوتب رگا

ن تفر هب بیغرت و قیوشد هبنج هک هلمج کی ی تد، گنج تدم مامت رد فاصوا نیا مامت اب ی لو ن تفر بیغرت و داهنشیب، مهریغ و نیافارطا زا رفن کی هب و دشن زاربا ناشیا زا دشاب هتشاد ار مهیج هب زا کشا، داتقای م گنج نیمودصم هب ن اشمشچ ی تقو هک مدوب دهاشد اهراب ریقد نیا. دندومنز ار مهیج هب دندومرفی م ی بلاطم و تشگی م یراج ن اشنامشچ

ناشیا هب ی بلاطم اهرتشون ای و ناخس زا ی خرید رد هک مینکی م دهاشم هزورما، فسلاعم اما و ناخس اب و دندوب عازنو و گنج همدادا رب نیدکوم و نیقوشم زا دوشن ناشیا ایوگ هک دندی م تبسن !! دندوب هتشاذگ هحص بلاطم نیا رب دوشور

¹ 208. ص 3، ج 496؛ ص 2، ج 2، توکلم رارسا

² 71. ص 3، ج 2، آنرق توکلم روز هب دوش عوجر

³ 280. ص 2، ج 2، توکلم رارسا

و ل‌ماک فرعاء تّیصخش، هرّخاتم انمزا نیا رد ملاسا ملاعر دان و زاتم یاهت تّیصخش هلمج زا درگاشد، دشابی م. هّرس الله سّدق. دادد یوسوم مشاه تّیس جاد ترصد، یهلا رادمانّی لو و هلماتم کلاس الله ن اوضر. ی ضاق یلع تّیس جادی مظعلا الله تّیا موحرم، دیحوّتا و قحلا تّیا زوسملاع دینر و هتسجرب :- هّرس الله سّدق. ی نابطابط هلماع زالا قد هب هک. هیلع

ریاس رظنم و ی ارم رد و تشادی م رانکرب ش یبوخ لفاحم و سلجم زا ار ناشیا ی ضاق موحرم دنراد مانگن ی فخم راطنا زا، قو و دصنورد ار وا هکی میتیژد نوچمه؛ دادی مذ رارق دوخ فذملات¹ دزادریب دوخ کولسد و لاد هب رتشیب و رتهب دناوتب ات هب یهلا تّی لو نیا روضد و تمدخ رد لاس تشه و تسید تدم هب. هّرس سّدق. ام دلاو موحرم هدینش دلاو موحرم زا ناشیا هرابرد هکی تلامج و تارابع² تشاد لباغتشی یونعم ریس و ضیف بسک یفل کلا داتسا ی تندنوک ات ملاسا ردص زا یهلا یافرع و ایلوا و مظاعا زا یحدا هرابرد، تساهدش رد زاریش ی دعدس زا تبیین اءادا رد اقبیحت و بتسا هدشن هدینش. هّرس سّدق. ی نابطابط هلماع، و ال کلا، تساهدومیند زاجم و طارفا هار و تساهتفگن قارغا و فازگ هب نخسش دارم و داتسا و ریپ فصو دیامرفی م درجم حور رد هک اجنأ رد

میاهدناوخ و میدینش و دناهتفگ هچره زو *** مهو و نامگ و سایق و لایخ زا رترب ی³ میاهدنام و تفصول و ا رد نانچمه ام *** رمع دیسر رخا هب و تشگ مامت سلجم دوامرفی م اهراب

انکھو و⁴؟! دادحلا ام کاردا ام و دادحلا؛ مراندن ی زیچ دوخ زا و مشابی مرفصد دادحل باقر رد نم ضرع ناشیا هب هدنب، دنتشون ناشیا لاد حرش رد ار درجم حور لیدبی بباتک هکی مانگنه و دندومرف، میدوب هدینش امش زالا لاد هب ات دیاهتشاگن اجنیا رد هکار بلاطم زا یرایسب؛ مدرک و زومر و رارسا زا هچنأ اما و منک نایب مناوتی م ناشیا فیصوت رد هک تسای بلاطم اهنیا مزات! دشدهاوخ ریاریب دنچ درجم حور، میامن و گزایب مهاوخب، منادی م گرزب نأ زا هک تآیصوصخ موحرم اب. هّرس سّدق. دلاو موحرم طابترا، نابخس و تاجهتشون یضعب رد مزورما، هناقساتم و دناهدوبن دادد موحرم ی تیبرت و ی کولسد درگاشد ناشیا لاصا ایوگ هک تساهدش حرطم یوحن هب دادد هداقتسا ناشیا زالا دادد موحرم اسب هچ و؛ تساهدوب تقادص و تقافر ساسا رب رگیدکی ابود نأ طابترا قنأقر و قنأقد کرد زالا داعبنا و مهف مدع زالا شان بلاطم نیا مومع هک⁵! تساهدومنی م ضیف بسک و⁶ دشابی م کولسد

نینمؤملاریما رگم؟! دراد ی داتسا و درگاشد طابترا اب ی تافانم تقادص و تقافر رگم! ابجع رد و⁷ دوامرفی مذ دایم لسو و هلا و هیلع الله ی لصد ادخل و سر زا «ردارب» و «خأ»: بتراابع اب ملاسلا هیلع و هیلع الله ی لصد ادخل و سر ارچ و؟! «متسه ادخل و سر ناگدنب زالا هدنب نم»: دوامرفی م لاد نیع نیسد دمحم تّیس ل باقر رد نم: دوامرفد دادد موحرم ارچ و؟! دوامرفد یلع هرابرد ار هلمج نیا ملس و هلا⁹؟! مشابی مرفص تیلوا و نافرعت مرد و میرد زالا امش تفرعم و تخانش: تفگ و دومن باطخ اهملق نیا هب دیاب

¹ 12 و 11 ص، درجم حور

² 471 و 101 ص، نامھ

³ هچابید، ی دعدس ناتسلگ

⁴ 13 ص، درجم حور

⁵ 281 و 274 و 270 ص، درجم رون

⁶، توکلم رارسا هب دوش عوجر، روکذم بباتک رد هدش حرطم بالطم رب مرتحم فلو م رظن نواماریب رتشیب علاطا تهج

244 ص، 3 ج

⁷ 419 ص، 4 ج، هقیقلا مرضحیلا نم

⁸ 90 ص، 1 ج، یفاکلا

⁹ 172 ص، 4 ج؛ 189 ص، 2 ج، یسانش ماما هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج

یّتحهک یاهصر عرد و دیهنی مرتارفش یوخ دودخا اپ ارچ سپ! دجنگی من آ ظفله و هملاک دنچ رد طقه داب هب ش یوخ یوربا و ضرع و دیراذگی مدق، تسالاحم و نکمماند امشل اثما و امش یارب نال یخت؟! دیوشی من ارگید تللاض و تریح و یگنشگرس و اوغا بجوم و دیهدی م
هچره ناشیا و دندوب - امهلاء الله ن اوضر - ام دلاو صخاشد و درق هب رصحنه داتسا، دآد محرم
دوب دهاوخن یرگید زیچ تللاض و دانع زج تلایضف نیا راکنا و، تسا مدوب وازا دنراد
دندومرفی مرمع رخاوار د ناشیا

رد، یهلا لیدی بی تیصخش نیا دیابن ارچ هک دوب هدش مدقع نم نیس رد هلئسم نیا هک دوب اهتدم
زا و دریگ رارق، روز و ضیفه مشچ یوجتسج رد ناندنمرد و مدرم تفرعم و تخانش ضرعم
رارق ش یوخ کولس و ریس و یگدنز روما هجولرس ار اهنأ و دنوش عطم و فاصوا و لوا
رد و دنک آقصم ار ش یوخ ریمض و بلق و ناج ماشه، یسده ضیف ل از یلا عینم نازا و، دند
مدرم و داد رثا بیترت ارذگ حلاصم و تاطحلام هب دیابی کات و؟! دنراذگ مدق و اجهنم و ریس
مدرم سپردن انچه نونکم رد نیا دیاب نامز هچ ات و؟! تخاس مدرم ی مظع تمعدن نیا زا ار
دنامب روتسم تبیغ

رد وازا ی نخس و دیا نایم هب لامرد وازا ی مسا دادی من هزاجا ش تایید نامز رد هک گرزب ن
وازا یرکذ و داب هک دومرفی میهنه ار دوزن ادرگاشد و اقفر ادیکا و آدیدش و دوش هدنار نابز هب راطنا
دومرفی م و دنزاسن لامر ب ار قلعت و طبر نیا و دننک مدرم نایم رد
ار مدرم و درواید راطنا رد ار دوزن سومان دیابن ناسنا و دراد ار ام سومان مکه ام نیب طابتر
دناوخارفوا هب فراطن و اشامت هب

رد دلاو محرم راب کی یّتحهک دشن هدینش و هدید چیه، دآد محرم تایید لوط مامت رد انلا
زا یرکذ، مئاق دجسم اعجم و هبنش هس یاهبش تاسلج رد یّتحهک ای و ربنم یلاب رب و مءاع سلاجم
ن انگرزب زای کی: دندومرفی م، دندرکی مقلد گرزب نازا ی بلطم رگا و¹! دنروا نایم هب دآد محرم
محرم دوجو رشارش هک دنتسنادی می بوخ هب ناشیا اب نیطبترم و نادرگاشد اما²؛ «تسا مدومرف نیچ
وا زج و تسا هتفرگارف داتسا ی توکلم سفن یاهقراب و لامج و للاج تابذ و سنا تاحفد ار دلاو
،وا فرطاخ زج ی امرطاخ و، وارکذ زج یرکذ و، وا دای زج ی دای و مدنم ی قابل د هچار سرد ی زیچ
تسا هتسادن دوجو وای ناقب و تایید زج ی یاقب و تایید و، و اجهنم و شور زج ی جاهنم و شور و
ی م رپ وای لاعا لام و سدق مءاع یوس هب ش دوجو مامت دناری م نابز رب ار دآد مان هک ی تقو
تشگی م راکشأ ش تانجو و امیسرد ی لوح و ریغت نانچ، دروای م نابز هب یسک ار و امسا رگا و، دیشک
ی م یس، صاخ دارفا اب تبحصد رد ای و ی صوصخ سلجم ره رد. تخاسی م هجوت م ار نایفارطا هک
ی من ی زیچ دوزن، تشاد دای هب ی بلطم وازا هینم نیا رد ات و دروا نایم هب ی نخس ش داتسا زا درک
و تاکردن و دوب رکف و بلق و شوگ و مشچ اپارس، تسشنی م ش داتسا ل باقم رد هک ی ماگنه. تفگ
دومرفی مام هب دوزن و، تفایی مرد ار بلطم، داتسا تروصد تانجو

داتسا روظنم و دوصقم مهفو بلاطم ی قلته یارب ار ناندوجو مامت دیاب دیتسه دآد سلجم رد ی تقو
دنک اقلا ار ی بلطم مظل نامه رد دیاش، دیزرون تلفغ ناشیا هب هجوت زای امظط و دیریگ راک هب
³ دورب تسد زا و درگی فتخم امش هجوت و عمس زا هک

ترضد هتخانسان یایاوز نیبته و لواوا رد درجم حور ریظنی بباتک فیلائن زا سپ مدن نیا
هک مدربی م رسب ساسحا و رکف نیا رد هتسویب، ناعلطم و - امهرس سدق - دلاو محرم طسوت، داتسا
بباتک نیا رد و لیدی بدرگاشد هک ار ی فیرظ و لمجم تاکن و بلاطم، ش یوخ عسؤ ددرد ی زور مناوتب
کیدنن زان دوزن هک ار ی لئاسم زای خرب زین و؛ میامن ریست و حبضوت، تسا مدومن هراشا و هتخادرپ نادب

¹ 14. ص، درجم حور

² 34. ص، 3 ج، ی سانش ماما هب دوش عوجر منومن ببا ز

³ 19. ص، 1 ج، و توکلم راون

ل غاشم و ل غاوشد هُطساو هب ی لو ؛ میامن میدقت تفرعم ل ها ماگشیپ هب و میاز فید اهنأ رب مدوب رطان و دهاشد هتشدگ ی اهل اسرد هکنیا ات دیدر گنذ قیفر قیفوت نیا ، دلاو موحرمل احترا زا سپن نامز تدم رد هفراصد ریقد نیا زا ، اللهاب فراع نیا میرکت و لیلجت سلجم ی راز گرب ددصد رد س ومشل اس مشد مرتحم هُسسوم ن اوخا تساو خرد و توعد زین هدنب . دومن ار اوگرزب نیا تیصخشند و ل اوخا رد هبحاصم یاضاقت تئم هُدید هب ، هملک کی ی تی فیرحت مدع هب طور شم ار ناشیا بولطم و متشاد س اپ ار هُرعأ و مَرکم . مدراذگ

و دش راز گرب دیماجنای م لوط هب ت عاسد و د زا شیب مادک ره هک هسلج هس تی ط رد هبحاصم نیا لوصا و ی دیحوت ی اهماگدید و ی تفرعم ی نابم ی ایاوز هب ، دعب هب مراهچ سلجم رد هک متشاد انب ریقد ی آرم و رظنم زا تفرعم و دَرجت قفا هب کلاس طبر و ی گداوناخ ل ناسم و ی عامتجا دعاوق و ی قلاخا دنتفایز همادا رگید سلجم نیا ، ریقد هُیحان زا غلاب ی تساک و لاجم قیض تهج هب ی لو ، مز ادرب ناشیا دندیدرگ دودحم ، تفرگ رارق مومع س رتسد رد هک هسلج هس نامه هب و

ن آ راشتتا تساو خرد ریقد نیا زا و تشگ هدایر اونزا ی نامیا ی لاخا طسوت ه عومجم نیا بلاطم اهذعل و فغم ی تاید و ی لصا بلاطم ل وار قشیپ و همدقم ناونع هب ار ه عومجم نیا هک ریقد ، دنومذ ار ی لصا بلاطم ، قیفوت تروصد رد هک دش نیاربانب هرخلأاب ی لو ، مدمام ددرم ن آ رشن رد ، دیامنی م ی قلند الله عاشن ، دنریگ رارق هُرعأ و هُبحأ رایتخا رد تابحاصم نامه رارمتسا تروصد هب کیدزن هُیتأ رد

دلاو نوچمه نافرع و دیحوت هُصرع ز اورپ دنلب باقع هک ی یاج :تسا فرتعم مدنراگن همتاخرد زا رگید¹ «م هو و نامگ و سایق و ل ایخزا رترب ی ا» :دیارس نینچ و افصو رد ی نار هط هملع ، م طعم باو صد و قدصد هب نخس و دنک ادا بلطم ق د هک تشاد ناوتی م راطتنا هچ ، ن م وچمه ی ناگیامی پل اثما هضرع ی شورفت فرعم رازاب هب ی نادرمدار و ناگرزب نینچنیا شزرا و ن آشد روخرد ی عاتم و دنیوگ دندرادب

و هُئنب ؛ میراتساوخ ار ش مارگ ی ایلوا ی اشمم و جهنم رد تعباتم و ریسد قیفوت ن آئم دنوادخ زا آریثک اُمیلست م لَس و نیرهاطلا هلا و دَمحم ی لع الله ی لصد و هممرک

ن آئملا کلملا الله نم آنتلا و هُیحَتلأ فلا هُیواث ی لع ، یوضر س دقم دهشم
 یرمق یرجه 1433 مَر کملال اوشد مود و تسیب ، هبیشکی بش
 ی نار هط ی نیسد ن سحمد م دیس

¹ 687 و 686 ص ، دَرجم حور

میجرلا منحزلا الله مسب

ی داء رشبر کف هُرئاد زا جِراخ، ی هِلا ی ایلوا ماقم کرد

تسا هدشن رکذ دَرجم حور باتک رد هک ی تارطاخ و بلاطم زا ی ضعب تسا نکم ایآ ... :ل اؤس - تسا هتشداد تیعوضوم باتک نآ رد رتمک لاصا دیاش هک - دادد موحرم ی گداوناخ قلاخا دروم رد لاثم ی م هداقتسا دَرجم حور باتک زا هکنیا نیع رد هک دننک ی روآرگ ی بلاطم دنناوتب ن اتسود ات دینک حرطم ؛دیآ باسد هب م ه باتک نآ هلمکت تاهج ی ضعب زا ، دوشد

ابیرقت و دوب ی نابطاب ی هِلا موحرم دروم رد ی لبقش یامه نوچ ، تسا تخسدام ی ارب م هر اک هتبلأ اما ؛دوبت تخسد و گنت ام ی ارب مصرع ی لید و دوب هتفرگت تروص ی لقتسم راک چیه ناشیا دروم رد ی یاج ات هک هدوب نی ن اتسود شلات نیمه ی ارب ، دراد دوجو یوق راک کید دادد موحرم دروم رد نوچ نییاد دادد موحرم ن اشد م ه هک تهج نی نیا زا ؛دننک ظفح ار نآ و دنرب لایاب ار راک تَوَق تسا رسیم هک باتک نآ هب هکنیا م ه و - دنوشن ی قرعم دب ناشیا دندهی م ماجنا ن اتسود هک ی راک بلاقر رد ی نعید - دیاید نآ دنناوتی م ل احر هب ، دشاب فیعض دننکی م هئارا ن اتسود هک ی راک رگا نوچ ، دسرن ی بیسأ دَرجم حور هک ی یاج ات ار راک هک دندش ن ارب ن اتسود هک تسا نی نیا . دنزب ررض نآ هب و دنک فیعضت م ه ار باتک دنرب ولج ی صاخ تَوَق اب ، تسا رسیم ناشیارب

تسا ن اتسود رظن دروم هک هچنأ هب تبسن دعب ات منک ضرع ی بلاطم ن اتتمدخأ اتمدمق لایاد :ب اوج .مشاب ن اتتمدخ رد

کید ناشیا نوچ ، تسین ی داء هلمسم کید - یلع الله ن اوضر - دادد یاقأ موحرم هب طوبرم هلمسم ی صخش ره هب مزورما هک ی لعف ح لطم ی هِلا ی انعم نآ هب هذ ؛تسا هدوب ی هِلا لُجَر کید و ی هِلا ی لو ناشیا . دوشی م هتفگ باقلا و نیوانع نی ا ، اداضتم و اضراعتم و اضاقتنم ولو ، ی تقصد و تَمسره اب و هُرئاد زا ناشیا تیعقوم لاصا هک منک ضرع ار هلمسم نی نیا مناوتی م هلمج کید رد و هدوب ی هِلا ی لو کید نآ هک مدینش ن م ی تقو و ؛دیآ منرب هدنب ددهع زا ناشیا ل اوحا هب عجار ثحب و ؛تسا جِراخ ی رشبر کف عجار هک میتسین نی ل باق هدنب ل اثما و هدنبر خأ :متفگ ، دندرک حرطم ار ی بلطم نی نچم ام رورسو و تسود و اخلص ، املع زا ی داء دارفا هب تبسن هدنب دیاش ، هلب . تسین عضاوت نی ا و ؛مینک تبحص دادد یاقأ هب نکم و مدناوخب تکر رد و مدرک هبرجت ، مدینش ، مدید ار اهنا بلاطم نوچ ؛مشاب هتشداد ی تاعلاطا داهز هتشداد اهنا هب تبسن دوخت تاگردم و ی دوجو هعس اب و تینهدن اب قباطم ی تشادرب ، دارفا ریاس لثم تسا الله ن اوضر - دلاو موحرم ای ی ضاق موحرم ای دادد یاقأ موحرم ل اثما هلمسم ی لک روط هب ی لو .مشاب دیارب نآ هدهع زا دهاوخب دوخت دودحم و ی داء تامولعم اب ی داء درف کید هک تسین ی لئاسم - مهیلع

و هتشنود دوخت داتسا دننامه ی هِلا ی لو کید هک تسای باتک ، دنتشون ناشیا هک ی دَرجم حور باتک دنتشاد فارشا ن اشد لایاد و ناشیا هب تبسن روطچ هک تسادید بلطم نی نیا ناشیا ملقزا و ؛تسا مدرک حرش رد ی سلجم رد دادد یاقأ موحرم دوخت هچنانچ . دندیسر ناشیا هلمسم هک هب و دندرک کاردا ار تیعقاو و دندومرفن م هب ، ناشیا لزنم

تفرگن م زان یسحدتمم دئیس ، مدوب مدرک بسک ن م هک ار هچنأ

ی درف نی نچم کید بَخ . درکی من حازم بلاطم رد و تشادن هلماجم ناشیا هتبحصد رد ناشیا و دوشب نیودت ی باتک هک دییامرفی م امش هکنیا . هذ هدنب ی لو ، دیابیرب ی مهم نی نچم کید ددهع زا دنناوتی م و ناشیا ی گدز هفلتخم راودا دهاوخب و دشاب ناشیا تایدر اوطا هتفگ و مهیم تاکنز رادهدهع دنناوتب هک ی تسیابی م ی نعید ؛میهدب رارق تخانش نامه بوچراهچ رد ار نی ا دیاب ام ، دنکب نی اید ار ناشیا تیعخش دشاب و گخسپا تسه هک ی هتفگان بلاطم هب تبسن ناشیا و دشاب یاقأ موحرم م راوبد هک

1، هُك كَرُئِيْلَا هُك كَرُئِيْلَا مَكْنِيَا بَابِ زَا لُو

2دیشچ دیاب ی گنشت ردق هه مه *** دیشک ن او تدرگا ار ایرد با

لَاوَا مَهْدَبِ هَائِرَا نَاتَمْدَخ مَنَاوَتِي مَهْ كِي تَاعَلَاطَا وَ . مَنكَ ضَرَع نَاتَمْدَخ مَنَاوَتِي مَرَادَقَم نِيَا طَقْفَم نَهْ
هَك مَنكَ ضَرَع دِيَاب :بَيْنَاذْ ؛دَنشَاب مَتَشَاد ار نَا شَرِيذْ لَمَحَدَ دَارْفَا وَ مَعْمَاچ هَك دَشَاب ي اهدودحم رد دیاب
ی م ی هلا ی ایلوا ت لاد ن اید هک ی یاجنا ز ا اما ،تسا ه دشق ق قحم امش ی باصاقت هه ت بسن بالطم ق ق اقیقت
و دنتسه ه دشمگ ل ابند هه و دوخ ی اهدرد ن امرد ل ابند هه هک ی دارفا ی گدنز رد د شاپ وگلا و موسا دناوت
رما و تیاکد ک ی لاد مکنیا هه - دنکی مذ دروخرب بالطم هه ن نقت اب و دنریگی مذ یرسرس ار بالطم
،میروایب ت سده ی شوخ ل هاد و مینک ی ط لئاسم ز ا ی ضعب رکز اب مه ار ی سلجم ،مینادب مه ی دا ع ریغ
م تشاد اهنیا ی ارب مه ی هاگیاج ک ی دوخ ت لایخت رد ،میشاب م تشاد مه ی ناسفد فیک و ی ناسفد ت ذل ک ی
هجیتت ،ق یقت و ث حب و ت سلجام و تبحصن دینشو و معلاطم ز ا هک دارفا هنوگن یا ز ا رظن فرصد ؛میشاب
ی دارفا ی ارب دناوت ی هلا ی ایلوا ت لاد ن اید دیشاب - دنروا ی مذ ت سده ی تقو ن اردگن نیمه ز ا ریغ ی اهره ی و
الله عاشن ؛ د شاپ م تشاد ی ساسا رییغت دنراد ی اهدشمگ و دنتسه ی بولطم ل ابند هه هک

هِيَاءُ اللَّهِ نَاضِرٌ دَادِدٌ مَوْحَرَمٌ أَبِى نَارِ هِطُ اللَّهِ تَيْأُ يَانِشَا

دییامرفب ،دنسانشبار اضفرتت حار ن امناتسود هک باب ن یا ز ا اتمدقم . میحرلا ن محرلا الله مسب :ل اوئس
ی گدنز فالتخم ن ارو د ی ط رد ی لاعترضد و ؟دوب اجک دادد موحرم اب امش ی یانشا و دروخرب نیلوا هک
؟دیتشاد طابترا و هوارم ناشیا اب ی رگید بیترت ره هه اب ی روضد ت روص هه ی یاهن نامز هه چ

الله قنط و نیرهاطلا هلا و دمحم انیب و اندیس ی لع الله ی لص و . میحرلا ن محرلا الله مسب :ب اوج
ن یعمجا مهنادعا ی لع

رد مَنكَ ادِيِب - هِيَاءُ اللَّهِ نَاضِرٌ - دَادِدٌ يَاقَا مَوْحَرَمٌ أَبِى هَدَنْبِ هَك دَادِ قِيفُوت دِنَوَادِخِ هَك ي تَاقَلَامِ نِيْلَوَا
رَدَّ اعْبَطُ وَ كِدُوْبِ لَاسِ هَدَزَاوُدِ دُوْدِ عَقُومِ نَا رَدِ نَمَّ نَسْ . دِنْدِرُوَا فَيِرِشْتِ نَا رِيَا هَبِ نَاشِيَا هَك دُوْبِ ي رَفَسِ
،مَنفَرِگِي مَرَا قِشِيْبِ وَ مَك ،دَشِي مَهْ كِي يَبا هَت بَحْصِ وَ سَلْجَمِ ،اهْمَا وَ تَفَرِ وَ نَاشِيَا تَاطَبْتِرَا نَا يِرْجِ
،دِنْتَشَادِ نَاشِيَا سَلْجَمِ وَ اَهْت بَحْصِ زَا نَاتَسُودِ رِيَا سِ هَك ي اَهْدَاقْتَسَا نَا تَعْبِيْبِ نَسْ رِغْصِ هَبِ هَجُوتِ ابِ ي لُو
م تَشَادَنْدِ هَدَنْبِ

مه ن ادمه و ن ا هفصا هه و دندش فرشم مه مق و دهشم هه و دندروا فیرشت ن ارهط هه ن ناشیا
و اهت بحص اقا موحرم ی اقر و ن ناشیا ن یمزلام و ن اتسود هتسویپ اهت رفاسم ن یا رد . دندرب فیرشت
مهف هعسد دودرد عقوم ن ا و م تشاد روضد س لاجم ن ا رد مه ن م و دنتشاد ناشیا ز ا ی تلااوس و س لاجم
میدش فرشم ناشیا تمدخ ی گلاس هذراود ن سرد ام هک دوب ی راب نیلوا ن یا . مدرکی م هداقتسا مدوخ

هدلاو و اقا موحرم ق اقا هه ی گلاس هدرههچ ن سرد ی نعی دعب لاسود هک دوب یرفسد رد مود ت ا قلام
ی اقا موحرم ل ز نم رد ام رفسد ن ا رد 4. دیشک لوط مام ک ی ا عومجم هک میدش فرشم ت ابته هه ن اوخا و
هه دوب اروشاع و م رحم مایا اب فداصم هک لاس ن ا رد مه ی ناریا ن اتسود ز ا یرایسب اعبط و میدوب دادد
و ن ا ی اقا ز ا یرایسب مکنیا هه ا فاضم ،دوب رپ ت یعمج ز ا هشیمه ناشیا ل ز نم و دندوب ه دش فرشم ت ابته
دندمای م ناشیا تمدخ اهزور ز ا یرایسب رد مه فجن ی املع

ت ا قلام و تراپز ی ارب فجن ز ا مدید هدنب اهراب هک ی نیمخ ی فطصم ديس الله تیا موحرم هلمج ز ا
و تکاس روطن نیمه ناشیا دراوم ن یا همه رد و دنتفگی م خساپ ن ناشیا و تشاد ی تلااوس و کدمای م ناشیا
هاگد ،ن تشد ت ی فیک ز ا و دیزرو ی م تدارا ی لیخ دادد ی اقا موحرم هه ت بسن ناشیا .دوب ش وگاپارس

1. 58. ص 4، ج ، ی لالا ی لاوع

2. مجنر رتفد ، ی ناخریم عبط ، ی ونعم ی ونثم

3. 195. ص ، د رجم حور

4. 309. ص ، ن نامه

5. 309 و 63 ص ، ن نامه

دوب ادیب و ادبوه لاماک تدارا مَبْتَرَم نیا ناشعامتسا و ندرک

یارب اَصُوصَخَم، دندمآی م ناشیا تمذخ هب فجذ زا مه ناگرزب زا رگید ی دارفا مآیا نامهر رد
دندمآی م دادح یاقآ موحرم لز نم هب مه ناشیا ندید یارب اذل، دندوب هشد فرشم مه دلاو موحرم مکنیا
دوب مود تاقلام، رفس نیا

قافتا هب هک دوب ی گلاس هدهف نرس رد، داد تسد هندی یارب شقیفوت هک ی تاقلام نیرخا و مود رفس
رفس زا تعجارم زا سپ، دنتسه دهشم رد نلاا هک نامرتگرزب یوخوا و - هیلع الله ناوضر - دلاو موحرم
رد مام کی و میدما قار ع هب مکلب، میتشگنرب ناریا هب دج زا رگید ینعی؛ میدش فرشم تابتع هب ج
رد؛ میدرک هداقتسا و میدش طوظحم ناشیا زا رتشیب یلیخام هک دوب ی رفس میوگب مناوتی م و¹، میدوب اجنا
و نم تشونرس نیبعت یارب سلجام نآ هک دنومرفی م ناشیا ی بلاطم و دوب نینثلا نیب ی سلجام رفس نآ
دوب هندنک نیبعت و تشاد ی تاید هبج قیرط نیا و ریس نیا باختنا

نیب هک ی تابسانم نیمه رطاخ هب و، داد تسد هندی یارب ی گدنز لوط رد هک دوب ی تاقلام هس نیا
دنتفر ادخت محر هب ناشیا مکنیا ات دندرک موحرم ناشیا تراپز زا ار امر گید، دمآ شیب قار ع و ناریا

دوب ی کولس درگاش ن تفریذپ یارب ی ضاق موحرم طرش، داهتجا ایآ

هک دوب نیا، دندادی م رارق ناشنادرگاش ن تفریذپ یارب هک ی طیارش هلمج زا ی ضاق موحرم: ل اؤس
نیا. دوشی م ائنتسا دادح موحرم دروم رد طرش نیا اما²، دنشاب هدیسر داهتجا هجرد هب دیاب نادرگاش
ی لو دنتشاد ناشطرش یور هک ی رارصا نآ اب ی ضاق موحرم هک دشاب هتشداد مناوتی م ی هجو هچ بیضه
؟ دنکی م تیرت ار ناشیا و دنیذپی م ناشنادرگاش زا ی کی ناونع هب ار دادح موحرم

ل هاسیز رد اهنیا هک دنتشاد ی نادرگاش مه دادح یاقآ موحرم زا ریغ ی ضاق موحرم هتبا: باوج
روطنیا. دنتشاد ی مء لئسم و ی هفقل لئسم هب تبسن ی رصتخم تا علاطا ی دودح ات ای و دندوب مء
مه حیحص و هشدل قذ ی ضاق موحرم زا هک ی بلطم³. دنشاب مء ل ها رد ار صحنم ناشنادرگاش هک هدوبند
الله ی لآ کولس هار هک تسا نیا⁴، تسا هشدل قذ مه ی رارصا یاقآ موحرم نوچمه ناشیا ریغ زا و تسه
هک دوشی م هئسم نیا زا ی شان مه ش لاکشا و تسا ی لکشم رایسب هار، سفن کلامه و سفن زا رویع و
باجد و ایند فراخز هب و ایند هب تاقلعت هطساو هب هک تسا ی اهدیچیپ رایسب هدیپ کی سفن ل احل کی لع
هئسم زا ار و ا هباجد و تاقلعت نیا و، هشد رود ش دوخ ادمم زا تسا هتخادنا دوخ رود هب هک ی یاه
مامتها دیاب ناسنا اهنیا نذر رانک و هئسم نیا ندرک فرطرب یارب. تسا مدرک رود برق هئسم و درجت
زا دیاب و، دشاب هتشداد ل ماک هجوت تسا ی تاید و مهم و ا یارب هک ی بلاطم هب تبسن دیاب، دشاب هتشداد غیلد
تفرعم اهنآ هب تبسن و دسانش ار اهنآ ل و ا دیاب اعبط و دشاب رذحرب قیرط نیعطاق و تاقبوم و کلامه
دنیامرفی م ی لامت هز محی با هب ماسلا هیلع داجس ماما هک ی روطنامه؛ دشاب هتشداد

، ی بلطمی م ی لیلد تدوخ یارب یورب یویند ی اهار نیمه زا ی هار هب ی هاوخب رگا و تروطچ
نامسا ی اهار یارب سپ؛ تسا رتشیب ت ای نادان و ی تسه لهجا نامسا ی اهار هب و ت هکی تلحرد
⁵ ی درگب امهار و لیلد لابند هب دیاب مه

کولس رد تفرعم و مء ش قذ

رتهد، دشاب رتشیب نآ تانوشد و قیرط مز اول و نیناوق هب تبسن هچره ناسنا تفرعم هک تساجنیا

¹ 499 ص، دژجم حور

² 36. ص 1، ج، کانبات رهم هب دوش عوجر بلطم نیا نوماریپ رتشیب علاطا تهج

³ 61 - 59 ص، یراگنسر نیبآ

⁴ 37. ص 1، ج، کانبات رهم

⁵ 184. ص 1، ج، ی فاکلا

لایلد کسفند بئاطاف ض ز لا ق رطب کنم لهجا امسلا ق رطب تنا و لایلد هسفند بلطیف خ سارف م کدحا ج ر حید هز مد ابأ ای

95. ص 2، ج، توکلم رارسا هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج

دشابه ظوفحم تارطخ زا دناوتی م رتهب و دنکی ط ار هار دناوتی م

رد بتسا یرگی رهش ای و روشک کیرد داتسا؛ تسین ناسنا هارمه داتسا دراوم زا یرایسب رد، ناشاک، مق، یر رد اهنآ باحصا هکی تلاحد، دنتشاد فیرشت هیندم رد ماما ملسلا مهیلعه ممنا دوخ نامز رد ملسلا مهیلعه ممنا دراوم زا یرایسب رد. دنتشادنی سرتسد ماما هب هشیمه اهنیا و، دندوب... و ناسارخ نامز رد؛ دندوب ناندز رد ملسلا امهیلعه رفعد نی بی سوم اهل اس. دوب عونمم اهنآ اب طابترا و دندوب رصد. دوب لکشه رایسب رایسب اهنآ اب طابترا و دندوب روصم اهنآ ملسلا امهیلعه نی بیر کسع. دنیامرفی م هک ناکرزب دوشی م دهاشم اذل.

دشابه دراوی نید لئاسم هب تبسن دیاب و دشابه هتشدای پانشا هار هب تبسن دیابش دوخ کلاس و ناسنا¹. دنادب ار بلاطم و

هب، دیابیش بی پی می ماء دارفا یرب بتسا نکم هک کی تارطخ زا یرایسب هک بتسا هتکن نیمه یرب عوسد تاغیلبت و ناسانذ هسوسو و تاناقل ریثات تحت هک بتسا نیا هطساو هب و هار و کروک دیلقت هطساو دوشی م رثاتم روما نیا زا مدرم هک مینیبی م ام². دنریگی م رارق تاهوت و تالیخت و تازاجم رشد و کی ات لاد³. دنریذپی م ار فلاخ بلاطم زا یرایسب، هی فاک کاردا مدع و جناس و طیبستینهنذ نآ اب و اهنیا و درنگب اهل اس بتسا نکم! دنادی م ادخ، دوشب عقاو فشک و دنیابن نورید فلاخ بلاطم نیا زا مدزناپ ایل اس مد، بجع هک دننیب و دشابه فلاخ بلاطم نآ لابند هب و ورپ، لهجی داو نآ رد روطنیمه! دندیمهنذ ار هلسم اهنیا و تشنگ لاس

تسا ی سک هچ دهتجم زا روطنم

هب تبسن هک یدرف نآ، میرانگب رانک قیاقدرد ار سفند تلاخد و دانع و یزروض رغ هلسم رگا تالیخت و ماهوا نیا هب دناوتی م رتمک یلیخ، دراد هی فاک علاطای عرش و هی هقل لئاسم و هی نید لئاسم هی هقل لئاسم هب تبسن داهتجا طقفی ضاق موحر م روطنم و تسین داهتجا هلسم طقف هلسم و. دوشب راتفرگ روطنیمه و هی حلاطصا هی هقف و هی عیرشت قیاقدر کاردا رظن هطقتن زا دناوتب هکی سک ی نعید دهتجم؛ تسین ورپ و دشابه دهتجم هی فسلف لئاسم هب تبسن، دروایب نورید دیلقتن زا ار دوخ دیقتعا ی نایم لک هب تبسن هی هقل لئاسم هب تبسن، دشابه دهتجم ریسفت لئاسم هب تبسن، دشابه دهتجم هی خیر ات لئاسم هب تبسن، دشابند⁴! دشابه دهتجم دیاب

تینفیک رظن هطقتن زا بتسا نکم، دنتسین دهتجم هکی دارفا مینکی م دهاشم دراوم زا یرایسب رد ضراعت رد دنکی م حرطم داتسا هکی بلاطم نآ اب، هی صخش راتفر هب تبسن روطنیمه و تادایع ماجنا ناشیا هذملات زا هی ضعب هب تبسن نامردپ موحر م نامز دوخرد ار بلاطم نیا ی تدام و؛ دنریگ رارق تدم مامت رد - هیلع الله ناوضر - دلاو موحر م زا نوچ. میدرکی م دهاشم دندوب نیا قاً زا هی ضعب دلقم هک اب؛ دنتفگد ار هی بلطم نینچ کید ام دوخ هب ی تد «دینک دیلقتن م زا دیاب»: دنیوگب هک دشند مدینش ناشرمع مامت هب تبسن، مهن لآا ی تد و نامز نآ رد ار ناشیا، میراد نامدوخ هکی تشادرب و تااکلام اب ام هکنیا مینادی م مدعا، دندوب عقوم نآ رد هکی دارفا

ناشیا رگا هک دنتشاد ناعذا عقوم نامهرد فجنی یاملع هک دوب یدرف، رهاظ رظن هطقتن زا ناشیا فجنرد هک دندوب مدرک اضاقته ناشیا زا و دشدهاوخ ناشیا هب رصحنم معیشت تیعجرم، دننامب فجنرد داتسا روتسد نوچ نکیل و⁵؛ دندوب هتفگد ار بلاطم نیا یزاریش دیاهلادبع دیس اقاً موحر م هب و دننامب

¹ 269 ص، 3 ج، توکلم رارسا هب دوش عوجر

² 57 ص، نازور فرهم هب دوش عوجر

³ 195 ص، 3 ج، هیفت تیلو؛ 116 - 83 ص، 2 ج، هی سانش مام هب دوش عوجر بلاطم نیا نوماریپ رتشیب علاطت هج

27 - 18 ص، رظن و دقدرظنم زا عامجا

⁴ شخب، دیلقت و داهتجا هب دوش عوجر، هیلا یافر عرظنم زا طابنتسا و داهتجا یاهص خاش نوماریپ رتشیب علاطت هج

طابنتسا و داهتجا یاهص خاش، لوالصف، همتاخ

⁵ 536 ص، هی حوقفا؛ 53 ص، نازور فرهم

تیاغر، یویند عفانم و حلاصم، یویند یاهدتس و داد، یویند یاهن اتسب هدب¹! دشاب وگخساپ وا هدب و اتسا هلئسم نیا؛ درادن یهار ملاسلا هیلع قداصد ماما بتکم رد، تاعیاشد و تاعاشا و وّج و حلاصم هدب طقف دنک زاب ار باتک دهاوخی م هکل وّا ز ا دیاب، دوشب ی ماسا مولع ریسم در او دهاوخی م هک ی اهلط دیاب همه. رگید س کچیه هدب هد و! نیمه، دشاب وگخساپ ماسلا هیلع نامز ماما هدب دیاب وا هک دنک رکف نیا تلفع متکن نیا ز ا و میروایید رظن رد ار زیچ همه هک ی تقو اتام. دنشاب قفوم ات دهندهب ماجنا ار راک نیا همئا بتکم و دیحوت و تیلو و تقیقد یوس هدب دشرم و امنهار کی و ی عقاو غلبم کی میناوتی مند، مینک دنتشاد دیکات نآ هدب تبسن ی ضاق موحر م هک دوب ی زیچ نآ متکن نیا. میشاب ماسلا مهیلع

کولس و ریس رد داهتجا ترورض ز ا ی پاهه نومد

ص ر ق هک ی تقو ی نعید؛ دنتسه ص ر ق رانتسا درّج م هدب برغم زامن تقو ل و خد هبل ناق ی ضاق موحر م نوچ، دنتسه اجن امه هک ی دار فا مینکی م دهاشم ام². دسری م برغم زامن عقوم، دنکی م بور غ دیشروخ هک دنکی م اضاق ت ی ضاق موحر م ز ا، دنشاب ی م - هیلع الله تمحر - ی ناهفصا ن سحلاوبا دیس اقا موحر م دلقم ن اشیا هک ت ساجنیا! دشاب روطنیا دیاب ار چ هلئسم نیا؛ دنز ادنیب ریخا ت هدب عقیدت سید، بر کی ار زامن دوشی م ایآ هک دناهدرکن رکف بلطم نیا هدب اهنیا. تسانیا هلئسم «!وشب دهتجم ورب ت دوخ»: دنیوگی م ی ضاق موحر م هدب تبسن ی زیچ نینچکی دوشی م رگم؟! دناوخب تقو ز ا رتدوز ار ش زامن ی هلا درم نیا؟! مپوش ل ناق

نامه ز ا ن اشیا ابام، دنک ش تمحر ادخ - تشاد ن مهن درک اضما داوس هک ی رهپا ی داه جاد موحر م ی بلاطم؛ تفر ادخ تمحر هدب ن اشیا هک مپدوب ی گلاس هدفه ن سرد و³، مپنشاد ی تارطاخ تیلوفظ ن ارود داوس هک دوب ی درم؛ تشاد ی تافشاکم و ت لاد، هدنیآ و متشذگلئسم ز ا رابخا دننام مپنشاد ن اشیا ز ا - درکی م رهم، اضما ی اجهب و دروای مرد ش بیج ز ا ار ش رهم دنک اضما ت ساوخی م ی تقو و تشاد ن زامن تقو هدب عجار و ا ز ا؛ درکی م کاردا ار هکئلام لوزن؟ دنکی م کاردا ار تقو ل و خد ن اشیا روطچ ز ا ل بق و «!دناهدمانید حبصد هکئلام زونه نوچ، هدشن حبصد زامن زونه»: دیوگی م، دنکی م ل اوس حبصد هکئلام و دندما حبصد هکئلام مدید ن لا»: دیوگی م و دناوخی م زامن و دوشی م دنلب، دنیوگب ن اذا هکنیا. ت سا هدرک مابتشا و متفگن غورد، هدوب ت سرد هک دوشی م مولعم دعب و «!دنتفر بش

ی ضاق موحر م لثم ت یصخش کی اما؛ مینکی م دهاشم نایعلاب ار بلاطم نیا در فنیا هدب تبسن ام ی منصناخ ی داه جاد لاس راز ه هک ت سا ی ملاء کی رد و تسید دار فا هنوگن یا اب هسیاقم ل باق ل اصا هک؟! دناوخب تقو ز ا ل بق ار زامن ن اشیا هک دوشی م ایآ تقو ن آ، تسه اجک رد وا هک دمهبف دناوتی مند ل اصا نادرگاشد دنتساوخی م - هیلع الله ناوضر - ی ضاق موحر م اذل؟! ت سا روست ل باق ی اهلئسم نینچکی ار ش دوخ ی گدنز همانرب دناوتی مند یی م ادخ هار رد س کره هک دهندهب هجوت متکن نیا هدب ار ناشدوخ اب، ی رهاظ مولع و ماس دنچ ی تاعلاطم ساسا رب افرص اهنآ هک دهندهب رارق ی دار فا ز ا دیقت ساسا رب. دنکی م مکد، ت اهابتشا و اهاطخ همه نیا دوجو

ی م ش دهتجم، دورب ج د رفسد هدب دهاوخی م و ا و دنکی م دیقت ی دهتجم ز ا ر فن کی دینک روست امشد تمس ز ا ت اهناشد هک دشاب نیا هدب تساوحد مامت دیاب ی درگی م هبعک رود هدب هک ی تقو ج د رفسد رد»: دیوگ ار ت یونعم نآ دناوتی م روطچ؟! دهندهب ماجنا ف او ط دناوتی م روطچ در فنیا رگید «. دنک زواج ت هبعک هچ هک دشاب نیا هدب دیاب ش نهذ مامت؟ دشاب متشاد هجوت دناوتی م روطچ؟! دنک کرد ار قیاقد نآ و دمهبف ت یب اب فد اصم، دنز برود دهاوخی م هک ی تقو ن آ رد اصوصم، ش اهناش هک دنک مپظنت ار ی سنده میواز ماما و ن سد ماما هک ت سا ی فاو ط نامه نیا ایآ؟! دادی م ماجنا ربمغیب هک ت سا ی فاو ط نامه نیا ایآ. دشاب

¹ 220. ص 18، ج، ی سانشد ماما

² دعب هدب 389 ص، 2 ج، ت و کلم رار سا؛ 26 ص، ن ابات رهم؛ 230 ص، ی نیع و ی ملع دیحوت هدب دوش عوجر

³ ص 1، ج، ی سانشد امع هدب دوش عوجر ی رهپا ی داه جاد موحر م تارطاخ و ت لاو ا ح نوماریب رتشیب علاط ت هج

147 - 145 ص، 3 ج، ر اونا ع لطم؛ 114 ص، ی حو ق فا؛ 200 ص، 2 ج، ت و کلم رار سا؛ 108

فاوٲ ديهاوخي مهكي تقوي نعي دينك فاوٲ پچ ت مس ز ا دياب: دننگ ام هه مكنيا!؟ دندادي م ماجنا نيسد فاوٲ رتش ابر بمغيي؟ دشاب سمام اقيقد دياب هئاشد كه ميراد اجك! نيمه، دينكذ فاوٲ تسار ت مس ز ا دينك ام ار اهنيا؟ دندر كي م ميظنت ار ناشدوخ ربمغيي اي؟ در كي م سي سنده ميظنت ار ش دوخ رتش ايأ¹، دندر كي م ميرادن.

ت مس ز ا برادن ي داري ا تفر مه فرطن ا اي فرطنيا هه شفتك، دنك فاوٲ هبعك رود دياب ناسنا ي باجنيا دشاب ا جوت م دياب. دشاب هتشاد داي هه ار ادخر كذ و دشاب ادخ ا جوت م دياب طقف و، دنك فاوٲ دياب پچ دناهدما ي هلا ي ايلوا و دناهدرك فاوٲ ملاسلا مهيلع هئنا، درانگي م ن ا رد ا پ و دنكي م فاوٲ دراد كه يونعم ي رتا نينچنيا كه تس ا يرهاظ هچ نيا؟ تس ا هود هچ ي ارب اهگنسد نيا رود هه فاوٲ نيا ش نهذ مامت و دنك ركف بلاطم نيا رد هكنيا ي اجهه ص خشد لااح²؟ تس ا هود هچ هئسم نيا نطاب! دراد! دهذ ت سد ز ا فاوٲ رد ار ش اي سنده هياوز هه دشاب بظاوم دياب طقف، دشاب لئاسم هنوگن ي ا رد

ش بلاطم رد و اوتفرد ي هلا ي لو ن ا؛ دوشي م «نودرگ مام ات ن مام نايم» كه دينيب امدش تقو ن ا يرهاظ ركف و ل يخت ساسا رب و دنرادن هئسم ن ا ز ا يظد و بيصن هه ي دارفا ن ا و، ديوگي م هچ سرد نيمه و ماهديد ار تاياور نيمه مه هذنب بؤ! دنبوگي م هچ دناهدرك انعم و هديد ار تاياور ناشدوخ نيدتهجم دوخ روٲچ؟ مينكي م تشادرب رگيد روٲ كي ا م روٲچ سپ، ماهدناوخ دناهدناوخ هيقب هه ي ياه تس ا ي كي م باتك و تس ا ي كي تاياور هكنيا اب؟ دنراد توافتم ي اهت شادرب

تيفيك رد و ناشتيعضو رد دننساوخي م اهنا هه هود ي هلا ي افرع و ناگرزب هغذغ، هئسم نيا، دشاب دهتجم ي درگاشد رگا. ديايد ش يبي ي ضراعت، دوشي م هتفگ اهنا هياحان ز ا هه ي بلاطم قابطنا رد و ريسد ن ا هه تساجنيا؟ درك دياب هچ، دشاب دلقم رگا اما؛ دنك تبحصد و ا اب دناوتي م تحار ي ليخ فراع ن ا دياي م ش يپ ل كشم

نامدوخ ت اير كذ و تاظوفحم هه هجوت اب مه هذنب³، دندوب ص رقر اتنسا تيافك هبل ناقم ه اقا موحرم هسلج ن ا نيئوسم ز ا ي ضعب، دننشاد اقا موحرم هه ي تاسلج رد. تس ا هذش نشور ناميارب روطنيمه لائم؛ دننخادناي م ريخا ت هه هيققد تسيب، هبر كي ار ت عامج زامن فلتخم هاحنا هه دش ي م هه زامن عقوم تاء و. دنده ماجنا ي رگيد ي اهر ا ك اي دنروايي ناشلزنم ي نور دنا ز ا ار ي زيچ اي دنريگب وضو دنورب؛ ديناوخب تقو ل و ا رد ار زامن هه دنهد ي م روتسد ناشنادرگاشد هه اقا موحرم. دود ص خشم مه ناشرا ك و ل كشم نيا. دنزادناي م ريخا ت ار زامن دناوخ، ي رگيد ص خشد ز ا ديقلت رطاخ هه دارفا نيمه دوخ ي لو! تس ا هئسم

نينچم هه كي ديابن كلاس هه ميراد ي اهديدع دراوم، رگيد روما و ت ادابع و ل اعفا و ل امامع ا رد ام ي لو؛ دياي م ش يبي ي لكشم اجنا رد، دشاب داتسا نام ه دلقم ش دوخ كلاس رگا لااح. دشاب هتشاد ي اهئسم ي راييب، دنك ديقلت ناشيا ز ا هه دنا هتفگن ي سكه هه و دنا هتشادنگ زاب ار هار اقا موحرم لثم ي دارفا هه ي تقو رطاخ هه داهتجا رين ناگرزب نيا هيصوت اذل. دندر كي م ديقلت رگيد ص اخشا ز ا ناشيا رمع رخا ات دارفا ز ا ناوضر - داد ي اقا موحرم مه و ي راصنا ي اقا موحرم مه و ي ضاق موحرم مه لا و، تس ا هئسم نيا⁴. دندوب ي داء دارفا هه كلب دندوب دهتجم هه دننشاد ي نادرگاش و هملات - مهيلع الله

اروشاء هعقاو هرابرد داد موحرم هاگيد

ناشيا هه تس ا هذش ل قذ هيسدقلا باهرلا ي ف راعلا باتك رد داد موحرم ز ا ي ا هلمج: ل اؤس ي م ي لاعت رضد ز ا ار هلمج نيا ح يضوت ام، «دنكي م نايعط ديحوت اروشاء زور رد»؛ دندوب هومرف

¹ 834 ص 2، ج، ي زاغلا؛ 395 و 394 ص 9، ج، لئاسولا كرتسم
² حور هه دوش عوجر ملس و هلا و هيلع الله ي لصد ادخل وسر ي ج دت تيفيك و ج دت قيقد و حور نومار يپ رتشيد علاطا تهج
 165 ص 1، ج، توكلم رارسا؛ 105 - 23 ص 6، ج، ي سانشد ماما؛ 142 ص، درجم
³ 172 و 171 ص، نازور فرهم
⁴ 389 ص 2، ج، توكلم رارسا هه دوش عوجر بلاطم نيا نومار يپ رتشيد علاطا تهج

دوبد هچت فرگارف اروشاع اءعقاو درومرد ناشيا زا دوشي مءكي هاكدي لءت تروصد هب مكنيا و ميتساوخ اهناسنا هك ردق ره و دراد دوجو اروشاع اءعقاو درومرد ماكد فلنءم ي اهاههلا مكنيا هب هجوتاب ؟تسا ،رتلماك دنراد اروشاع اءعقاو هب مءكي هاكدي نآ اسب هچ ،دنك ي لءت ناشدوجو رد ي رتشيبد تفرعم دوشي مرتبجء و رتابيز

اروشاع اءلئسم .م اءداد حيصوتء وءكلم رارسا مود دلج رد ي دودءات نم ار اءلئسم نيا متبلا :ب اوج موصعم ماما ار نآ تيريدم هك تسا ي نايرج كي اروشاع هك مينادب دياب ام :لاوا .تسا رگيد اءلئسم كي نآ هب عجار هچره هك متفگ امش هب نم ار ي ترابع ي نعي ؛تسا ي ساسا اءتكد ،ءتكد نيا و متفرگ مدهع هب اءلئسم ،اءلئسم نيا و ¹ .دوبد ماما مه اروشاع نايرج زالفه هك ي ماما .دياهدرك ركف مء مء زاب ،دينك ركف زونه دياشء و دياب هك ي روطن اءلئسم نيا معيشه كذهر فردي نعي ؛ميفلغام اءتكد نيا زا .تسا ي ساسا .تسا مءشن زاب

زا ي ليذ ،متفر اور رشب دارفار ي دايذ ي اهملظ ،تسا هءاتفا قءاقتا خيراءت رد ي دايذ ي اهاكنج و اياضق نيا زا ي رايئسب رد مه مر اوخريشء لفظ تسا نكم ي ءء ،دناهدشء ءتشك لفظا زا ي ليذ و دارفار نيب كنج نيمه رد .تسيدا اهنيا ،ءدرك اروشاع ار اروشاع هك ي نايرج اما ؛دشابء مءشعقاو مولظم ،معياقو و ناويد و بلقلا ي سفء دارفار ءشم كي !ءندركد هك دوب ي تيانج هچ اهي ءعب نيا اءعقاو قارء و ناريا اميپاوهء دنج .ءنءوب ءءربءء تينا سنا زا ي بوب چيه اءعقاو - اهنآ زا ي ليذ ،ميبوكد ار اهنآ هءمهرگا - هك ي شحو همه مانكي ب دارفار ،ءماس نيدنج ءمرميب و نزرپ ،مر اوخريشء ءچء و دنك مومسم ار بء كي اير هشد كي !؟ءريگبرار قءناوت ي م ي نوناق هچ رد اءلئسم نيا ؟تسا ي باسء هچ نيا رخآ ؛ءنشكب و ءنربب نيب زار

ءلاسا امهياء نينموملار يما و مركا ربمايپ نامز ي اهاكنج رياس اب اروشاع اءعقاو ءوافت

ي اهاكنج مء مءسء و هلاء و ميلء الله ي لءء اءءل لوسر .ءشءاء قرف ي ليذ اءلئسم اروشاع نايرج رد و نيءصء كنج مء ءلاسا ميلء نينموملار يما و -تسا رءلاب هك اءهشلاءءيسء زا اءءل لوسر اءلئسم - ءنءشءء ءامت اروشاع اءلئسم رد !ءراء ءوافت اهنيا ءامت اب زاب اروشاع اءلئسم ي لو ؛ءنءشءء ن اورهء و لمء كنج ،لءء نيا اب ،ءننامي مءءنء هك ءنءسءء يء دارفار ءامت !اءلئسم تسا نيا ؛ءنوشي مء ديهشء هك ءنءسءء يء دارفار ² ؛ميرءء يءبءءءء ام ،ءنكء ءنءز مرابوء و ءنكء معطء معطء ار ام راب رازهرگا هك دوب نيا اهنآ ترابع ي ءيعقاو هچ نيا ي نعي ؛ءيايب صءشء كي نابز رب روطن نيمه هك تسيدا ي ترابع و ناسلا اءقلاء كي نيا بء ءهاوخي مء هك اجره هب اءلئسم و ،ءنسيالي مء رخآ آء و ءمهفي مء و ءنكي مء كارءا ار نآ ءرف كي هك تسا ءيعقاو آء بلاطم نآ نيب ي لو ،ءنك نايء ار ي ساسءا بلاطم ءناوت ي مء ءءار ي ليذ ناسنا !ءسرب ،ءسرب ؛تسا ءوافت ي ليذ ،تسا ءوافت ي ليذ

ءهشم رد كنج نامز نامهر رد ي اءبلط زور كي :ءنكي مء ضرء ار ي اءلئسم هءومء ن اونء هب :ءفگ وا .ءنءوب ءتفر يءء ار وا مءن ناشيا و دوب هءمآ اءا مءءرم ءمءء

ار نم اءعقاو نوچ ؛ءسرب امشء ءمءء مكنيا هب مءشء مزلء هك هءاتفا قءاقتا ي اءييضق نم ي ارب اءا و مءسءه ههءء رد هك ءسا لاسء ءنچ نم :تسا نيا نآ و ،ءءءاءنا ركف هب و ءءرك بءرطم ي ليذ هب اءلئسم نيا هب ءبسنء مقشء و مءقلاء ،مليم ؛مءشءء ي اوه و لءء و ءءهءء كي ءءم نيا ءامتء رد ي اءءء ورس ،مءوب ءتفر وضوء ءيءءء ي ارب هك ي نيدء نامهرء زور كي مكنيا آء .دوب ي رگيد وءء نم رگا :ءفگء ءوء اب عقوم نم امه .ءءقيد قءاقتا ءهاوخي مء نايرج ءياشء هك مءشء ءءومء .مءرك ساسءا نلاء هك ءنيوگب ءينك ضرء !ءسا ءب ي ليذ مكنيا ،ءءقيد قءاقتا ءهاوخب ي اءييضق و مءشاب اجنيا رد سفء هك مءيد .ءوشء مءءنا ءهاوخب ي اءءءء ي ءيعضوء نينچمه كي رد و نءاكم نآ رد ءتفر صءشءءءسا نيا رب رارق رگا هك مءمآ نورپء ءوز .تسا ناركش يارب و ءراء لءاقتء اءلئسم نيا هب ءبسنء نم .ءوشبء ناميبصنء ءسوء عمء نايءم رد ءءاهشء ،مبوشبء ءيهشء هك

¹ ،ءرءم ءور هب ءوشء عوءر ،اروشاع اءلئسم هب ءبسنء ءءءء مءءرم ي اهاكديء و لءوا نومارپء رتشيء علاطا ءهء 204 - 165 ص ،2 ء ،ءءكلم رارسا ؛90 - 78 ص 91. ² ص ،2 ء ،ءاشءرلا ؛392 ص ،44 ء ،ارءءلا راءب

رد رارق رگا. دودب راتفرگ سفرد نم لاسد دنچ نیا مدیمهف، داتفا قافتا میارب میضه نیا هک ی تقو
 ی م هک اجر ه، دنکی می قرف وای ارب ارب ارب رگید، دشاب ی هلا ی اضر میسند ناسنا هک تسا نیا
 منک حرطم ار لکشمن نیا اتمشد تمدخ مدما؛ دشاب دهاوخ

ادهشلا دیس هب تبسند باحصا تینهذ ی نعید؛ مینیبی مدام لاسا ار ی لئاسمن نینچمه اروشاعن ایرچرد
 رگا. دشی منضوع تینهذ نآ، داتفای م قافتا میضه نیا مه راب رازهر رگا هک دودب ی تینهذ ملاسلا هیلع
 وترگم، ی دودب ماما وترگم: «دنیوگ هک ملاسلا هیلع نیسد ماما تمدخ دندمآ می دندروخی متسکش
 رگا و، دندزی من ار فردنیا دروخی م اهنأ هب یریترگا «!؛ دش روطنیا ارچس پ؛ ی دادند مدعو و لوقه
 دندزی من ار فردنیا داتفای م قافتا اهنأ ع قوت فالخ ی ایضه

ترضدن آ تیلو رد ملاسلا هیلع ادهشلا دیس باحصا ی اتفا

رگید تسا تیلو رد ی ناف هک ی سک و دندوب تیلو رد ی ناف اروشاع زور رد ادهشلا دیس باحصا
 تسبزی دودب رگید اریز، دنک دروخرید ای دگنجد دهاوخی می سک هچ اب دنیبی من رگید؛ دنیبی من ار دودب
 لصفلا با ترضد؛ دودب ملاسلا هیلع ادهشلا دیس نآ و تشاد دوجو رفن کی طقه اروشاع میضه رد ی نعید
 و دندوب ی ناف همه ادهشلا دیس باحصا، دودب ادهشلا دیس رد ی ناف ریکالی ع ترضد، دودب ادهشلا دیس رد ی ناف
 1. درکی م ربص، نکر بصد؛ تفری م، ورب؛ دومرفی م ترضد رگا. دنتشادند دودب زای رایتخا چیده

موصعم ماما تسد هب اهنیا هم، داتفا قافتا زور نآ رد هک ی تانایرچ و اروشاع زور تیریدم
 دنک توعدها هج یوس هب ار دارفا مامت دندوب فالکم هک لبق همئا س کع هب هک ی ماما؛ تسا دودب
 مه ربمغیپ، دنک توعدها هج و مرصب اب دهاج یوس هب ار دارفا دودب فالکم ملاسلا هیلع نینمؤلار یما -
 نینمؤلار یما رکشل ناهدنامرف زای کی نیفص گنچ رد. دنیایب مه نیقافنم، دیایب ی سک ره؛ روطنیمه
 !دندوب اهنیا نایم رد ی نیقافنم هچ 2. دودب دروخوا هب مه ی تبرضد افاقنا و، دودب نشوجلای ذن برمشن نیمه
 دیس - 3 دندش ملاسلا هیلع نینمؤلار یما تسکش هب رجنم نیفص گنچ نیمه رد هک اهس یق نبت عشا دننام
 ؟دیتسه اجنیا هچ ی ارب؛ دندومرفی م و دناری م ش دودب زای ار همه اروشاع زور رد ملاسلا هیلع ادهشلا
 !تسینر اکر رد ی زوریپ و، تسا تدهاشد طقه اجنیا

ی م ادهشلا دیس ی لو، مینک نوگنرس ار هیواعم میورب هک دندرکی م توعدها ار مدرم نینمؤلار یما
 تسا تدهاشد هلمسم، هلمسم هکلب - تسینر اکر رد ی رهاظ ی نوگنرس - تسینر اکر رد ی نوگنرس؛ دندومرف
 4. «اتعمل حریلف، هسفن الله عاقل ی لع انطوم و، هتجهم لاذاب انیف ناک نم»؛ موری م ار هار نیا مه نم و
 هک ی تار اباخر؛ دودب تدهاشد زای تبحص مامت، دندانتسیای م هک ی لزانم رد و؛ دودب نیا ترضد هار
 ناشدوخ رسپ زای و ردارب زای دودب توعدها اروشاع بشد رد ی تدها؛ دودب تدهاشد زای فرد همه، دندادی م
 ار غارچ ترضد ی تدها هک دودب یریگ چیده نودب و رد و دازآ اروشاع میضه ردقنیا ی نعید. دنتشادرب مه
 حرطم اجنیا نم؛ دندادند ی راک هک امشد اب، دندراد راک نم اب مدرم نیا: «دندومرف و دندرک شو ماخ م
 ی م ام درادن بیع»: هک دودب نیا ناشلاد نابز اهنأ ی لو 5. دنتفگ م ن اشرسپ و ردارب هب ی تدها. «متسه
 امشد؟ اجنیا زای ریغ میورب اجک. میرادند ی فردام، میوری م مه ام، نکی ی فرعمه ار ی یاد امشد ی لو، میور
 هب تبسند اهنأ تخانش ی نعید. دندرک حرطم ی وحذ هب مه اهی ضعب هتبلا «! میوری م ام میورب اجک و گب
 تسبزی ی یاد ره رد ی ناسا نیمه هب هک تسای هلمسم نیا و! دودب هنوگنیا هلمسم

ادهشلا دیس هب تناها، اروشاع میضه اب رگید ثادود هسیاقم

ماما هب تناها و تسا طلاغ دسر دص نیا، مینک هسیاقم اروشاع اب ار اههکر عمر یاسد ام مکنیا اذل

1. 399 - 397 ص، ج 2، توکلم رارسا هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج

2. 268 ص، نیقصله عقوق

3. 280 ص، ج 3، ی سانشداعم هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج

4. 38 ص، نیسحلا تا عمل؛ 366 ص، ج 44، راونلا راج؛ 29 ص، ج 2، تمغلا فشک

5. 53، فوهل؛ 34 ص، نیسحلا تا عمل؛ 92 ص، ج 2، داشرلا

ودام؛ دود رفند کید تمایق زور ات مدآ بتقلذ لوآ زا ادهشلا دایسد بتسا بتکم هب تناها و ملاسلا هیلع، ییحور نیمه رگا بتسا ملاسلا هیلع نامز ماما ام نامز نیسد¹. میرادن نامز نیسد ام، میرادن نیسد ناسنا بلقرد قد ترصد هیلک تافصد و عامسا تایلجت تیر هظم نیمه و رعاشم نیمه، کاردا نیمه همه هقیق؛ سپ و تسا نامز ماما ش دنزرف دوشب ماجنا دهاوخب، توافتی یوم رسد نودب و تیفیک نیمه هب ود؛ دودی یکینیمؤلار یما، دودی یکینیسد ماما ی لو. نمامهف راقم هب میتسه ور ملابند و معیشد و ورپی یلع دوشی م واک تسه وازا دعب هک ی ماما نآ رگم دمآ دهاوخی بود و دود دحاوی لء، میرادن یلع ماما نلاآ ام نامز نیسد؛ سپ و تسه هادف اناورأ الله هقیق ترصد ام نامز یلع نلاآ ینعی؛ نامز ره و یزیچ ره ناسنا². ددنک تیاعر دیاب ظاعو و نیغلبم و ابطخ ار لناسم نیا و؛ سپ و تسا نامز تیاعر یلیخ دیاب ام و دراد ی تاید هبج دارفا تیصخش تیاعر یهاگ اریز؛ دیوگب دناوتی مزار ی بلطم؛ دراد تقد یلیخ، مینکب ار بلاطم نیا

تماما هئیسم رد باستنا تلأخ مدء

بتسا یرگید ماقم ملاسلا هیلع ماما ماقم زاب، دشاب هدیسر هک تفرعم زا نازیم ره هب صخشره همه هکی لاحرد، دنتشاد یفلتخم بتارم ملاسلا مهیلع همنان دنزرف بتسین باستنا هئیسم تماما هئیسم تسا نکم اسب هچ ی لو؛ دنتشاد دوجو ی هلا ی ایلوا و احلد، اهقف آهنیا نایم رد. دندوب ماما دنزرف آهنیا اضر ماما یاهومء و ناردارب رگم³؛ ددنک هضراعم ناشدوخ نامز ماما اب هک دندوب مه ی دارفا!؟ دندوب ماما رسپ آهنیا رگم⁴!؟ ددنناشک هیندم هکمکم هب ار ترصد هک دندوب ی آهنیا مه ملاسلا هیلع ی م همنان تروصد و هجو رد ار تهارک راثا باحصا، دندمایم آیند هب همنان دنزرف زا یضعی تقو رثائم ترصد، دنداد ملاسلا هیلع ی داه ماما هب ار شندما آیند هب ربخ و دمآ آیند هب رفج هک ی تقو؛ دندید دنداد ار دنزرف تدلاو ربخی تقو ارچ! الله لوسر نیا ی هک؛ دنتفگ باحصا، دش هتفرگ ناشتروصد و دندش ام نایعیش بیصن ی یاهی راتفرگ هچ دنزرف نیا زا هک دینادی منامش: دندومرف ناشیا؟ دیدش روطنیا ی م ملاسلا هیلع اضر ماما ی کید آهنیا همه نایم زا اما؟ دندوب ای دندوب ماما دنزرف آهنیا⁵ «دش دهاوخب، تسا رفج نپی سوم یاج هک ی سک نآ ملاسلا امهیلع رفج نپی سوم نادنزرف همه نیا نایم زا؛ دوش ی لو، دنشاب مه عایلوا زا ی تد، دنشاب ی بوخ دارفا مه هقیق تسا نکم. بتسا اضر لا سوم نپی یلع طقف نیا؛ میرانگب اضر ماما یاج ار یرگید و میهدب رگید سک هب ار اضر ماما یاج دیابند ام. تسا نآ ماما! بلطم تسا!

ماما یارب معیش هک ار یعیقوم نآ و تقیق نآ، تفرعم نآ ینعی؛ تسا نیا معیش بتکم هار تعیقوم نآ رد و میردنآ رد ار یسک تسین زیاج، دنکی مکاردا و دریگی م رظن رد ملاسلا هیلع زا ادخ الله عاشنا و - تسرد هچ، طلع هچ - میتسه آهنآ لابند هب نمامهف یاضنقم هب ام، هلب دهدب رد میتشادن ضرغ و میدرک اطررگا و، دهدی م باوآ ادخ میداد ماجنا حیحصرگا. درذگی م نامتاریصقت درذگی م نامیاطرز ادخ الله عاشن! تروصد نآ

کید هک هچنآ همه هب مایق؛ زرا دودب ترابع هئیسم، دودب تدهاشد هئیسم طقف هئیسم اروشاع نایرچ رد دهدب ماجنا ی هلا تافصد و عامسا هب تبسن ی هلا ریدقت و تیشم لوزن لابقرد دیاب درف

اروشاع زور رد ربکا یلع ترصد تیصخش زا یاهولج

گنج نذا و دندمایم ملاسلا هیلع ادهشلا دایسد تمدخ هک باحصا زا یداء دارفا اروشاع زور رد

¹ 79. ص 24، ج 3؛ 435 ص 3، ج، یرهظم دیهش راثا هعومجم

² ص، نازور فرهم؛ 146 - 143 ص، 3 ج؛ 192 و 151 ص، 2 ج، توکلم رارسا هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج 40.

³ 234 - 229 ص، درجم حور هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج

⁴ 322 ص، 1 ج؛ 316 ص، 1 ج، یفاکلا

⁵ 114 ص، بصانلا مازلا؛ 176 ص، 50 ج، راوندلأ راجب

نېرډن ايرج لثم - ت فايض هلئسم تياعر دننام، لئاسم ىخرپ تياعر رطاخ هب ترضد، دننفرگي م رځآ: هك دندرگي م رارصا روز هب و دندمآي م باحصا! ديورنن لآ، دينك ربص لاعف: دندومرفي م - ديزي ىتقيقدنآ هب عيرسار ش دودختساوخي م، دويذ دودخ دوجو رد ص خشد لاصا «؟ مينك ربص ديابي كاتام¹! ديابي ش يي ئادب ادابم هك دوي نيا نارگد و، دناسر ب درگي م كاردا هك

ادهشلا ديسد او ف دنريگب مزاجا ات دنياي م ترضد هك ىتقو مينيبي م ربكاي لع ترضد هيضق رد ىلو باحصا اب ادهشلا ديسد دروخرپ تيفيك! تسا بيجع اعقاو؟ تسا ىهلئسم هچ نيا² «! اورب»: دنيامرفي م - !تسينل باق لاصا و دوشب دناوتي مندمه ش يوم كي ىادف لماع مامت هك - ش دودخ دنزر فاب اما، وخذنآ هب ناديم تسم هب ىتقو هك دوي يي سكر بكي لع ترضد؟ دوي هك دينادي م ربكاي لع ترضد! وخذنآ هب همنأ هك ار³ «م يلع عيمسد اللهو ىضعب نم الهضعب قيردو هيا نامه ملاسلا هيلع ادهشلا ديسد، درك تكرح هب عجار، دندناوخي م ناشدوخ تماما تابثا يارب - ملاسلا امهيلع رفعج ن ب ىسوم ترضد دننام - داچس ترضد تماما رب تفرگي مذ قلعت ىهلا تيشم اعقاو رگا ىنعبي⁴ دندناوخ ربكاي لع ترضد طقف داچس ماما و ربكاي لع ترضد نيب. دوي ادهشلا ديسد زا دعب ماما ربكاي لع ترضد اعطق ملاسلا هيلع و تماما تيلباق، تماما دادعتسا، تشاد ار تماما طيارش مامت. دوي نيا و دوي ماما وا؛ دوي تماما هبتر تشاد ار نآ كاردا و مهف

دهشم هعمج زمان نو بيرت زا ى تسردانه سياقم

كي. ميديوب هتسشنه زوم نحصرد و ميديوب هتفر هعمج زمان هب دهشم رد اقا موحرم تمدخ يزور تداهش هب ار وا هرخلأاب نيقانم و - دنك ش تمحر ادخ - تشاد ىتيلوئسم كي م عقوم نامهر رد هك رذ ام ىداد ربكاي لع كي وترگا! نيسد ىا»: تفرگي م هك تسا مديا ترابع نيا. درگي م تبحص، دندناسر «! ميديا بيب نارازهم ىداد رهاظم ن بيب كي وترگا و! ميديا گنج نيا رد ربكاي لع نارازهم «! دنكرپ كاخ زا ار تناهد ادخ»: - مدينش رانك زانم و دنتگن دنلب هتبلأ - دندومرف اقا موحرم هبترم كي!؟ تسا نيا!؟ ميديا ات رازهم ىداد ىكي وترگا!؟ ميديا ربكاي لع نارازهم

باحصا اب همم و دنوشي م ىهلا تمحر لومشم همم، دننفر ههيج يارب هك ىياهن اوج نيا دارفا هچم اعقاو! دنتشاذگ ار ناشهيامرس و ناجا هنيا. دنك تمحر ار همم ادخ و، دنتسهن بيرق ادهشلا ديسد ربكاي لع ترضد ىلو؛ تفرگام زا ار هنيا نمشد و ميديا تسد زا ار ىشغو ل غي و كاپ و فاص ىمرعشو مپنزي م فرد ىروطن يم هتقو كي، هلب. ميشاب هلئسم نيا هجوت مديا ام. تسا ىرگيد زيچ تقو كي اما؛ درك هجوت تاملك نآ هب دياب هباطخ و رعش رابتعا رادقم نامهم هب رگيد اجنيا رد، ميناوخ. درك ىخوش تيلاو ميبردرد دوشي مذرگيد اجنأ، مينك نايي ار ىتيعقاو و هيضق كي ميهاوخي م

اروشاع زور رد ملاسلا هيلع ادهشلا ديسد دوجو رد ديحوت ىلجت

هك ىماگنه؛ دوي ىهلا تافصو و عامسا همم رهاظم اروشاع زور رد ادهشلا ديسد هك تسا نيا هلئسم دد هب رهاظ لئاسم مامت و نيناوق مامت تياعر... و دندشي مديهش ش باحصا هك ىماگنه، داتقا بسا زا قد هب ماگتا و قد رباربرد مپلستو قد هب هجوت و نطاب تيشيد تياعر و، دودخ ىاجر دل مكا و ىلعا. دوي ش دودخ هبترم رد هنيا زا مادكره؛ دودخ ىاجر د دسر دص

ش ناردارب اتسد ات دش رظنتم لصفلا بابا ترضد. دينك ماگنل صفلا بابا ترضد تيعضو و راک هب هلئسم. تسا ىبيجع لاد، لاد نيا. دشاب عمج ش لايز ات دنبيي دودخ مشچ اب و دنوشب ديهش ىكيي كي ترضد طسوت هلئسم رارمتسا و ملاسلا هيلع ادهشلا ديسد دودخ، ربكاي لع ترضد، لصفلا بابا ترضد رد؛ درك ادج اياضق رياسد زا ار اروشاع هيضق هك دوي ىهتكد امهيلع الله ملاسد بنيز ترضد و داچس

¹ 114. ص، بصانلا مازلا؛ 176 ص، 50 ج، راونلا راجد

² 43. ص، 45 ج، راونلا راجد؛ 112 ص، فوهللا

³ 34. هيا (3) نارمعال هروس

⁴ 318. ص، 15 ج، ىسانس ماما هب دوش عوجر رتشييد علاطا تهج

هې مېنكې م ادبې هكې مېر اكم، ت سا ه دش ادبې ام ن ه ذ ر د و ا ه ط سا و هې مېنكې م بسك ام هكې م و ل ع ؛ ت سا ن ل ا ن م د ه ا و خ ذ و ا ت ، د ش د ه ا و خ ذ م ا ج ن ا ي ر م ا د ه ا و خ ذ م ل ا س ل ا ه ي ل ع م ا م ا ا ت ، ت سا ه دش ادبې و ا ه د ا ر ا ه ط سا و . چنك ه ا گ ن ا م ش هې م ن ا و ت ي م ن م د ه ا و خ ذ و ا ا ت ، م ن ك ت ب ح ص د م ن ا و ت ي م ن

راگدرورپ تيلاو لوط رد ، ملاسلا هيلع ماما تيلاو

ع ج ا ر ه ك ا 1 ه د ي ر و ل ا ل ب د ن م ه ي ل ا ب ر ق ا ن ح ن و ۛ ه س ف د ه ي س و س و ت ا م م ل ع ن و ن ا س ن ل ا ا ا ن ق ل خ ذ ق ل و . ه ي ا ت و ا ف ت ن ز و س ر س ك ي ن و د ب ه ي ا ن ي م ه ، ت سا ت ا و ج و م ه ي ت ب س ن ي ا ع ف ا ر ش ا ه ط سا و ه ي ر ا گ د ر و ر پ ت ا ذ ه ي ز ا و ا ه ك ل ب ت س ا م ر ا ن ك ر د ا ه ن ت ه ن م ل ا س ل ا ه ي ل ع م ا م ا ي ن ع ي ؛ ت سا ق د ا ص د م ل ا S ل a ه ي ل ع ن ا م ز م ا م ا ه ي ت ب س ن ر ا گ د ر و ر پ ت ي ل ا و ض ر ع ر د ن ي ا و ت سا ر ت ك ي د ز ن ا م ر ا ك ف ا و ر ع ا ش م ه ي ا م د o x ز a و ا م ه ي ا م د o x س ف ر د - ت س ي ز ر ت ش ي ب ت ي ل ا و ك ي ه ك - ر ا گ د ر و ر پ ت ي ل a و س ف د ه ك ل ب ، ت سا ك ر ش و ر ف ك ن ي ا ا ر ي ز ؛ ت س ي ز ت ي ل a و ك ي و د ر ه . ت سا ت ي ل a و ن ا م ه ر د ي ن ا ف ر ه ا ط ت ر و ص د ه ي م ه م ل a S l a ه ي ل ع م a m a د o x س پ . ت سا م a m a م a م a س ف ر د ت ي l a و ن ا ، د ه a و خ ي م ر ه ط م و ب ل ا ق ت ي l a و ن ا ن o چ ر ه a ط ر ه ظ ن ه ط ف ن ز a ا ه ن ت م ت سا 2 . ت سا م l a S l a ه ي ل ع

ي م ا م ا ب ، د ن ك ي م ت ب ح ص د ا م ا ب ، د ن ك ي م ه ا گ ن ا م ه ي د ر ا د ه ك م ي ن ي ي م ا ر م a m a Z a ي ر ه a ط ك ي ا م س پ ن م ا ن ذ ، م ي ر ا د ن ع ل ا ط ا ، ت س ه و ا ت ق ي ق د ر د و و a ن ط ا ب ر د ن ل a ه K ه چ ن ا Z a ي ل o ؛ د ر o خ ي م ا ذ غ و د د ن خ R B z ب ي ع Z a م ه D a r f a ي ض ع ب ت سا ن ك م . D r a d ت و ا ف ت م a m a R i e g a B M l a S l a ه ي ل ع M a m a ه K M D r k ض R ع ه K ي د ن ه ض ا ت ر م ن ا ؛ د o ش ي م M a j n a D r a d M a m a ه D a r a a B a h n y a M a m t ي L o ، D n h d b M a j n a ي ي a h r a k و D n h d b M l a S l a ه ي ل ع N a m z M a m a ه D a r a ع q a و R d ي L o ، D e d h y M a j n a D r a d S D o x D n k y M l a i z ، D e d h y M a j n a ي ي a h r a k N m o m ه K ي R i z l M e n a . D e d M a j n a a r ي D a e R i e g R a k N a D n a o t y M K r S h M و R f a k ض a t r m N a ه K ت سا N a m z M a m a a t ، D i r i g y M ه K ي a m z o r و D i n a o x y M a m h ه K ي Z a m z ؛ ت سا N a m z M a m a ه D a r a ه ي D e d h y M a j n a ه Z a j a M l a S l a ه ي ل ع M a m a a t . D i t f r g y M n z M h M z o r و ، D i d i b i a o x y M و D i d n a o x y M n z Z a m z a m h t S a o x y M n z . D S a b h t S h a d T r d q y a h S p l a B ه Z a d n a ه ي D n a o t y M n z S K c h y e ، D e d n z a r ي R m a R o d v

تيلاو و ديحوت تينيع

ي م ع م ج و D n k y M Q l z D o j o M l a e R d a r a i S h a M a m t ه K ي a h b n j N a ؛ Z a T s a T r a b e T i l a o S p د ي ح o t ه ب N a s n a T i l a o N o d b و T s a T i l a o N i e D i c h o t ؛ D n a h D o m r f ه K n i a . T s a T i l a o ي a n e m N i a ، D n k T i l a o R g m ، D S h R k z ه K ي ه ي ج o t و R i s f t و a n e m N i a B ؛ D o S h y M N S h o r M i y S q ي L i z R g i d « D s r y M n z N i a R d ه K T s a R a g d r o r p T a z N a m h ! ؟ T s a R o h e z M a q m R d و Z a r a B a q m R d R a g d r o r p T a z Z a R i e g ه ي D n a o t y M R g m و ! ؟ D s r b a d z ه ي D n a o t y M T i l a o N o d b N a s n a R g m ! D n k y M a d i b y R o h e z و ي J c t M l a e ! ؟ D s r b o a T a f s d و E a m s a ه ي و o a T f r e m

ديحوت هې لوصو هار اهنت ، تيلاو

R t l a b o ، T a f s d T a h n S h R t l a b ، L e f T a h n S h Z a T s a T r a b e N o d a m B t a r M r d R a g d r o r p T a h n S h ه ي M i n a o t y M R o w j ، M i n a d n a r R a g d r o r p L e f T a h n S h M a t . B t a z D o x T a h n S h R t l a b و ، E a m s a T a h n S h ه K D o S h y M S h S h m N a s n a ي a r b ي T q o l E f T a h n S h N a ؛ ! ؟ M i n k a a d i b E l a T a و a T i l a e f و T i q z a r ، T i q l a z ، T s a W h z ه چ ه ي R a g d r o r p T a f s d ه K M i n a d n a M a t . T s a T i l a o a r j m N a و ، D s a n S h b a r L e f N i a ي a r j m ي R h a z ي a h t T r d q N i m h L m a i a - T s a W h z ه چ ه ي R a g d r o r p T r d q ، T s a W h z ه چ ه ي R a g d r o r p M l e T r d q و M l e و T a f s d ه ي M i n a o t y M R o w j] - D r a d ي R g i d ي a n e m a j n a R d T r d q l a S a ه K n i a a y T s a [! ؟ M i n k a a d i b E l a T a R a g d r o r p

ي ب ي ج ع R a i s b ه D i y S q a e q a و ه K - S D o x M i n a t ه D i y S q R d ه K ض R a f n y a ، F o r e m F r a e L o q ه ي

1. 16. ه ي ا (50) ق م ر o s d

2. 132- 125 ص ، 5 ج ، ي س a n S h M a m a ه ي D o S h E o j r R t S h i b E l a T a T e h j

هیزج تافصد و عامسا رد ار قد تاذ لوزن تیفیک و ،کولسد و ریس و دوجو لماع راوطا مامت و تسا دیوگی - دنکی م نایب

تردق نآ ،دنکی م دوجو راهظا دنراد تردق نآ ابی جراخ عایشا هک ی تردق مامت مدرک ساسا نم
1. دیای م نورید دراد نم سفنزا

تیفیک نیا هب ار ماما تیلانو تقیقذ نآ ناشیا ،ملاسلا هیلع ماما تیلانو هبل اصننا مُطساو هب ی نعید
تسا مدرک کاردا

اطعا نیا ،دنکی م قزر عاطعا و لمع عاطعا و دوجو عاطعا ؛دنکی م تیلانو لامعا ماسلا هیلع ماما
دنکب کاردا ار یلاد نامهناسنا ی تقو ؟ دسر بکاردا نیا هب ناسنا دوشی م روطچ و ؟تسا وحن هچ هب
هدینش ی بلاطم و هدناوخ ی باتک طقف تروصد نیا ریغ رد لآ و ؛درادش دوخ هُنَج نآ هب تبسن ماما هک
!تسا

،امشد لثم مه نم دوخ نوچ ؛[دینک ماگن] لمآت اب بلاطم نیا هب تبسن هک مهدی م قد امشد هب نم
دوشب ام لامل ماشد ماسلا هیلع ماما ضیف و تیاند هک میراودیم و میتسه یریگتسد هب جاتحم ی گمه

؟میوش لخد تیلانو هُنَاد رد هنوگچ

دیحوتهب ناسنا (میوش ماسلا هیلع ماما تیلانو رد لخد اتی نعید) تیلانو نودب: «دندومر فافر اذل
،دینک ی نزنیس و میهدب لیکشت سلجم هک تسا نیا ندهد تیلانو رد لخد زاروظنم هکنیا هن.» دسری مذ
ماما هک دنک ادیپار ی کاردا نامهناسنا :بی نعید تیلانو نآ رد ندهد لخد هکلب ؛ش دوخ یاج هب همه آهنیا
هُنَج نودب هلمشم نیا و تسا نیا دوصقم² ؛دراذگی م رثا دوجو لماع نیا رد کاردا نامه اب ماسلا هیلع
ماسلا هیلع ماما هک ی هلا سی لو سفن اب کلاس سفن داخنا نودب و نادجو و دوهش یداو نودب و ی لمع
ار هلمشم نیا میناوخد مه باتک راز هرگا ؛دیای مذ تسه بباتک دنناوخ اب تقیقذ نآ .درادن اکما ،تسا
امشد یارب نم هچره لاثم ؛دسر ب ناسنا رظن هب ی تلامجم و تامهیم کی تسا نکم ،هلب .میمهفی مذ
ادیپ ی نیریش زار تشادرب امشد تسا نکم ،منک تبصتسا اجنیا رد هک ی اویم نیا ی نیریش هب عجار
ردنچ ،تسا نیریش رکشد ،تسا نیریش تابد ،تسا نیریش سد :میراد ی نیریش عون دنچ ام ی لو ،دینک
ی نیریش نیا اذل ،دراد ارش دوخ هب صاخ هُنَم آهنیا زار مادکره ی لو ؛تسا نیریش بیس ،تسا نیریش
تقون ،دینک لوانتار هویم نیا زار ی ردق امشد هک دوری م نیر زار ماهیا نیا ی تقو .دنامی م مهیم امشد یارب
!؟دنکی مذ قرف ؛دوب هدش فیصوت امشد یارب طقف هک ی لبق تلاد اب دینک هسیاقم ار ناتدوخل ماد

ماسلا هیلع ماما تیلانو نایرچ رد یوحن هب ناسنا ی نعید ؛تسا نیمه دیوگی م افرع هک ی بلطم
و ،اهی یابند و ایند زاروبع ،کلاهم زاروبع زاروبع ،تادهاجم ،تاضایر مُطساو هب و دریکب رارق
قابطنا و الله یلارید کلسرد نتشاذگاپ و ،تازاجم و تلایخت ،تامهوت ،تارابتعا ،تاسایر زاروبع
ریغ و ی سیدرگد عون کی اب مکمک ،ی هلا یایلو و افرع بتکم ساسا رب راکفا و راتفر و لامعا هُمه
هب ماسلا هیلع ماما هک ار ی تیغقاو و روعش و کاردا نامه هک دسر ب ی اهترم هب مکمک ،ی ناسفل دبت و
ماسلا هیلع ماما هبل اصننا اب مه ناسنا ،دنکی م لامعا دوجو لماع نیا رد راگدرورپ هُنجانا زار هُنجانا
تسا عنتمم و تسین ریذپ ناکما ی لمع کولسد اب زج هلمشم نیا و .دمهفب ار انعم نیا

ی مذ اجنا هب دیدهب شوگ مه ربنم راز ه دص ،دیسری مذ اجنا هب دیناوخد مه باتک دلج راز ه دص
ی راک نامهناسنا هک ی تقو رگم ؛درادن ی اهدیاف دینادب مه ار ی هلا یایلو تلاد زاراز ه دص و ،دیسر
هنسrg دیروخن هُنجانا زار ات ،دشاب امشد رانکرد هویم راورخ راز هرگا !دهدب ماجنا ،دنداد ماجنا هُنجانا هک ار
دیوشی م ریس ،دینک ماگن هُنجانا هب هچره و دیتسه

؛تخانش طقف هن - ریس نآ اب داخنا اب ناسنا هک ی ریسم هُنجانا ؛تسا ترابع تیلانو ،ن یاربانب

¹ رارسا ؛272 ص ،1 ج ،ن آرق توکلم رون ؛106 - 100 ص ،5 ج ،ی سانشد ماما هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج
378 - 373 ص ،2 ج ،توکلم

² 187. ص ،2 ج ،توکلم رارسا ؛545 ص ،درجم حور هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج

وا رب دبحوت و دوشی م ل صتم راگدرورپ تا ذ هـ - ن آ اب ن دش دحتم و ریسم ن آ رد ن دش دراو اب هکلب و دنرادن لوبق ار تیلاو نوچ ، دنسرب دبحوت ماقم هب دنناوتی مذ تقوچیه ن نسد ل ها اذل . دوشی م فشک هب دهاوخی م هلئسم ات و ، دننکی مذ ادبیل یامت ن آ هب و دنیا ی مذ ولج و دندهی مذ رارق ن آ رد ار ناشدوخ بصاغ یافلذ هب دهاوخی م هلئسم هک ی تقو . دنکی م هلئاقم و درانگی م میردش دوخ ی ارب دسرب تیلاو نیمه .» دننسه ی بوخ دارفا مه اهنیا ، میراد لوبق ار اهنیا ام : دیوگی م و درانگی م میردش دوخ هب دسرب تیلاو تیلاو لخاد ی هاوخی م هک ی تقو ؛ تسا زاب ماما ، درادن هتسب ماما اما . تسا هتسب ار ش دوخ ی ولج اج عفانم و حلصم ن آ ، دتسد و داد ، رابتعا ن آ هک اجره . دوشب امشد عفانم دنناوتی مذ ی رابتعا چیه رگید ی وشد راقم نام هب و ، تسا مامت یضقرگید اجنیا و ددنبی م ار ریسم ماما اجن ماما ، دیایی ولج ی راقم دهاوخب و تفرعم ریسم و هار نام : زا تسا ترابع تیلاو ، ن یاربانب . تسا متفر شتسد زا و هدش رساخ ن اسنا . درادن دوجو اهنأ نیب ی تینونیب هنوگچیه و . راگدرورپ تا ذ زا تسا ترابع هک دبحوت تخانش زورب مه دارفا تآیحور و تالاد رد اتعیبط تیلاو هب تبسن تفرعم و ماگن عونیا : ل اؤس ناوضر - داد ی باق اتمدخد ار وشاع مآیا رد لاسک هک دیدومرفی لاعترضد . دنکی م ادیبی رهاظ رد هک ی تالاد زا دارفا نیا راتفر رد ار ی تاروهظ ی دد ات دنناوتب دیاب ن اسنا اتعیبط . دیدوب - هیلع الله تفرعم و ماگن عون نیمه تاروهظ هک تسه ن ترظن دم ی قیداصم ایآ . دنیب دنراد تبیصم ی اهزور ؟ دشاب تیلاو ماقم هب تبسن

اروشاع هعقاو هب تبسنی ساسحا افرصه هاگدید دقت

ی دودد ات متشاد ن اتمدخ هک ی تبصن نیمه رد و ، تسا یانعمری ل اؤس ی لیخ اقاقتا ، هلب : بابوچ صوصخه و ملاسلا مهیلع هئا بئاصم هب تبسن ام ماگدید هلئسم . متشاد ی تاراشا هلئسم نیا هب دندب ادهشلا دیس هب طقف ام . تسا فیعض ی لیخ هاگدید نیا و ، تسا ی ساسحا ماگدید کی اروشاع یضقه هب تبسن اب و وحذ نیا هب روصن ل باق ریغ اعقاو و عیجف تیعضو نیا و هدروخریت ترضد هب نوچ مینکی م ماگن ملاسلا مهیلع هئا هب هشیمه . تسا ی فطاع و ی ساسحا ماگن هشیمه ام ماگن ! تسا هدمأ دوجو هب تبس نیا ملاسلا هیلع ماما ، تسا هدش دبعیت و متفر ن اندز لاس دنچ ملاسلا هیلع ماما هک مینکی م ماگن هاگدید نیا زا هک ماما نیا : میدرک رکف چیه لاد هب ات اما ؛ دندرک معطق معطق ریشمش تابررض ریز ای و دنداد ماسد ار هچ و تاریخ و تاکرب هچ بلطم نیا لابق رد ، هدوب اهی راتفرگ و تالاکشم نیا و بئاصم نیا ی اراد ؟ تسا هداد وا هب ادخ ی ملاوع

«دهاشلاب لا اهلانت لا تاجرد انجلا ی فککن نیا» تیاور حیضوت

لا اهلانت لا تاجرد انجلا ی فککن نیا» هک تسه ملاسلا هیلع ادهشلا دیس هب عجار ی تیاور تقیق و تقلخ ملاء سومان ماما . دندوب ماما مه اروشاع نایرج زا لبق ملاسلا هیلع ماما ¹ «دهاشلاب عامسا رهظم ماما . تسا نوک ملاء رد ، تارثاتم مه تارثوم مه ، لیعافم و لیعافا همه اشنم و دوجو ملاء زا بلطم ن آ هک تسه مه ی رگید بلطم هک تساجنیا رد تبصن ی لو ؛ تسا راگدرورپ هیلک تافصد و ماقم دوجو اب - ی هاوخرگا :» دیامرفی م و دنکی م باطخ ادهشلا دیس هب دناوخذ هک ، تسا رتلااب ت ماما هقلطم تمصم ماقم هب و ی تسه ماما هک ی دوجو اب «! یورب ار هار نیا دیاب ی سرب اجنأ هب - ت ماما دیاب هک تسا نیا ، اهنأ هب ندیسر همز لا هک میراد نامشچ رد ی رگید ی اهزیچ کی دوجو نیا اب ، ی دیسر ² . دوشب ی ط تآیصوصخ نیا دیاب و یورب ریسم نیا رد

کی ای بوچ هکت کی دننام اروشاع زور رد ملاسلا هیلع ادهشلا دیس رگا هک تسا تهج نیا یور اهدرد نیا راجد هن و دشی م تامحز نیا راجد هن ، دشی م رثاتم هن ، دشی م تحاران هن هک دوب ن ها هکت [دیسری مذ بلطم ن آ هب رگید] ، دشی م

¹ 313 ص ، 44 ج ، راونلا راجد ؛ 150 ص ، قودص خیش ، ی لاملا
² 189 ص ، 2 ج ، توکل م رارسا هب دوش عوجر رتشیب علاط تهج

مَلَأَ نَوْسَمَيَّ لَا» : هک میراد یرکاشد بیبیشی یا ن ب س باع دننام ادهشلا ديس باحصا زا ی ضعب هب عجار میناوتی م هک دوب ی تلاد کیر رد س باع ی نعید ؛ دنرکی من س د ار ریشمش ی تحارازد اهنیا اَلصا¹ «دیدحلا قلعت دیاش و دیاب هک یروط ن آن دب هب تبسن سفز ، تلاد ن آن رد ی نعید ؛ دوب عائف تلاد ، تلاد ؛ مپیوگب س باع ماقم هکنیا هن . دیمهفی م و دوبز روطنیا ادهشلا ديس ی لو ! دیمهفی من ا ما دندزی م ریشمش و ، درادن هطقن نیا زا ی توافقت چیه و دیمهفی م م ه ام لثم ، دیمهفی م ار درد ادهشلا ديس ، تسا رترب ادهشلا ديس زا² ! تسا هلئسم نیا و تسا ماقم نیا و ؛ تسینرظن

هچ ههام دنچ دنزرف نیا هب تبسن اعقاو ردپ ، دینک روصت ار رغصای لع ترصد هفیضه امش معقاو مادک یور مدآ ، تسا هدوب ی بیجع لئاسم لئاسم ی لیخ ! رگید تسا بیجع ی لیخ ؟ دراد ی ساسحا ی م تیعضو نیا ابار ههام دنچ دنزرف نیا ، عبضر الله دبع ، رغصای لع ترصد ؛ دراذگت تسد دهاوخب ی م یربکای لع ترصد کیش دوخ دش می گرزب رگا و ، ش یوم کید ی ادفا ایند مامت اعقاو هک - دنروا ار عیجفل مع ن آن ، دناعم و نادان و بقلای سفز درف ن آن و دوب تداهش رب ی هلا ریدقتن س ن آن رد اهنتم ؛ دش ار اهنوخ نیا و دراذگی م تسد ی لاد نینچم کیر رد ترصد ! دهدی م رارق فده ار وا و هداد ماچنا ی م ی هلا بادع لاا و دیاب نینیمز هب نوخ نیا زا ی امرطه دیابن» : دیوگی م و دشایی م نامسا هب و دریگی م هچ نیا اعقاو ! ؟ تسا هدوب ی میطه تفتقد هچ نیا ، ی تیعضو نینچم کیر رد هک هلئسم تسا نیا³ «! دیا رد ش اچب هک ی عقوم ن آن رد ی تد هک مدرک ی لجت ترصد رد ی تیعاو هچ ! ؟ تسا هدوب ی بیجع هفیضه تدحو ماقم نیب مع مج نیا . دنورن نیب زما مدرم و دیابن بادع هک تسا مدرم رکف هب زاب ، تسا تداهش لاد رظن رد ادخ هک ی ماقم ن آن هب ندیسر و ، راگدرورپ فدارا هب رظن دصرد دص هک تسا ترثک ماقم و ی منربش ریس م زما ی نروسر سد فزادنا هب هکی و حنه ب ، دراد وا ربارب رد میلسد و وا یاضر ل بصحت و هشاد هک وا ؛ تسا نیا فراع . تسا نیا بالطم : دیوگی م و دنسیایی م وا ، دنزب ار ی فرد کید ایند مامت . بدرگ ؛ تسه م ه ن ارگید لاد تیاعر ، تیلای و تاما هنج یاضتقم لاد نیع رد ! تسا نیفراعلا ماما رگید تیاعر ، دنکی م م ه ار وا تیاعر ماما ی لو ، دنکی م مضراع م وا اید دراد دعسر م هک لاد نامهر رد ی نعید یولج ار ش اچب و دتفای م قافتا ی کیدی کید ایاضق نیا هک ی عقوم نامهر رد و ، دنکی م م ه ار دیزید و رمش زا و ، تسینلئاسم ریاس زما ل فاع چیه و دراد هجوت و تکلم و کل م ملع و ایند مامت هب ، دندزی م ش تسد رد و تسینل فاع ، دنکب ار ش بیگدنز و درادرب ار ش مدننگ هناد دیاب ی اچروم هوک ن لاف رد ن لاا هکنیا هچنا ؟ تسا ی خوش ! میاهتفرگ ی خوش ار ماما ام ! دنکی م ماگن م ه ار اجنا عقوم نامهر رد و اروشاع زور ! تسا هدوب ی خوش ، دنتفگ ام هب هک

اروشاع زور ی ایاضق هب ایلوا و دادد ی اقا موحرم ماگن

ریت هب افرصد هن ، دنکی م ماگن م لاسلا هیلع ادهشلا ديس هنج نیا هب اروشاع هفیضه رد ی هلا ی ایلوا نیا ی ملع هچ رد و دزیری م لایا هب ار نوخ نیا اجک رد ادهشلا ديس هکنیا هب دنکی م ماگن وا ! ن دروخ لئاسم و قیاقد نیا هک ی تلاد ن آن هب و هجوت و قشع تلاد ن آن هب دنکی م ماگن و ، دهدی م ماچنا ار هلئسم ی م ار هفیضق نیا ن ارگید و امش ، مناوخی م ار هفیضق نیا ن م بخ ! تسا ی ایاضق کید ، هفیضق نوچ . دراد . تسا هدوب هچ ، تسا هدش لقت اجنیا رد هک ی ایاضق ی پرد هک دنباپی م ار هکن ، هکنل ها ی لو ؛ دیناوخ ن اوضر - اقا موحرم و ی هلا ی ایلوا فراشا . بشاد هجوت لئاسم نیا هب اروشاع زور رد دادد ی اقا رسد و هدمآ رمش لاد هکنیا هن ، دوب لئاسم نیا هب عیاقو و ایاضق ن آن و اروشاع زور رد - هیلع الله هلئسم و تسا تیدا ی لیخ رسن دش هدیرب ؟ دش تیدا رد قش قوف ادهشلا ديس رگم . تسا هدیرب ار ادهشلا ديس ی تحارازد نیا هرخلایاب ؛ دوشی م مامتر گید دعب هقیقند دنچ ، تسا عبر کید ، هقیقند هدرخلایابی لو ، تسینن اسأ

¹ 80. ص ، 45 ج ، راونلا راجد

² 312. ص ، 15 ج ، ی سانشد ماما هب دوش عوجر م لاسلا هیلع ادهشلا ديس ترصد ی معجماع ماقم رب علاطا تهج

³ 854. ص ، 1 ج ، معماجل تقم ؛ 305 ص ، نیرادلا قریخ ؛ 150 ص ، م لاسلا هیلع نیسلا عم ل تقن م هیمست

«! بانعل لزنل ، قراطض رلا ی ل اهنم تعقو ول» : لو قید رفعجابا عمس هتا

می‌هراپ، دی‌ای‌م‌نوخ، دوشی‌م‌ت‌حاران‌ی‌لی‌بخ‌بُخ، دروخی‌م‌ریت‌ناسنا‌به‌ی‌تقو‌ای. دنای‌م‌ذ‌دبلاً‌ی‌ل‌ا‌ه‌ک
ت‌ب‌ح‌ص‌د‌وشی‌م‌م‌ام‌ت‌و‌د‌روخی‌م‌ش‌و‌ج‌ن‌یا‌و‌د‌ن‌ن‌ک‌ی‌م‌ن‌ام‌س‌ن‌ا‌پ‌و‌م‌ی‌خ‌ب‌ز‌و‌ر‌م‌ک‌ی‌م‌ر‌خ‌ل‌ا‌ب‌ی‌لو، ... و‌د‌وش
ن‌یا؛ ت‌س‌ا‌ه‌د‌و‌ب‌ا‌و‌ه‌و‌ل‌ا‌ح‌ن‌ا‌ر‌د‌ا‌ر‌وش‌اع‌ز‌و‌ر‌ر‌د‌ا‌ه‌ش‌ل‌ا‌د‌ی‌س‌ه‌ک‌ت‌س‌ا‌ی‌یا‌و‌ه‌و‌ل‌ا‌ح‌ن‌ا‌ب‌ط‌اب‌ت‌را‌ر‌د
ه‌ب‌ک‌ی‌ه‌ب‌د‌ی‌ا‌ب‌ا‌ذ‌ل‌. م‌ی‌ن‌ک‌ه‌ج‌وت‌ی‌لی‌خ‌ه‌ت‌ک‌ن‌ن‌یا‌ه‌ب‌ت‌ب‌س‌ن‌د‌ی‌ا‌ب‌ا‌م‌و‌ت‌س‌ا‌ه‌د‌و‌ب‌ی‌ه‌ل‌ا‌ی‌ا‌ی‌ل‌و‌ا‌ر‌ظ‌ن‌د‌رو‌م‌ه‌ل‌ئ‌س‌م
ه‌ج‌وت‌و‌م‌ی‌ن‌ک‌م‌ا‌گ‌ن‌ش‌ا‌م‌چ‌ب‌و‌ن‌ز‌ا‌ب‌ش‌ط‌اب‌ت‌را‌ت‌ی‌ف‌ی‌ک‌ه‌ب؛ م‌ی‌ن‌ک‌م‌ا‌گ‌ن‌ا‌د‌ه‌ش‌ل‌ا‌د‌ی‌س‌ی‌ا‌ه‌ر‌ا‌ک‌و‌ا‌ه‌ت‌ب‌ح‌ص‌ک‌ی
،ه‌د‌ر‌ک‌ت‌ل‌ام‌ت‌س‌ا‌ا‌ر‌ن‌یا‌ا‌ج‌ک‌،ه‌د‌ر‌ک‌ه‌ن‌خ‌ا‌ج‌ک‌ر‌د‌،ه‌د‌ر‌ک‌م‌ی‌ر‌گ‌ا‌ج‌ک‌ر‌د‌،ت‌س‌ا‌ه‌ت‌ف‌ک‌ه‌چ‌ا‌ه‌ن‌ا‌ه‌ب‌ت‌ر‌ض‌د‌م‌ی‌ن‌ک
!ت‌س‌ا‌ه‌ل‌ئ‌س‌م‌ا‌ه‌ن‌یا؛ ت‌س‌ا‌ه‌د‌ر‌ک‌ف‌ر‌ص‌ت‌ا‌ج‌ک‌ر‌د‌و‌ه‌د‌اد‌ب‌ل‌ق‌ت‌و‌ق‌ن‌یا‌ه‌ب‌،ه‌د‌ر‌ک‌ی‌ی‌و‌ج‌ل‌د‌ا‌ر‌و‌ا

اروشاع زور شد اود رب ملاسلا هیلع ادهشلا دیسی یلاو فارشبا

م‌د‌ق‌ز‌ا‌م‌د‌ق‌د‌ن‌ت‌س‌ن‌ا‌و‌ت‌ی‌م‌ا‌ه‌ن‌یا‌ر‌گ‌م‌،د‌و‌ب‌ن‌ا‌ر‌وش‌اع‌ز‌و‌ر‌م‌ی‌ض‌ق‌ر‌د‌ا‌د‌ه‌ش‌ل‌ا‌د‌ی‌س‌د‌و‌خ‌ه‌د‌ارا‌ر‌گ‌ا‌ا‌ع‌ق‌ا‌و
ن‌یا‌د‌ن‌ا‌و‌ت‌ی‌م‌و‌ا‌ه‌ک‌ت‌س‌ا‌ا‌د‌ه‌ش‌ل‌ا‌د‌ی‌س‌ت‌س‌ا‌و‌خ‌،د‌ر‌ب‌ی‌م‌ا‌ر‌ن‌ی‌س‌د‌م‌ا‌م‌ا‌ر‌س‌د‌ر‌ا‌د‌ن‌ل‌ا‌ه‌ک‌ر‌م‌ش‌ن‌ا‌!؟د‌ن‌ر‌ا‌د‌ر‌ب
،د‌روخی‌م‌ر‌غ‌ص‌ا‌ی‌ل‌ع‌ت‌ر‌ض‌د‌ی‌و‌ل‌گ‌ه‌ب‌د‌ر‌اد‌و‌ه‌د‌ر‌ک‌ا‌ه‌ر‌ه‌ل‌م‌ر‌ح‌ن‌ل‌ا‌ه‌ک‌ی‌ر‌یت‌ن‌ا‌.د‌ه‌د‌م‌ا‌ج‌نا‌ا‌ر‌ر‌ا‌ک
ه‌ک‌م‌ل‌ا‌س‌ل‌ا‌ه‌ی‌ل‌ع‌م‌ا‌م‌ا‌ن‌ا‌!؟م‌ی‌ا‌ه‌د‌ر‌ک‌ر‌ک‌ف‌ب‌ا‌ط‌م‌ن‌یا‌ه‌ب‌ل‌ا‌ح‌ا‌ت‌ا‌م‌.د‌ن‌ک‌ی‌م‌ت‌ی‌ا‌د‌ه‌a‌r‌ر‌یت‌ن‌یا‌d‌ر‌اد‌t‌ر‌ض‌d
a‌r‌ر‌یت‌s‌p‌،d‌ر‌ی‌گ‌ی‌m‌t‌ئ‌ش‌n‌t‌ی‌ل‌a‌o‌n‌یا‌z‌a‌d‌o‌ج‌o‌m‌ل‌a‌e‌r‌d‌r‌ا‌t‌a‌m‌t‌o‌t‌s‌a‌t‌ی‌l‌a‌o‌h‌b‌q‌f‌c‌h‌m‌o‌t‌s‌a‌t‌ی‌l‌o
m‌h‌r‌g‌h‌v‌a‌t‌ی‌l‌e‌t‌r‌z‌d‌،d‌ش‌ی‌m‌f‌r‌h‌n‌m‌r‌t‌m‌t‌ی‌t‌n‌a‌s‌d‌h‌d‌r‌یت‌n‌a‌o‌d‌m‌ای‌d‌ا‌p‌r‌g‌a‌.d‌ن‌ک‌ی‌m‌t‌ی‌a‌d‌h‌o‌a‌m‌h
h‌e‌m‌d‌n‌j‌d‌n‌z‌r‌f‌h‌k‌n‌i‌a‌r‌b‌a‌r‌ی‌h‌l‌a‌t‌ی‌ش‌m‌m‌a‌.d‌ن‌ک‌ی‌m‌t‌ی‌a‌d‌h‌a‌r‌r‌یت‌n‌a‌h‌k‌t‌s‌a‌m‌a‌m‌a‌s‌p‌؛d‌ش‌ی‌m‌z‌d‌ی‌h‌e‌h‌s
a‌r‌j‌a‌a‌r‌h‌l‌e‌s‌m‌o‌d‌ی‌ای‌m‌m‌h‌m‌a‌d‌o‌x‌s‌p‌،t‌s‌a‌r‌o‌p‌t‌n‌i‌a‌h‌k‌l‌a‌d‌؛d‌ن‌ک‌ی‌m‌t‌ی‌a‌d‌h‌،d‌o‌s‌h‌b‌d‌ی‌h‌e‌h‌s‌d‌i‌a‌p‌m‌h‌o‌t
n‌a‌w‌z‌e‌h‌b‌p‌f‌q‌m‌h‌n‌ی‌s‌d‌m‌a‌m‌a‌o‌d‌وشی‌m‌m‌a‌j‌n‌a‌a‌i‌a‌z‌q‌n‌i‌a‌q‌a‌f‌t‌a‌o‌h‌f‌z‌d‌b‌s‌h‌r‌b‌m‌ی‌n‌k‌ی‌m‌l‌a‌i‌z‌a‌m‌.d‌ن‌ک‌ی‌m
d‌i‌a‌i‌p‌b‌z‌،t‌s‌a‌n‌i‌a‌r‌b‌ی‌h‌l‌a‌t‌ی‌ش‌m‌h‌k‌l‌a‌d‌،b‌z‌ی‌l‌i‌z‌h‌k‌d‌r‌g‌n‌i‌m‌a‌i‌a‌z‌q‌n‌i‌a‌h‌b‌ی‌چ‌a‌sh‌a‌m‌t‌r‌f‌n‌k‌i‌p
d‌r‌a‌d‌t‌ی‌ش‌m‌؛d‌n‌k‌r‌o‌p‌t‌n‌a‌a‌r‌n‌a‌m‌r‌d‌a‌r‌b‌،d‌n‌k‌r‌o‌p‌t‌n‌i‌a‌a‌r‌n‌a‌m‌e‌j‌b‌،d‌n‌z‌r‌p‌r‌یت‌،d‌n‌r‌i‌b‌a‌r‌n‌a‌m‌r‌s‌،d‌r‌o‌x‌b
r‌d‌r‌a‌g‌d‌r‌o‌r‌p‌e‌d‌a‌r‌a‌n‌o‌j‌،d‌وشی‌m‌m‌a‌j‌n‌a‌a‌d‌h‌e‌h‌s‌l‌a‌d‌ی‌s‌e‌d‌a‌r‌a‌b‌d‌r‌a‌d‌t‌a‌n‌a‌i‌r‌j‌n‌i‌a‌m‌a‌m‌t‌!r‌i‌x‌z‌.d‌وشی‌m‌m‌a‌j‌n‌a
t‌s‌a‌t‌ی‌f‌i‌k‌n‌i‌a‌h‌a‌j‌n‌i‌a

ا‌ه‌ی‌t‌i‌l‌a‌o‌d‌z‌d‌و‌r‌a‌f‌k‌o‌n‌ی‌d‌n‌a‌e‌m‌r‌a‌i‌t‌x‌a‌m‌a‌q‌m‌،d‌ن‌ک‌ی‌m‌z‌b‌a‌l‌s‌m‌h‌a‌r‌n‌a‌n‌m‌s‌h‌d‌r‌a‌i‌t‌x‌a‌h‌l‌e‌s‌m‌n‌i‌a‌h‌t‌b‌l‌a
h‌k‌r‌o‌p‌t‌n‌a‌m‌h‌!؟t‌s‌i‌k‌t‌s‌d‌r‌d‌b‌a‌n‌a‌p‌r‌s‌h‌k‌t‌s‌a‌n‌i‌a‌r‌d‌t‌b‌c‌h‌v‌t‌ی‌l‌o؛t‌s‌a‌z‌o‌f‌o‌h‌m‌s‌h‌d‌o‌x‌ی‌a‌j‌h‌b
a‌r‌o‌s‌h‌a‌e‌i‌z‌q‌r‌d‌a‌m‌a‌d‌n‌k‌b‌r‌a‌k‌h‌m‌h‌t‌i‌l‌a‌o‌a‌b‌m‌l‌a‌s‌l‌a‌h‌i‌l‌e‌m‌a‌m‌a‌h‌k‌t‌s‌i‌n‌r‌o‌p‌t‌n‌i‌a‌،m‌d‌r‌k‌z‌r‌e‌n‌a‌t‌m‌d‌x
h‌k‌ی‌i‌y‌a‌h‌r‌یت‌m‌a‌m‌t‌n‌i‌a‌r‌b‌a‌n‌b‌؛t‌s‌a‌t‌d‌a‌o‌d‌q‌l‌z‌m‌h‌n‌a‌،t‌s‌i‌n‌t‌i‌l‌a‌o‌z‌a‌ی‌a‌d‌j‌a‌r‌o‌s‌h‌a‌e‌i‌z‌q‌.d‌n‌i‌s‌h‌b‌r‌a‌n‌k
m‌a‌m‌a‌a‌r‌n‌a‌z‌a‌d‌e‌b‌o‌t‌a‌n‌a‌i‌r‌j‌n‌i‌a‌m‌a‌m‌t‌o‌t‌s‌a‌h‌d‌s‌h‌h‌z‌h‌k‌ی‌i‌y‌a‌h‌r‌i‌s‌h‌m‌s‌h‌m‌a‌m‌t‌o‌d‌r‌o‌x‌b‌a‌h‌c‌h‌v‌a‌h‌b‌o‌d‌m‌a
d‌n‌r‌a‌d‌h‌e‌j‌o‌t‌h‌t‌k‌n‌n‌i‌a‌h‌b‌a‌f‌r‌e‌.d‌ه‌د‌ی‌m‌m‌a‌j‌n‌a

ملاسلایله ادهشلا دیسی رب فراعه میرگ عون

h‌b‌h‌e‌b‌e‌s‌h‌s‌d‌r‌یت‌o‌d‌a‌t‌f‌a‌b‌s‌a‌z‌a‌o‌d‌r‌o‌x‌r‌i‌s‌h‌m‌s‌h‌o‌r‌یت‌t‌r‌z‌d‌h‌b‌h‌k‌m‌i‌r‌a‌d‌h‌e‌j‌o‌t‌n‌i‌a‌h‌b‌p‌f‌q‌m
n‌i‌a‌m‌a‌m‌t‌d‌r‌a‌d‌t‌f‌i‌q‌d‌n‌a‌a‌b‌m‌l‌a‌s‌l‌a‌h‌i‌l‌e‌m‌a‌m‌a‌h‌k‌d‌n‌k‌ی‌m‌m‌a‌g‌n‌i‌t‌f‌i‌q‌d‌n‌a‌h‌b‌f‌r‌a‌e‌a‌m‌a‌.d‌r‌o‌x‌t‌r‌z‌d‌b‌a‌l‌q
h‌i‌r‌g‌n‌i‌a‌a‌b‌d‌n‌k‌ی‌m‌o‌a‌h‌k‌ی‌a‌h‌i‌r‌g‌n‌a‌.d‌r‌ی‌g‌ی‌m‌s‌h‌a‌h‌i‌r‌g‌t‌q‌o‌n‌a‌؛d‌ه‌د‌ی‌m‌m‌a‌j‌n‌a‌a‌r‌a‌h‌r‌a‌k‌o‌t‌a‌n‌a‌i‌r‌j
r‌i‌t‌a‌t‌t‌c‌h‌r‌p‌a‌x‌h‌b‌h‌z‌؛t‌s‌a‌q‌o‌s‌h‌k‌s‌h‌a‌،d‌z‌i‌r‌ی‌m‌o‌a‌h‌k‌ی‌k‌s‌h‌a‌n‌a‌.d‌r‌a‌d‌t‌o‌w‌a‌f‌q‌t‌ی‌l‌i‌z‌a‌m‌ی‌s‌a‌s‌a‌h‌a
n‌t‌f‌r‌g‌r‌a‌r‌q‌t‌a‌s‌a‌s‌a‌h‌a

n‌a‌j‌r‌h‌a‌b‌o‌i‌a‌h‌l‌i‌s‌o‌r‌h‌h‌b‌،d‌n‌a‌o‌x‌ی‌m‌h‌z‌o‌r‌h‌k‌ی‌s‌k‌،d‌ی‌ای‌m‌z‌n‌a‌s‌h‌h‌i‌r‌g‌m‌d‌r‌m‌h‌k‌ی‌s‌l‌a‌j‌m‌r‌d
r‌a‌z‌g‌i‌p‌،n‌k‌a‌h‌r‌r‌g‌i‌d‌؛d‌n‌k‌z‌b‌z‌،d‌n‌k‌ی‌m‌z‌h‌i‌r‌g‌m‌d‌r‌m‌r‌g‌a‌.d‌r‌o‌a‌r‌d‌a‌r‌m‌d‌r‌m‌h‌i‌r‌g‌d‌h‌a‌o‌x‌ی‌m‌ی‌d‌n‌k
m‌a‌m‌a‌r‌t‌s‌h‌i‌b‌s‌k‌r‌h‌:d‌n‌i‌o‌g‌ی‌m‌...o‌d‌o‌s‌h‌b‌r‌t‌m‌r‌g‌n‌a‌s‌h‌d‌o‌x‌s‌l‌j‌m‌h‌k‌n‌i‌a‌r‌p‌a‌x‌h‌b‌m‌h‌d‌e‌b‌.n‌a‌s‌h‌h‌a‌x‌d‌n‌o‌r‌p
،n‌d‌r‌o‌a‌n‌o‌x‌o‌n‌t‌s‌k‌s‌h‌r‌s‌o‌n‌d‌z‌r‌s‌r‌b‌a‌b‌،n‌a‌j‌a‌q‌a‌h‌z‌!d‌n‌z‌b‌s‌h‌r‌s‌r‌b‌r‌t‌s‌h‌i‌b‌d‌r‌a‌d‌t‌s‌o‌d‌a‌r‌n‌ی‌s‌d
h‌m‌h‌a‌r‌o‌s‌h‌a‌e‌z‌o‌r‌r‌d‌.d‌وشی‌m‌a‌d‌i‌p‌a‌h‌n‌a‌t‌i‌l‌a‌o‌،m‌h‌f‌o‌l‌q‌e‌o‌j‌k‌i‌p‌a‌b‌؛d‌ن‌ک‌ی‌m‌z‌a‌d‌i‌p‌a‌r‌a‌h‌n‌a‌t‌i‌l‌a‌o‌ی‌s‌k

1. 193 - 190 ص، 2 ج، توکلم رارسا؛ 546 ص، دَرَجَم حور هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج

ی همق و دندما ردقچ، میدوب فزشم تابتع و میدرک ادیب قیفوتام هک نیعیرا زور رد. دندزی مرسرد
 نم یلو دندزی همق زور؛ دندزی همق دندوب دمدا اجنا رد هک یباهی ناریا نیمه زا یلیخ، ... و دندز
 رد، تسین مهن بابیز رد معیشرفن کیه نئسیاش اعقاو هک یکیکر یاهفرد هچ هک میدیدی مردرد بش
 نیا؟! «تسا مامت ملئسم، تسادین ناشرس مخز و دندز همق نوچ اهینیا لاد! دندزی م رگیدمه هب مرد
 تسا ندرک دروخرب یساحا

دآد موحرم هرابرد یرهبای داه جاد موحرم هب ی نارهظ هملاء ملاک

هب اقا موحرم هک ی ملاک نامه. دنک دایز ار ام مهف هک تخادنا زور نیا هب ار ش دوخ نیسد ماما
 هیرگ ادهشلا دیب یارب یلیخ - دنک ش تمحر ادخ - یرهبای داه جاد موحرم. دندومرف یرهبای داه جاد
 اقا: دوب نیا مه شرکذ و تشادنه هک مه داوس؛ درکی م هیرگ تعاس دنچ یزور لاس هذراود، درکی م
 دوب افسد و ق دصل ها نوچ و تفگی م ار رکذ نیا، هیرگ و لاهتبا لاد نامهر رد! بنیز مناخ! نیسد
 یزاب ش یولج دنتساوخی م و دندیسری م ش تمدخ هک ی ناملاء¹. درکی م ادیب مه ی تافشاکم و تلااد
 ی سلاجم رد دندب! درکی مزی خوش یسک اب و دوبروطنیا. تخیری م نوریب ار اهنأ سفذ مامت، دندروایبرد
 مهن ناشیا «میصلخم خچ، میتصلخم یجاد»: دنتفگی م و، دندوب مه کرت و دندمای م اهی ضعب هک مدوب
 یزیچ لاد «! ی تفگ هچن م رس تشب، بش نلاف س لجم رد دیای م تدای! ییوگی م غورد خچ»: تفگی م
 نأ، ی تشاد یلیخ هچن سکن لاف هب عجار ن بابیز رد زوریرپ دیای م تدای» درادن علاطا یسک لاصا هک
 و دوب هجهللاج برصد یلیخ. دنک ی خوش و اب تشادنه تئرج یسک هصلاخ «! میتصلخم خچ: ییوگی م تقو
 تشادنه ی اعظحلام

مدینش ش دوخ زانم ار هبضق نیا. درکی م دهاشم ار ی تانایرچ و دوب هدروآ تسدهب ی تلااد و
 تفگی م هک

؟ تساجک دندش دراو عارسا هک ی اهنز اورد نأ: مدرک ل اؤس، متفر هاش هب رفس کیر رد نم هک ی تقو
 ش هار مه ی نوتوت هسیک هشیمه، دنک ش تمحر ادخ). متبشن اجنا متفر هر خلااب دندرکی یامنه ار نم
 ی ناسک هچل و ا؛ مدید ار تانایرچ مامت هبترمکی. مدیشک و مدروارد ار مقچ (دیشکی م قچ و دوب
 ... روطچ نیمز یور اههچب، دندما تبدل ها، دندمای اهی رکشل و ش ترا، دندروآ ار اهرس، دندما

درکی م ق بیطت میدوب هدناوخ ام هچنأ اب، تفگ هک ار هچنأ مامت و! بیجع یلیخ

دنیامرفی م و ا هب اقا موحرم اذل؛ تسا رتلااب فراع کیه ماگدید ی لو، دراد تیعقاو اهینیا

تیعقاو! ی تشادنگتسد ی کانرطخ ی اج ی نادب دیاب، ی درادن لوبق ار دآد ی اقا رد بتقیق نیا هک امش
 یسک نامه هک دسرن ی زور. تسا ادهشلا دیب و ملاسلا هیلع ماما تیعقاو اب دحتم ی هلا ی لو کیه
 دتسیاب رشحم زور رد وتل باقمرد و وتمصخ، ی تخادرپی م یراز و هیرگ هب لاس ی سو یارب هک
 یارب؟! ی داتسیا دآد ی اقا ل باقمرد هچ یارب؟! ی درک هلباقم هچ یارب هک دنک تساو خزاب و ترا و
 2؟! ی درک تفلاخم هچ

نیدناعم و نیفلاخم نیمه. دوب مدرک ادیب ی هبنت کیه رخاوانیا رد رگید داه جاد موحرم هتئبلا
 ار اهینیا زا ی ضعب هک دندوب هدروآ دوجو هب ار ی لناسم و دندوب مدرک داجیا و ارد ی تاهبش و تلااکشا
 دوب یروج هبضق ی تد! بیجع یلیخ³. دناه دروآ - دیشاب مدرک معلاطم رگا - درجم حور رد اقا موحرم
 ی م اجک هب سفذ و دانعو، دنکی م هچن مشد اعقاو دینیب! دنتسنادی مزی تیلوا ار دآد ی اقا لاصا اهینیا هک
 ی م نأ رق طقف اهینیا، دنناوخی م حضور لاصا اهینیا! دنتسین تیلوا لها لاصا اهینیا»: دنتفگی م؟! دسر
 «دناوخ»

اهینیا»: دنتفگی م اهنأ تقون⁴؛ دوب «ن امرلا بحاص ای» ن دش دنلب معقوم رد شرکذ دآد ی اقا

¹ 201 و 200 ص 2، ج، توکلم رارسا هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج

² 206 ص 2، ج، توکلم رارسا هب دوش عوجر همان نیا نومضم رب علاطا تهج

³ 524 ص، درجم حور

⁴ 513 ص، درجم حور هب دوش عوجر

فرشم شپه هتفه هسود هک ریخا رفسد نیار د نم! دشاپ لهجرد دیابن اسنا ردقچاً اعقاو «!دندادن تیلو ترایز تفری م ل و ا ناشیا عانتتسلاب حبصد زور ره»: تفتگ وا، مدرک ل او س ناشیا دنزرف را میدش می هناحبص و لزئم رد تشگی مر ب دعب و املاسلما مهیلعل ضفالو یا ترصد ترایز دعب، ادهشلا دیس ناسنا اچک ات دانع نیار «!دنتسین تیلو ل ها اهنیا»: دنتفگی متقون آ، دوبن ناشیا زور رهراک نیار «.دروخ! دربی مار

می مرد نیفلاخن آاب و دنکی م هبوت و دوشی م هینتم رخا یاهل اسن نیار د رگید ی داه چاد مو حرم دوشی م ضوع مه اقا مو حرم اب ن اشتیعضو و، دنکی م قرفش تیعضو رگید و دتفا

عایلوا هریس رد ی ناوخذ هضور و لسوت

تیدل ها رکذ ی ایحا و هضور س لاجم رب ی نار هط هملآ دیکآ و مامتها

ت بسن ام زار ابراز ه، دنات وافتی ب هکنیا هذ دوشی م ماجنا هک ی تانایر ج هب تبسن ی هلا ی ایلوا نیار می هبصوت ام هب فیلکت کی ن اوذع هب اقا مو حرم. دنتسه رتق نأش و رتب غار تیدل ها رکذ ی ایحا هب: دنتفگی م ی ت د. دیوگب مدرم ی ارب ل تاقم زار و دیورب هک ت سا نیار امش هفیظو م رحم مایا رد هک دندرک ار اهنیا و دیناوخذ ار اروشاع خیرات، دیناوخذ ل تقم. درادن تنمیم، دیناوخذ سرد اروشاع ههد رد! دیوگب مدرم ی ارب دیورب

دوجو ی نار هط ی اقا س لاجم رد صلاخا هک ردقن آ: دنتفگی م قافتا هب همم س لاجم ی رازگرب رد مدینش دنتشاد س لجم مهن ناشدوخ، ناشیا ن طوم نامهر د هک ی نایاقا زار هذب. درادن دوجو ام دوخرد، دراد نیار ی هلا ی ایلوا «تسین ام نابم رد، تسه اجنیا رد هک ی صلاخا ن آ هک مینادی م ام ار نیار»: دنتفگ هک رگا و دندرکی م توعد ار رکاذ و ح آدم ناشدوخ، دندزی م هنیس و دندشی م دنل ن ناشدوخ؛ دندوب روط هضور م ک ارچ؟! ی دز هنیس م ک زورما ارچ هک دندرکی م خبیوت ار وا دزی م هنیس م ک و دناوخی م هضور ار ام، میدناوخی م هضور م هکنیا ای میدناوخی م هضور ادص اب و مینقری م ربنم ام رگا؟! ی دناوخذ. دوبروطن یار دنتفگی م نار هط رد اقباس هک ی یاهر بنم ن آ رد ناشدوخ تیعضو و لاد. دندرکی م خبیوت تبسن و «!درادن کمز هک ت سا ی یادغ لثم، دشابن هضور وار د هک ی ربنم»: دندومرفی م ناشیا دنتشاد ضار تعا دارفا زار ی ضعب هب

ی ر هطم ی اقا هتفه ره نوچ - ناشیا تمدخ دندوب هدمآ ی ر هطم ی اقا مو حرم هک هعقد کب ت سا مدای می و متشادگی می ی اچ و مدمای م نوچ - ددوب اجنآ رد ی اهقیقد دنچاً اقاقتا مهن م - دندیسری م ناشیا تمدخ س لجم ره ن ایاپ رد ناشیا دیشاب مدرک مظللام رگا. دش ناشیا ی سانشداعم باتک هب عجار تبحد - متفر هضور نیار ت سا بوخ اقا»: درکی م داهنشپن ناشیا هب ی ر هطم ی اقا؛ دناه دروا تبسانم هب مه هضور کی دندومرفن ناشیا «!دوشب حرطم هچر اپکی تروص هب باتک نیار و دوش فذد اه

دوش فذد دیابن هضور نیار زار هملک کی و، دوشی م رهاظ هضور نیمهر رد س لجم ن آ راتاً مامت ی م، دنتفگ ی ر هطم ی اقا هک ار ی بلطم نیار ناشیا ی نعید! ت سا بیجعی لیخ نیار؟! دیدرک تافتلا هتفگ هک مدرک کاردار ی تیعاو هچ ناشیا ی لو؛ دسری م ام همن هذ هب هک ت سا ی زیچ نیار؟! دیمهف: دنتفگی م ام هب اذل؟! «دوشی م تیبتت هضور نیار ادراد س لجم نیار هک ی رثا ن آ»: ت سا

م هار ی اهملک دنچ ن آ و ش هضور و هلابند؛ دعب س لجم هب دیورن، دیناوخی م ار م س لجم هک ی تقو غارس دیورب دعب، دینک معلطم رخا ات، مدروا هئسم ن آ ن ایاپ رد تبیصم رکذ ن اوذع هب نم هک! دعب س لجم

ناسنا هک ی تقیقد و تینارون ن آ: زار ت سا ترابع، ت سا س لجم ن ایاپ رد هک ی هضور نیار ی نعید بلاطم ن آ دش ل صتم ی تقو اذل. دنکی م ل صتم، ت سا ملاسلما هیلع ادهشلا دیس هک، تینارون نیار ادبم هب ار

¹ ص، درجم حور هب دوش هعجارم - هیلع الله ناوضر - دادح مو حرم تفر ترایز تیفیک نوماریپ رتشیب علأطا تهج 196 و 35 و 34

ناشیا ردقنیا. دراذگی م ارش دوخ رثا تساهدش سلجم نآ رد هک ییاهت بحد و هدناوخ اًلبق هک یلمع
دندومرفی م هک دندوب بیجع ش تا کرپ و راثا و لابرك مُعقاو هب تبسن

نیا هب تسد متوف زا دعبی تد، دوشب فذد دیابن م یاهباتک نیا زا هملک کی، هدرم ای مشاب هدنز
دشاب هتشاد دوجو دیاب اهنیمه نیع. دوش هدز دیابن اهباتک

کی افرصد، تسین فطاوع و تاساسدا و یرهاظ تبیصم کی افرصد بالطم نیا دوشی م مولعم
ناسنا دنهاوخی م ناشیا. تساملاسلا هیلع نیسد ماما ی او ه و ل ادر رد ن درب، هلئسم؛ تسین تخیکنارپ
،تسا هداتفا قافتا خیراتل و ط رد هسیمه ایاضق و تانایرج نیا لاا و؛ دنرب عضو نآ رد و ل ادر نآ رد ار
رسار دارفا، هدنز اهشتا؟! تساهداتفا قافتا ملاظ نامکاد و خیراتن ارگمتس نیمه طسوت تاینج ردقچ
!دندرک هچ و دندرک نارابریته و دندز ریته، دندیرپ

ادهشلا دیس هب ل سوت هرابرد ی ضاق موحرم رظن

موحرم لائمه. تساهدوب بیجع لابرك مُعقاو هب تبسن ناگرزب نیا ل سوت و ل اهتبا تلادو ماگدید اذل
:دنیامرفی م ی ضاق

¹ دنک دناتوی منی راک چیه ناسنا ادهشلا دیس هب ل سوت نو دپ

ل سوت هجیتن رد داد موحرم یارب حاتفنا

موحرم زانم. دنوری م ل ضفاوبا ترصد م ردو ادهشلا دیس ترایز هب زور ره داد ی اقا موحرم
:دنتفگ ناشیا، مدرکل اؤس اقا

هب ل سوت اب و هیلع الله ملاسل ضفاوبا ترصد م رد، هدش داد ی اقا موحرم یارب هک ی حاتفنا
تسا هدوب ناشیا

رفعج ن ب ی سوم حیرض ی لا ی اهکاخ نیا دندشی م فرشم نیمظاک هب ی تقو داد ی اقا موحرم
ی م ناشندب و رس هب و دنتشادی م رب ار - دوب بوچ و زلف زا ی اهتخیماع قوم نآ هک ار ملاسلا امهیلع
هکنیا ای، تسایعقاو ل سوت نیا ای؟ هچ ی نعیا هراک نیا؟! دیاهدید ی سک هچ زا ار میضق نیا امش. دندیشک
؟! میشکی اهرعذ و مینک دنلب دوخ زا ادص هضور سلجم رد و میشکی راوه و داد و مینزب نامرس رب
سلجم نیا، تسایزاب و رتانت شاممه اهنیا، اقا هن! مینک رتکیدزن ار نامدوخ هکنیا یارب هچ یارب
²!تسا یزاب

هضور سلجم رد نیتم راعشا تارقه موزل

ظعاو! تساماما هب تناها، تسین ملاسلا هیلع ماما نأشرد هک ی فطاء و ی ساسدا راعشا ن دناوخ
،ی نایمک موحرم دننام ییاماع و ناگرزب راعشا دیاب ناسنا. دناوخ نیگنس و نیتم راعشا دیاب رکاذ و
رد، تیلانو و تاما مبرد ظفد اب هک دناوخ ار ی دارفا ای و ی دوج موحرم، داؤف موحرم، رین موحرم
ظافلا ن درب راکه ی لو. دناهدرک حرطم مه ار ی فطاء و ی ساسدا بالطم و دناهتفگ ی راعشا هنیمز نیا
اهناو دنک کیرحت ار اهن اوچ تاساسدا هک ملاسلا هیلع ماما نأش و تلزنم نو دام ظافلا، تشز و کیچر
تسین تبیل ها سلجم نأشرد، دنک راداو میرگ هب ار

- دهدی م هزاجا مامظفاد هدنب هک ی یاجنا ات - داد ی اقا ای اقا موحرم لثم ی ناگرزب سلجم رد اذل
دنتساوخی م، کذل لائما و اروشاء ترایز ن دناوخ و تبیصم رکذ و سلجم نیا ی ایحا تیاعر نیع رد
دندهب هجوت ی داع ناهذا زا هیفتخم قیاعد و ی ملع بالطم و ی ناحور و ی ونعم هبنج هب رتشیب ار راضد

داد موحرم یارب هداد خر حاتفنا هرابرد ی حیضوت

اب رگا، تساهداد خر داد ی اقا یارب دیدومرف لقت یوبا موحرم زان هک ار ی حاتفنا هیضق: ل اؤس
:دیامرفب تسان اتنهذ رد یرتشیب ریستف

تبسن ناگرزب هک تساروطنیا بالطم. دناهدومرف ار هلئسم نیا لامجا و حنه ناشیا هتبلا: بابوچ

¹ 195 ص 2 ج، توکلم رارسا هب دوش عوجر

² 95 ص، دیواج تایید هب دوش عوجر ملاسلا مهیلع تبیل ها هب ل سوت و یراداع تیغیک نوماریپ رتشیب علاط تهج

ی رار قرد و هضور ی انعم هب افرصد هذو ش دوخی عقاوی انعم هب مه نآ، ماسلا مهیلع هبنا هب تاسوت هب هب هک ی ضاق مو حرم صوصخ هب؛ دندرکی مهیصوت ی لیخ مه ار ناشنادرگا ش و دنتشاد مامتها، س لاجم نحصرد بجو هب بجو نم: «هک دندومرفی م و دنا هتشد هیصوت ی لیخ هیضق نیا هب تبسن ناشنادرگا ش رار سا مود دلجرد ار نآ مامت مدنب و دنداد ی ضاق مو حرم هک ی تیصو رد و¹ «م اهدیباو خاهب شد ادهشلا دیس دنداد تبیل لها س لاجم ی رار قرد هب هیصوت ی لیخ²، م اهدرو آ توکلم

ناشیا تتمدناتسرامید رد نم و دنتشاد هک ی تلاسک نآ رد ناشتوفزا لبق لاس هب اقا مو حرم رار قرد لزمن نیا رد رخا ات دیاب حبص س لاجم نیا آئیم و آید:» دوب نیا دندرک مدنب هب هک ی تیصو، مدوب «دشاب

و دوش بترتم ی باو ثطف هک تسین ام ماگدید لثم افرصد، س لاجم نیا هب تبسن ی هلا ی ایلوا ماگدید تسابوخ هچ و تسارئعش زای کی ش دوخ، س لاجم هنوگنیا داقعنا نیمه و دوشب عایحا ی نید رئعش ای دینک ضرف ی لو، طوفحم دوخ ی اج هب اهنیا³؛ دنکب اداقا و هتشد مامتها هلتسم نیا هب تبسن هعیش هک هیضق اب هک تسامولعم بوخ، دیایم دعب ت عاس مین س لجم بحاص دوخ هک دوشی م رار قرد ی س لاجم ضرف هکنیا ای، دشاب هتشد ی گزیت کی لاثم ای دشاب ش لزنم رد ی سلجم دهاوخی م طقف و دنکی می خوش دارفا همم و س لجم بحاص زای نانچنآ ی انث و حدم امتد دیاب طعاو نآ و دنکی م رار قرد س لاجم دینک اعقاو اهنیا! دهدب رارقش دوخ ی اعد لومشم ی تسیاب مه ار هنادس ورخو غرم ی تد و دنکب ش اداوناخ تسا هتسد ام ریگن ماد هک تسا فسأت بجوم

وارگید درکی م فیرعت ناشیا زاربنم ی لابی سکرگا؛ دندوبن روطنیا ادخ ی ایلوا و اقا مو حرم رگید درکی م رارکت رگا و، دندرک می خبیوت ار وادزی می فردی سکرگا و؛ دندرکی مذتوعد ار ماگدام ماگدید زار ل ناسم و دنتشادن سفن اهنآ، دندوب ی رگید بلاطم لابند هب اهنآ. دندرکی مذتوعد و دوب تیعاو کی، ی هلا ی ایلوا ش نم و شور رد ماسلا مهیلع هبنا هب تبسن لسوت، هلب. دندرکی مذ هکلب، دندوبی می نتفرد، هملکالی نعم مامتن طاب هجوت نآ نودب ی نعید، لسوت نودب ار هار نیا اهنآ و؛ تسه همتد طقف هکلب، تسین از ع س لاجم داقعنا رد اهنت هلتسم نیا! اداوندو جو هار نیا رد تکردن اکما لاصا دهی م لیکشت ماسلا مهیلع هبنا هب لسوت نیمه ار اهنآ دوجو مامت نکلا؛ تسا نآ زای

ماسلا هیلع لضاوبا ترصد هب ی نار هظ هملآ و داد ی اقا مو حرم صاخ رظن

هب ی هلا ی ایلوا ریاس زار فود نیا زاریغن نم نوچ - اقا مو حرم روطن نیمه و داد ی اقا مو حرم⁴ دنتشاد ی رگید رظن کی هیلع الله ماسل لضاوبا ترصد هب تبسن - ماه دینشن ی زیچی صخش روط هصنم هب و هدروارب رتدوز ار همم تاجاد هتبل و، ی هلا ی ایلوا و افرع تاجاد لضاوبا ترصد ایوگ لضاوبا ترصد ش پید دراد ی تجادی سکرگا هک تسا فورعم مه ماوع نیب رد و، دناسری م روهظ ی ایلوا ی ارب باب حتف هب تبسن هلتسم نیمه؛ دسری م روهظ هصنم هب و دوشی م ماجنا و اتجاد رتدوز تیلو و تحترد دهی م ماجنا هک ار هچنآ هیلع الله ماسل لضاوبا ترصد هچرگ. دنکی م قدص مه ی هلا هلتسم. تسا مدرک لضاوبا ار و، تساد هتشد دیس رد ی ناف لضاوبا ترصد نوچ و، تسا ادهشلا دیس دارفا، سفن نیا هچیرد زای هک تسا هتفرگ قلعت نیا رب ی هلا تیشم و تساوخ اجنیا رد اهنتم! تسا نیا مه داد ی اقا مو حرم باب حتف هب تبسن هلتسم نیا. دنسرب بولطم و دوصقم هب دنناو تیرع پیرس و رتدوز تسا هدوب تیفیک نیمه هب

اللهی عانف و تقیقد فاشکنا، باب حتف حیضوت

رد تسا نکمن ناسنا نوچ. دوشی م هتفگ دیحوت تقیقد فاشکنا هب تفرعملها ناسل رد باب حتف

¹ 62. ص 2، ج، راونا عطم؛ 205 ص 1، ج، کانباترهم

² 337. ص 1، ج، کانباترهم؛ 489 ص 2، ج، توکلم رار سا

³ 186. ص 2، ج، توکلم رار سا هب دوش عوچر

⁴ 205. ص 2، ج، توکلم رار سا؛ 141 ص 1، ج، کانباترهم هب دوش عوچر

و تڅانښه لمجلای فی هلا عامسا و تافصد و لاعفال ناسم به تبسند، رسیدی طرد و دیحوت جرادمی ط تاذ تفرعم زای فکمه و یفاکمه نیا زامادکچیه یلو؛ دوشب ادیپ وای ارب ی تلامد و دنکب ادیپ ی تفرعم هنوگچیه و دوشب لصاد وای ارب عانف ماقم هک دسرب قرتاذ تفرعم نآ به دناوتی می تقو ناسنا. تسیند و، دوشب ضفر و فذدش دوخل لاقنسا هنج نآ زامرملاب و اسفند و دنامی قاپ وای ردی تینا و تینانا یرایسبو ی نلاوط ی ماهار هچرگ؛ سفد مشچ ابدو دوش مشچ اب هذ، دنیبب قدمشچ به ارب قرحکلاس صخش دشاب مدرکی طمه ارب.

ی تقو کلاس هک تسا هلئسم نیا به هراثنا، افرع ناسل رد تقیقد فاشکنا حلاطصا و ترابع دوخرد ارب دوجو زای اراثا زونه هک دسری می اهبترم به، درکی ط یرگید زای سپی کی ارب دیحوت بتارم صلاخا بتارم به هچرگ، دنکی م تداپه ارب قرح دوخ دوجو ابدو دنکی م هاگن قرح به دوخ دوجو اب؛ دنیبی می رد هک صلاخا ماقم¹. نیصلخم به هذ، تسا هدش نیصلخم به ربیعت وای زامه فیرش هیا رد هک دشاب هدیسر؛ دنیبی مذب ارب دوخ سفد رگید هک دسری می اهلحرم نآ به ناسنا: هک تسا نیا زای ترابع تسا نیصلخم به ربیعت نآ زای هک تسا تاذی لجت لحرم، هلحرم نیا. دنیبب ارب وای دهاوخب هک تسین رگید ی سفدی نعید لسوت به چایتحا لحرم نیا زای روبع. دنکی م قلم دیحوت ملاء و فرص دیحوت ملاء و درجت ملاء و عانف هار ارب سکره رگید اجنیا یلو، دهدی م تکرر اجنیا اثار ناسنا لاعتمه ی اذ ایوگی نعید؛ دراد یوق صاخ عاطقنا و صاخ لسوت و بیجد لسوت نآ ی هلا یایلو هک تسا هطقن نیا و اجنیا رد و دندهی مذب نینچمه اجنیا رد مه داد ی اقا موحرم ی ارب. دنکر روبع هبترم نیا زای اذ دهدی م ماچنا همنأ به تبسند ارب لسوت اب هک دنتشاد فقتو هطقن نیا رد، تافصد و عامسا بتارم زای روبع ارب ناشیا و دوب هدمأ شپیی لکشه دوب هدش لصاد ناشیارب² عانف نآ و دندرک روبع هبترم نیا زای لصفلا ایا ترصد به.

نآرق تولات و زامنۀ ماقا هاگنه داد موحرم تلامد

هملاء ترصد، دنتشاد نآرق تولات ای زامن هاگنه رد داد موحرم هک ارب ی نائف تلامد ایا: ل اوس؛ دیدرکی مه دهاشم ناندوخ ای.

زامنرد ام. دوب یرگید وحنکی و االصا! تشاد قرفام زامن ایش زامن االصا داد ی اقا: بابوچ ارب ارب اذ عاقی نعید، دشاب روطنیمه دیاب و میتسه تار کفت و ماهوا و تالیختن دوز و صلاخا ماقم رد به تبسندی تاراشا اقا موحرم و، تسه مه یرگید بتارم هچرگ؛ تسا هنوگنیا ی اهلحرم نینچمه رد ام به ای لامد؛ مینز برانک ارب نامتالیخت و راکفا هک مینکی م هجوت میناوخی م زامن ی تقو ام. دنتشاد هلئسم نیا به ی تذ، دندومرفی رهطمه ی اقا به داد ی اقا موحرم هک میتسه ی روطنیمه ای و مینکی م هجوت ی ناعم ارب و مامتها و مدارا ارب ام رد هلئسم نیا. دشاب قرح به دیاب افرص هجوت هکلب درک هجوت دیابن مه ی ناعم بتسا لامع!

ی اربا رگید! تفری م، ربکا الله تفگی م ناشیا هک ی تقو، دوبذاهف رذنیا االصا داد ی اقا رد ی لو ی تقو. دنکب رکف دهاوخب رگید هک دوبذوا االصا، درکی مذب سفدش دوخ زای ارب ی لیخت رگید، دادی مذب ماچنا رگید االصا (دبَعَدَ کَیًّا) دیوگی م دراد هک تسیندش دوخرد االصا میدیدی م، میدینشی م ارب ناشیا زامن ام هک دهاوخب و دنکب هیور لامع! دهاوخب اذ تشادنی مامتها االصا، درکی مذب رکف االصا، درادش دوخ به هجوت ی ناف و دبعرگید االصا، ربکا الله تفگی م هک ی تقو. درانگب رهظ هصنم بهش دوخ زای ارب ی تیدوبع تهج ماگن راگنا ی لو رهم به درکی م هاگن؛ دوب یرگید تلامد کی ناشنلاد ناشیا االصا زامن رد اذ. دشی م مدارا ش دوخ زای راگنا، درادی ماو هجس به دراد ارب ناشیا رگید ی کی راگنا ی لو درکی م هجس، دنکی مذب تشادن هجس رایتخا و

¹ ص 4، ج 4، ی سانشداعم؛ 47 - 42 ص، بابللا بل به دوش عوجر تاپاور و تاپا رد نیصلخم ماقم رب علاط تهج 212.

² 278. ص 2، ج 4، ی سانشد الله به دوش عوجر الله ی عانف تقیقدن و ماریپ رتشیب علاط تهج

زا یی ضعیف رد زامن رد: «دندومرفی م هک مدوب هدینش دارفا زا یی کی هب عجار اقا موحرم زا نم یم تبحص امش اب هکی تقو دادد یاقا». «دنیبی من از یی یاجش مشچ ناشیا هک منکی م ساسحا نم ش تلاماد یی هاگ. دنکی من ماگن راگنا یی لو دنکی م ماگن امش هب هک دیدرکی م ساسحا ار یی بلطم نینچم ه کی امش، درک ش یی تلاد نینچکی ناسنا یی ار یی تقو یی هاگ ای، دوشی م تام اج کی هب تبسن یی سک ای یی اچید تقو م ه ار امش و دنکی م تبحص امش اب یی نعی؛ دنتشاد یی دع تقو رد یی تد ار یی تلاد نینچم ناشیا. دیآمی م تیاعر دراد ار تلاد و د. تسای ریگید یی اجن هذ، تسای ریگید یی اج راگنا ناشیا لادی لو، دسانشی م ریگید؛ دروآمی م اج هب ار امش تروص دنیبی ار امش ادعبرگا یی تد و تسای امش اب تبحص یی کی: دنکی م اب ن لا هک تسینر وطنیا و تسای ریگید یی اج کی و دیدرکی م ساسحا امش درکی م تبحص یی تقو هکنیا دنکی م هلباقم و وگتفگ دراد امش.

عانفرا تا زا یی کی و دروآمی م وحم تلاد هب ریعتن آزا هک - مدوب ناشیا یی دع تلاد هکی تلاد نیا نیمه. درکی م ساسحا ار یی بلطم نینچم ناشیا اب بطاخت و تبحص رد ناسنا و - تسای هلسم نیمه. دندوب نینچنیا زامن رد، دینک ربارب دنچ و نینچ امش ار تلاد.

یمی ار تونقی یاعد ناشیا هکی تقو؛ دشمی یی ریگید وحن هب زامن درومرد یی لکروط هب ییضق نیمه؛ دناوخی م ار **«هر اکملا دفعه هب ل حذ ن م ای»**: تونقی یاعد ن آ هک تسای داجست ترصد دوخ راگنا، دناوخی عاقلا و ابقر ب انعم نیا هکی یدرف نامهر راگنا **«هدمحب و میظعلا یی بر ن احبسه»**: تفگی م ناشیا هکی تقو **«ن یعتسن لک ایو دبعن کایا»** ناشیا هکی تقو؛ دروآمی م نابز هب ار تمظعی انعم و حبیبستی انعم نیا، هذش ناشیا هکی میدرکی م ساسحا²، میدیدی م همنأ هب تبسن تایاور رد ام هکی ییثید و تلاد نامه، تفگی م اب هذ، دیوگی م لاد نامه اب و نابز نامه اب ار اهترایع نیا دراد و متفرگراقت لاد نامه تحت رد ناشیا هکی تقو. دندوب مدرک روپع ملاک رد رکف ملحرم زاناشیا یی نعی؛ لاد نامه اب، تین هذ و رکف نامه هک دوب قد زان لزان یانعم نامه، تفگی م ناشیا هکی ملاک؛ درکی من رکف ملاک ن آ هب، تفگی م یی ملاک! منک ضرع م هاوخی م هچ هک دینکی م تافتلا. دمای مرد نابز زا

هچ، مینک دایز ای مینک مک، تسینر تسرد ای تسای تسرد ایآ مینکی م رکف، مینزی می یفردی تقو ام یمی تبحص امش اب یی تقو اصا؛ دوب هتشدگ بلاطم نیا زاناشیا. دوشنر تائم صخش هک مینک نابیه م وحن نابز نیا زا و تسای هدمآ قد هدارا و قد ترصد بناج زا و هذش لزان انعم ن آ، ن آ نامهر راگنا درک هب تبسن دلاو موحرم هک تسای یانعم نامه نیا و. درکی من رکف ش تاملک رد ناشیا اذل، دیآمی م نوریدی هک دنتفگی م ناشیا

تسای قد اب قباطم ش ملاک هکنیا هذ، دروآمی م دوجو هب ار قدش دوخ اب دادد ملاک. درکی م داجیا ج راخرد ار قد ناشیا ملاکی نعی.

دادد موحرم دوب «وه لا وه لا» ترابع رهظم هرابرد یی حیضوت

«وه لا وه لا» ترابع رهظم دادد موحرم: «دنیامرفی م درجم حور باتکرد اقا موحرم: ل او سد و تسای ماهبا هتقدن ام یی ار ب اعقاو هک تهج نیا زان اهنتم؛ تسینر مهفل باق اصا ام یی ار ب اهنیا هتبلا³». دوب. دییامرفب، تسهی ناییدل باق حیضوت رگا، دشای هتشداد طابتر ا دناوتی م ناتبلاطم اب هک مدرک ساسحا دراد رتشیب امش ت لا او سد نوچ؛ درادن ش یاجنگ نیا زان ش یی س لجم ریگید منکی م لایخن م: باوج ار یی رتشیب حیضوت اهنیا و دوشی م کیبزن درجت و یونعم بتارم هب، حابشا و یروص بتارم ن آ زا: منک ضرع هلسم نیا هب عجار ن اتتمدخل امجلاب لاد. دبلطمی م یی تقو در فکی هک دشای یی اهتر م عانف هک تسینر وطنیا، تسای توافتمی یی هلا یی ایلوا رد عانف بتارم

¹ 121 ص، هتسلا لامعلا اب لابقلا؛ 53 ص، هتداجسلا هتقیحصلا

² ج، توکلما راونا هب دوش عوجر زامن و وضو ماگنهر رد ملاسلا مهیلع راهطا همنأ تلاد نوماریپ رتشیب علاطتا تهج

153 ص، 1

³ 136 ص، درجم حور

ی تینا و تینانا هنوگچیه و دشاب هدش جراحی ناسفند باو شد و تانوئش همه زارگیه، دسری مہترم نآ ہب
دشاب ہدنامنی قاپ وار د

بخ؛ دنتسہی فلتخم بتارم ی ارادی ناسفند لئاسم رد مینیبی، مہریگب رظن رد ار دارفا امرگا
تسد ی ناسفند لئاسم زانناوتی مرتحار اھی ضعب، دنرتف یعض اھی ضعب، دنتسہی یوقی لیخ اھی ضعب
ی، مینک ماگد ہکنسد ہب تبسندی لو. دنراد مامتا ہب جایتحا و تسال کشم ناشیارب اھی ضعب و دنراد رب
ی ناسفند بتارم، ہماس داتفہ صخشد کی لاثم. تسارتمک دارفار دتائیناسفند دشاب رتن بیابنسد ہجرہ مینیبی
، دوری مفعض ہبور یرہاظی اوقرظن زامہرگ؛ دشاب ہماس ماجنپ ہکی درفات تسارتنیوقی لیخشا
و اہتساوخ، تینوعرفو نعرفت، اہتینانا، ی ناسفند لئاسم ہب تبسندتازوم نامہ ہب ہک مینیبی م ی لو
ی لیخوای اربنآ زاننشادرب تسد و، رنتخس رایسب۔ دشاب یراکردصم رگا صوصخ ہب۔ شتاعقوت
مدزناپرد ہکی سک روطنیمہ و، دشاب ی گلاس ی سد و ی گلاس تسینسد رد ہکی درفزاتسا رتل کشم
بتسا ی گلاس ہدای ی گلاس

اتسہایدو و تسال ہاتم و ہدرک جاودزا ہکی درف ہبرگا، اھی گتشنکدوخزا و اہگنجر دلائم
رتل کشم ی لیخوای ارب، تسانقرنیدزا و دہاشد ہلئسم نوچ! گنج ہبور ہک دنیوگب، دراد ہچہ
تکررتدوزش دوخناوجودنآ دیاش؛ درادنی قلعت چہ زونہ ہکی ہماس مدزناپناوجودکی اتتسا
، تاقلعتنیا دوجو ابوا ی گتشنکدوخزا نآ! تسہی لئاسم اجنیا رد. دورب، دنیوگب ہکنیا زال بقو دنک
اھی ضعب: دنیوگی ہک فورعملوقہ ہب. درادنی تاقلعت زونہ ہکی سک نآ زاتسا رتشیبش سزرا ی لیخ
مدعنید و تعاجش نید؛ تسیچ سرتدننادی ملصا و دنرادن سرتروعد اھی ضعب، دنتسہ عاجش
بتسا قرفی لیخ سرتروعد

نوچ، تسان بیابی لیخ ہلئسم ہب تبسندش تاکردم بخ، ہماس مدلفط کی ہب دینک ماگد روطنیمہ و
دییابید، دییابید روطنیمہ و. تسارتن بیابش تاکردم نوچ، تسارتن بیابش تاقلعت ای؛ تسارتن بیابش تاقلعت
ی مردامزا ہکی ریش و ردام زاریغ ہک ہمام ہدای ہمام شش، ہمام جنپ ہچہ، راوریش لفظ کی ات
و تسارونہ ہچر اپکی طقف، درادنتائیناسفند و قلعت و سفند لاصا ہک دینیبی؛ درادنی قلعت چہ دروخ
، دنراد اہہچہ ہکار ی تاپوصخ و لاصد نیا دیابناسنا ہک میراد مہ تیاور اقاقتا. تیناحور و اقص
بتسا تاقلعت مدعنیمہ اہنآ زای کی ہک! دریگب دای

دندومرفی م دآد ی اقا موحرم

تالک کی ی نزوس رسد فزادنا ہب و ی مک، ہدما آیند ہب ہکی ہمزور دنچ ہچہ نیا مینیبی م ی ہاگنم
ہب ندروخ ریش و قازترا ی ارب ہزور دنچ ہچہ نیمہ ہک رادقم نامہ ہب) درادش دوخ رد دوجو
! مرادن مہارنیا مینیبی، منکی ماگد مدوخ ہب ن ی تقو اما؛ (ددرگی م شردام لابند
روصلت باق لاصا ہک دراد قلعت تناس کی و لیم کی فزادنا ہب ہزور دنچ ہچہ! تسا بیجعی لیخ
زای مسج طقف ہکی تیعقاو و تقیقہ کی ی نعید! تسینم رد مہ نآ مینیبی م: دنیوگی م ناشیا! تسیند
ی سفند چہ لاصا ہکنیا نودب، ہدما اجنیا ہب ہک تسا دترجم دوجو نامہ تسہ ہچہ، تسامل باقم رد و
بتسا «وہ لآ وہ لا» تیرہظم ہلئسم نامہ نیا. دشاب ہتشد ی قلعت و

چہ نودب، تساراکدروپ تاذ ہلزان دوجو: ہک ہدرک ضرعل بیثمت ای و لامجا ہب ی لیخنم ہتلا
ہب ولو، دنتشنگ دوخزا ولو، دندیسر لاپ رایسب بتارم ہب ولو۔ دارفا ریاس ہکی تاتیعند و قلعت ہنوگ
رد ملع نآ زاراگنا لاصا ہک تسای اوحذ کی، دوجو زا ؤوحذ نیا ی لو. دنراد۔ دندیسر دیحوت بتارم
ی تیعضونینچم ہردن لآ دہاوخبش دوخ ہکنیا نودبو تسہ اجنیا ردن لآ رایتخانودبو، ہدمایند ایند نیا
بتسا ہتفرگراق

«وہ لآ وہ لا» ماقم تقیقہ ن بیت

¹ رتشیب علطات تہج؛ 340 ص، ی لماع رد خیش، ہیددعلا طعاوملا؛ 259 ص، یریزج اللہ تمعد دیس، ہبیرلا رھز
597 ص، دترجم حور ہب دوش عوجر

و تا ذنای نعی؛ دین نودب ماقم و دد نودب ماقم و نبعث نودب ماقم ی نعی «وه لا وه لا» ماقم
 هک هچنأ هب تبسن ی نزوسرس مکنیا نودب، ت سا هتشدانگ اپ اجنیا رد و مدرک ادیب ل زانئ اجنأ زا هک ی تقیقد
 مه کپر رد تقون¹ دشاب همدت تاقلعت نیا راتفرگ، دراد هک ی تاقلعت هب تبسن و درذگی مشرب و رود رد
 دنکی مذ لمأت و رکف، دیوگی م هک ی بلطم و ملاک رد رگید ی نیعضو نینچ

دوب هتفگ ناشیا هب، هتفر ادخت محر هب هک اقا موحرم ی نادمه ن اتسود زا ی کی

ی بلطم ره ناشیا: مکنیا نأ و ماهدیدن ی سکر رد هک مراد دای هب ی راصنا ی اقا موحرم زا ی بلطم ن م
 اب قباطم و هدوب حبص و هتشداد قصد لاماک ناشیا بلطم هک دش ی ص خشم ادعب، دنتفگی م هک
 ت سا هدوب ی جراخ ی اهت یعقاو

دندومرف و دندرک ی لمأت اقا موحرم

ناشیا ملاک، داد ی اقا ی لو. دندوب روطنیمه ناشیا! هیلع الله ن اوضر، هیلع الله ن اوضر؛ هلب، هلب
² ت سا قبطنم عقاو اب ناشیا بلطم مکنیا هب، ت سا قد دندک ل زانئ

بلطم نیا دیوگی م و دنیبی م ار ی زیچ رن کید! دنکی م قرف هئئسم نامسا ات نیمز لاصا ی نعی
 ، دیر وخذ ار اذغ نیا امشای، تسینب سانم امش ی ارب و دینکذ تقافر درف نیا اب امشد لائم؛ دشد دهاوخ ماجنا
 ی مذ ی زیچ لاصا! نکذ دیوگب دعب و دنیبب ار ی زیچ هک دوبن روطنیا ناشیا ی لو! دینکذ ار راک نیا امشای
 ، دنکب قبطنم ت یعقاو نأ اب دهاوخب و دنیبب ار ی زیچ مکنیا هب؛ دوب قد ن کذ و نکب، و ا ن کذ و نکب؛ دید
 ت سا «وه لا وه لا» لوزن هئئسم نامه نیا. دشاب نأ رد ی فلاتخا ای دیابید رد ت سرد ل ااد هک

، ن اشندحو ت ل ااد نأ رد ت سا نکم، دنتسه عائف لماع نأ رد هک ی تقو افرع ت ارضد: ل اؤس
 ناشی عبیط ی گدنز عنام هک دش ی مذ ثعاب داد ی اقا رد بلطم نیا ایأ؛ دندک ادا ار ت ارتک قد دناوتد
 ؟ دوشب

الله ی ف عائف تلاد رد داد موحرم تلاد زا ی خرب

ل امتحأ اعبط، دنک ادیب ی تلاد نینچم ن اسنا ی تقو هک دتفای م قافتا دراوم ی ضعب رد هتبلا: باوج
 ی م هک بشد ناشیا هک داتفای م قافتا ی هاگماگ. دوش ی رایتخا ریغ ی اهی تحارانی ضعب ر اچد ندب هک دراد
 روطنیمه حبص ات و دنداتفای م، دنیابید دنتساوخی م و دنتفرگی م وضو مکنیمه، وضو دیدجت ی ارب دنتفر
 و تشذگی م اهزور هک دینک ضرف ای. دش ی م ناشیا هجوت م ی تامدص اعبط بخ؛ دندوب ی شو هی بدل ادر
 نیا لاصا ی نعی، دندروخی مذ اذغ همقل کید ای بآ هرطق کید لاصا دندوب هک ی وحم تلاد نأ رد ناشیا
 نکم دراوم نیا زا³. دنکی م ی ط ارش دوخی عبیط ریس نأ ندب اعبط بخ و؛ تفری مذ نیبب ولگزا اذغ
 نینچم ریخن، دوشب ماجنا ی راک ای ی بلطم ن ارگید هب تبسن دهاوخب لائم مکنیا اما؛ دتفیب قافتا ت سا
 ماهدینشد و مرادن علاط ناشیا زا مدنبر ار ی زیچ

دوجو لماع قی اقد هب تبسن ایلوا فارشا بتارم

«درکی م ل زانئ ار قد ن ناشیا ملاک»: هک دیدومرف ل قذ یوبا ترضد زا هک ار ی بلطم عمج: ل اؤس
 و هتفاید تئشن ی هلا لماع زا تباث نیع نأ و دراد فارشا و علاط تباث نیع رب فراع هک ت رابع نیا اب
 نینچم ه؟ دشد دهاوخ نیا ثعاب ش نیلاو هب ل اصتا و ی قیرط هب ن دیشخب دوجو ایأ؟ تسیچ، دوشی م ق قح
 وخذ هچ هب، دنکی م ادیب ی هلا هدارا هب لماع مکنیا ای، ی هلا یاضق هب ن دوب ی ضار اب، بلطم نیا عمج
 ؟ ت سا

ق ناقدر ب فارشا هبترم

ت سا ح ابشا لماع هک مه لائم لماع هتبلا - ت سا توکلم لماع نامه هک ت اتباث لماع رد: باوج

¹ 2 ج، توکلم رارسا؛ 265 و 245 ص، ن ابابت رهم 118 ص، 1 ج، ی سانشد الله هب دوش عوجر رتشیب علاط تهج
 138 ص
² 103 ص، 2 ج، توکلم رارسا؛ 167 ص، 2 ج، اروناح لمط
³ 525 و 68 ص، دزجم حور

فراء - دنکی م ادیب اعترای ناعم ملاء بہ توکلم ملاء علی لو، ت سا توکلم ملاء زا رتائم یوخذ بہ ش دوخ رد ہذا علاطاً نیا و دنکی م ادیب علاطاً افرصد قیاعد ن آ بہ تبسند تاقوا ی ہاگ، ش دوخ اُفلتخم بتارم رد علاطاً لثم؛ دوشد ماجنا میضق نیا، داخا زا رتن پیاد بتارم رد ت سا نکم مکلہ، ت سا داخا اُبترم ن آ یاقاً موحرم زانم ہکت سا نامہ نیا و؛ ت سا علاطاً موخذ کینیا. مینکی م ادیبی جراذع یاقو زانم ہکت و، ت سا ہدشد زیدی ہلا ی افرعی لیز زا روما و قیاعد رب فارشا زا تیفیک نیا. مدرک ل قد یراصنا یم کاردا ار ہلئسم و دنیبی م ار بلطم اعقاو، ت سیند فلاذ فارشا و ت سا جیحصد فارشا مہ فارشا دننک

ق ناقداہ داخا اُبترم

ہکت سا تیقید نامہ اہ داخا اُبترم مکلہ؛ ت سیند فارشا ہلئسم ہلئسم، تاقوا زا ی ضعب ی لو ملاء سلا ہیلد نینموملاریم اہ عجار ربمغیب. ت سیند فارشا رگید اجنیا، دنیایی م تیقید ن آ زا بلاطم اجرہ ت سا ی لع نیع قد و ت سا قد نیع ی لع¹؛ **راد امثید ی لع عم قحلا و قحلا عم ی لع**»؛ دندومرف² «ت سہ ی لع ہکت

ش تلأ؟ تسشذ اجنیا ارچ، ی لع ای: مینکی م ل اؤس ترضد زانم، دنیشذ اجنیا رد نینموملاریم ارگا دیاد ام ایآ، دنیامندی تبحصد ربم نیا رب ن لآ نینموملاریم ترضد ارگا؛ دھاوخی مذ تلأ رگید! وگب ار، ہذا تقو کی ی لو؛ دوشد نشور ش دوخ ی ارب بلاطم دھاوخی م ناسنا تقو کی بخ، ہلب!؟ مینک کش ہب ی لع ای ارچ. دوشب فلاذ عفر ہکت دنکی م ل اؤس، ت سا فلاذ بلاطم نیا دیاشد ہکت باسد نیا ہب لآثم!؟ تشذگی م رگید لاس ہسود ی کیو و یدرکی م ربصد دوبز رتہد ایآ؟ ی تفر ہیواعم اہ گنج و داہج و دربذ ش ییل ناسم نیا مکنیا اتی دادن ار ربیز و مہلط مہس ی لع ای ارچ!؟ ی تفر ل مج گنج ہب ی لع ای ارچ، میر ادنی م دوخ لثم یدرف ار نینموملاریم ام ہکت سا نیا رطاخ ہب؟ تسیچ ی ارب اہارچ نیا!؟ دیایہ ار ماما ملاء و دنسیونی م باتک ہزود نیمہ رد ن لآ!؟ دنیوگی مذ ن لآ ارگم. رتشیب ملاء یرادقم اہ اہنتم ی ہاگ و دمہفی م، دھاوخب اذ ارگا تاقوا ی ہاگ؛ ت سا ی دا دارفا لثم ماما»؛ دنیوگی م؛ دننکی م راکنا! ت سا ردقنیا ام تالیصحتن ازیم³ «دمہفی مذ، دھاوخذ ارگا مہ تاقوا

ی نع، **«قحلا عم ی لع»**؛ ہکت مینوشی م نینموملاریم اہ عجار ار اذخ لوسر ملاکام ہکت ی تقو ی لو ہیواعم اہ گنج ی ارب دیاب بشما دیوگی م نینموملاریم. ی سرپد ی زیچ دیابذ رگید یدی ار ی لع ی تقو، بخ دیوگی م، میوری م خسرف کیو و مینکی م تکرر!؟ ہچ ی نعیر رگید ارچ! دش مامت رگید؛ مینک تکرر ہب و راب ام، میدرک ی ظفاحاذن نامہچ و نز زانم، ی لع ای! دش مامت؛ ناملوا ی اجر رس میدرگرب لآاہ!؟ ہچ ی نعیر رگید میتشارب ل بینز و کاسام، میتشارب

ہیبید ہب. دندرک تکرر ہکت حتف ی ارب مدرم، دنکی م حتف ار ہکت ہک داد ہدعو مدرم ہب اذخ لوسر موق باوج ام! اباب ی! دنتفگ «دیشارتب ار ناترس»؛ دندومرف ترضد و دما ش یبہ میضق ن آ دندیسر ہکت! دیتفر نچ ہکت امش؛ دنیوگی م؛ میتسگر رب رتزارد اپ زانم تسد و میتفر: میبوگب!؟ میدہد ہچ ار نامشبوخ و ی تقو! مشچ؛ ہکت تمس ہب دینک تکرر دیوگی م اذخ لوسر ی تقو ہکت سا نیا ہلئسم! دیدرکن حتف ہکت امش⁴. ت سا نیا بلاطم! مشچ؛ ہنیدم ہب دیدرگرب! مشچ؛ دیشارتب ار ناترس! مشچ؛ دینسیاب دیسری م ہیبید ہب ی ارب و ارچ؛ دوشب ماجنا راک نیا دیاب ہتفگ اقا ن لاف. دنیوگب دیاب ار تلأ و لیلد دارفا ریاس اُما سپ؛ دینکب مابنتشا ت سا نکم ی لو، ت سا رتشیب امش ملاء ہکت سا تسرد! ت سا رتشیب ن ملاء نوچ؟ ہچ

1: 222 ص، 1 ج، ی سانشد ماما

اصاخ قیرط زا تیاور ہدزناپ و ہماع قیرط زا تیاور ہدزناپ 540 و 539 ص، مارملا ہتیاغ رد ی نارحب مشاہ دیس»
«ی لع عم قحلا و قحلا عم ی لع»: مکنیا ربی نیم دنکی م تیاور

2: 289 ص، 15 ج، ی سانشد ماما ہب دوشد عوجر تشید نیا نوماریب رتشیب علاطاً تہج

3: ماما ملاء رد املع لوقا ثحب، 241 ص، دیواج دیہش

4: 28 ص، 7 ج، ی سانشد ماما ہب دوشد عوجر ہیبید حلصرد علاطاً تہج

ن ت سا و خ ل ی ل د م و ص ع م م ا م ا ز ا . ت سا ل ی ل د ن و د ب ه ک ی س ک ن آ . د ی و گ ب د ی ا ب م ه ا ر ش ل ی ل د
ا ل ص ا م ن و چ ، م ی ت س ه ق م ح ا ی ل ی خ م ی ه ا و خ ب ل ی ل د ن ا م ز م ا م ا ز ا ر گ ا ؛ ت سا ت ق ا م د و ی ن ا د ا ن و ل ه ج ن ی ع
م ی ه ا و خ ب ل ی ل د ه ک ن ی ا ا ت م ی ت س ی ن و ا ر ک ف ه ط ی د ر د

و ا ر د ا ط خ ل ا م ت ح ا م ن و چ و ، ت سا ر ت م ل ع ا ی ل و ت س ا م ل ث م ه ن ا م ز م ا م ا م ی و گ ی م ا م ی ت ق و ک ی
د ا ر ف ا ه م ه م ب ت ب س ن ا م ه ک ن ی ا ر و ط ج ! د ی ا م ر ف ب ا م ی ا ر ب م ه ا ر د ی و گ ی م ه ک ی ب ل ط م ل ی ل د : م ی و گ ی م ، م ی ه د ی م
ا ل ا ث م ، د ر و ا ی ل ی ل د د ی ا ب د ن ز ی م ه ک ی ف ر د ی ا ر ب ، د ش ا ب ب خ ، ت سا ع ج ر م ص خ ش ن ل ا ف . م ی و گ ی م ا ر ن ی م ه
ی م ؛ ت سا ن ی ا م ت ش ا د ر ب و م ا ه د ی د ا ر ب ل ط م ن ل ا ف ا ی ت ی ا و ر ن ل ا ف ، ب ا ت ک ن ل ا ف ر د ه ک ت سا ن ی ا م ل ی ل د : د ی و گ ب
ی ل ا ک ش ا چ ی ه ! ت سا ط ل غ ل ی ل د ن ی ا ه ب و ل ی ل د ن ی ا ه ب ن ا ت ت ش ا د ر ب ی ل و ، ت س ر د ا م ش ت ی ا و ر ، ب خ ر ا ی س ب : م ی و گ
د ی و گ ی م ا ر ن ی م ه م ه ع ی ش و د ی ا ی م ن ش ی پ م ه

ق ل ط م ق د ر ب ا ر ب ر د د ب ع ت ب ت ک م ، ه ع ی ش ب ت ک م

ر د ه ن و ت ا ی ن ه ز و ت ا ع ل ا ط م ر ب ا ر ب ر د ه ن ، ت سا ق ل ط م ق د ر ب ا ر ب ر د د ب ع ت ب ت ک م ، ه ع ی ش ب ت ک م
ن م ر ی غ ه چ م ش ا ب ن م ه چ ، د و ش ب ه م ا ق ا د ی ا ب ل ی ل د ه ک ل ب ، م ی ر ا د ن د ب ع ت ا م ا ج ن آ ر د ؛ ه ا ق ب ی ط ت و ه ا ق ی س ن ت ر ب ا ر ب
ح ل ص د د ی ا ب ا ج ن ی ا ، م ی گ ن ج ب ه ی و ا ع م ا ب د ی ا ب ن ر گ ی د ا ج ن ی ا ! ه ی و ا ع م ش ی پ م ی و ر ی م : د ی ا م ر ف ی م ن ی ن م و ل ا ر ی م ا
ه د ج ه ن ی ف ص گ ن ج . د ن د ر و آ ر د ا ر ا ه ا ر چ ن ی ا ه ک د ن د و ب ی ه ا ق م ح ا ن ی م ه ؟ د ن د ش ا د ی پ ا ج ک ز ا ج ر ا و خ ! م ی ن ک
ر گ ا ¹ «! ه ی و ا ع م ه ب م س ر ی م ن م ، ه د ب ت ل ه م ن م ه ب ا م ش ت ع ا س ک ی» : د ا د م ا غ ی ب ر ت ش ا ک ل ا م ، د ی ش ک ل و ط م ا م
و ل ا و س ن ی ا ، د ش ی م ن ا م ی ب ص ن ن ی ن م و ل ا ر ی م ا ه ی ح ا ن ز ا ر ت ش ی د ک ا ر د ا ق ی ف و ت و م ی د و ب ر ت ش ا ک ل ا م ی ا ج ه ب ا م
ا ر ر ی ش م ش د ی ا ب ا ج ن ا م ه «! د ر گ ر ب» : د ی و گ ی م ک ل ا م ه ب ن ی ن م و ل ا ر ی م ا ی ت ق و . م ی د ا د ی م ن م ه ا ر م ا غ ی ب ن ی ا
، د ن ز ب ه ی و ا ع م ه ب ا ت د ر ا د ی م ر ب ا ر ر ی ش م ش ه ک ن ی م ه . ت س و ا ی ر ت م ک ی ر د ه ی و ا ع م ه ک ن ی ا و ل و ، د ن ک ف ل ا غ
«! ر ا د ر ب گ ن ج ز ا ت س د» : ه ت ف گ ن ی ن م و ل ا ر ی م ا ه ک د ی ا ی م ، د ر ا د ن ی ک ش ت ق ی ث و ت ر د ه ک ی ق ن و م ر ی خ ه ع ف د ک ی
ز ا ا ر ه ی و ا ع م ه ک ن ی ا ی ا ر ب م ی ا ه د ی گ ن ج م ا م ه د ج ه . د ر ا ن گ ی ن ی ی ا پ ا ر ر ی ش م ش د ی ا ب ر گ ی د ، د ش ا ب ر و ط ن ی ا ی ت ق و
ی ا ر ب ر گ ا ؟ ن ا م د و خ ی ا ر ب ا ی م ی ا ه د ی گ ن ج ی ل ع ی ا ر ب ؟ م ی ا ه د ی گ ن ج ی س ک ه چ ی ا ر ب ا ر م ا م ه د ج ه ی ل و ، م ی ر ب ب ن ی پ
ی م ن ی ن م و ل ا ر ی م ا ، م ی ا ه د ی گ ن ج ی ل ع ی ا ر ب ر گ ا و ؛ م ی ش ا ب ن ا م د و خ ر ا ز ل ا ح ر ک ف ه ب م ی و ر ب ت سا ن ا م د و خ
! ن ز و و ت س ی ا ب : م ی و گ ی م ن م ا م ا ، د ر و خ ب ه ی و ا ع م ه ب د ی ا ی م د ر ا د ر ی ش م ش ن ی ا : د ی و گ

! ر ی خ ه ن : د ن س ی و ن ی م ا ه ب ا ت ک ر د ا ه ی ض ع ب ن ل آ ² «! د ی ش ک ن ا ر ن ا م ت ع» : د و م ر ف ن ی ن م و ل ا ر ی م ا ر گ م
ه ب ؛ د ی ش ک ن ا ر ن ا م ت ع» : د ن د و م ر ف ت ر ض د ، ر ی خ ه ن ا ق آ ! ؟ ت سا ه ی ق ت ش ی ا ج ک ³ «. ت سا ه د و ب ه ی ق ت و غ و ر د ن ی ا
ه چ و د م آ ه ی و ا ع م د ع ب و د ش ت س ر د ط ا س ب ن ی ا و د ن ت ش ک ا ر ن ا م ت ع و د ن ت ف ر د ا ر ف ا ن ی م ه و «. ت س ی ن ح ل ا ص
م ی و گ ب ا ر ت ی ع ق ا و د ی ا ب ، م ی ن ک ه ی ج و ت ا ر ا ه ف ر د ن ی ا د ی ا ب ن ا م ⁴ ! د ر ک

ن ی ا . د ن ک ی م ن ر ک ف ا م ا ، د ی ا ی م و ا ن ا ب ز ه ب ر ا گ د ر و ر پ ه ی ح ا ن ز ا ه ک ت سا ی ق د م ل ا س ل ا ه ی ل ع م a م a م ل a ک
ع ج ا ر م ه ی ر ا د ق م و ه د ر و آ ت و ک ل م ر ا ر س a م و د د ل ج ر د ، ه ی ه ل ا ف ر ا ع ت ا ی ص و ص ه ب ع ج ا ر ه ن د ب ا ر ب ل ط م
ت ی ش م ن ا م ه ، د ن ک ی م ن ر ک ف د ن ک ی م ه ک ی ت ب ح ص ر د ا م ل ث م م ل a S l a ه ی ل ع M a M a ⁵ . م ا ه د ا د ح ی ص و ت ه ی ض ق ن ی ا ه ب
ب ل ق ر ب ه ک ی ن ا ر ق ی ا ر ب ا د خ ا ی ا ؟ د ن ک ی م ر ک ف ، د ن ز ب ف ر د د ه a و خ ب ر g a ا د خ . د ن ک ی م ن ا ی د ه ک ت سا ی ه ل a
ن ی ا و ! ؟ م و S ا ر ه ی ا ن آ ، م ی و گ ب م و د ا ر ه ی a ن آ ، م ی و گ ب ل ی ث ر ب ج ه ب ل و a ا ر ه ی a ن ی ا ؟ د ر ک ر ک ف ، د م آ ر م ب غ ی ب
M a M a M l a k ا ذ ل ؛ د ن ک ی م ن ر ک ف ، ت سا ر و ط ن ی م ه M h M a M a ! د ن ک ی م ن ر ک ف ه ک ا د خ ! ؟ ه ر و S ن آ ز a د ع B a ر ه R o S
ت ر و ص ر د ه ک ی ی ا د خ ا ه ت م ت ، ت س ا D a X M l a k M a M a M l a k . ت سا Q d M l a k M a M a M l a k و ت سا T a J d a M ی ا ر ب

¹ 281. ص 3، ج 3، ی سانش داعم 490 ص ، ن ی ف ص ت ع ق و ؛ 248 ص 2، ج 2، ی م ل ی د ، ب و ل ق ل ا د ا ش ر a

² 49. ص 4، ی ز و ج ن ب ط ی س ، ه ر ک ن ت

³ ن ا م ت ع م ذ ن ع M l a S l a ه ی ل ع ن ی ن م و ل a R ی M a ی ر ب ت ب ا ب : 499 ص 31، ج 3، ر a و ن ل آ ا ر ا ح ب

⁴ و 295 ص 31، ج 3، ر a و ن ل آ ا ر ا ح ب ه ب د و ش ع و ج ر ، ن آ ا ب ن ر ا ق م ع ی ا ق و و ن ا م ت ع ل ت ق ت ب ف ی ک ن و م a ر ی پ ر ت ش ی د ع ل ا ط ا ت ه ج

17. ص 20، ج 214؛ ص 6، ج 6، د ی د ح ل ا ی ب ا ن ب a ، ع غ ل ا ب ل a ج ه ن ح ر ش ؛ 167 - 125 ص 32، ج 483؛

⁵ م ج ن پ ا ف ص خ ا ش ، 2 ج ، ت و ک ل م ر a R a S a

تسا ی کیش تیعاو ی لو، هدمآ تروصد رد تفیقدن آ، درادنل کشد و تروصد ادخ؛ تسا

¹؟ تیخب کینزا اور دوبن ارچ *** ی تخرد زا قحلا انا دشاب اور

نامهرگا اما؛ دندی منفردهک تخرد، تفگ ادخ میوگی مام دیایم تخرد زا قحلا انا هک ی تقو
نودب تخرد زا هک ی قحلا انا ن آ. تسا ش دوزا نیا! ریخن: میوگی م، دیوگی ی یادخ فدنب ار قحلا انا
ن آ². تخرد ن آ لثم، دوشد هتفگ رکف نودب ناسنا کینزا تسا نکم قحلا انا نامه، دما تخرد رایتخا
تسا ماما ملاک، ملاک

ملاع ربای و تباث نیع رب هک تسین نیا رگید، دنسرب هطقن نیا هب رگا ی هلا ی ایلوا ملاک، نیاربان
ی م و ا دوخ لاصا هکلب - میشاب قد تباث ملاع هب ای تباث نیع هب لئاق ام رگا - دنکی م ادیب فارشا تباث
دنک ادیب علاطا تسه اجنآ رد هک ی قیاقدهب تبسند دنهاوخب هکنیا هن؛ دنوشد

ءایلوا ملاک تیجد

؟دوشی م یراج ارجم نیا زا الله ءدارا یایا: ل اؤس

هئما هب عجار، هعماج ترایز رد هک ی بلطم نامه نیع، تسا تهج نیمه زا، هلب: بابوچ
ی نعیه؛ لاقتمس هن، دندهی م ماجنا ار رما نیا ماما تیلو و تحترد ی هلا ی ایلوا اهنتم؛ تسا ملاسلا مهیلع
سپ، دیایم ی هلا ی لو نیا سفرد تیلو و نامه نامز ماما سفردا و دیایم نامز ماما سفرد تیلو ن آ
اب نوچ ی هلا ی لو نیا سفرد و - تسا کرشد و رفک نیا - دنکی م راک نامز ماما زا ا دج ی هلا ی لو نیا
ار ی بلطم ماما هچ اذل. دیایم لکش نیا هب و ارد تیلو و نامه اذل، تسا هشد دحتم مهیلع ماما سفرد
دراد تینسود ره و دراد تیجد و ره و تسا ی کید و ره، ی هلا ی لو نیا هچ، دیوگی

ءایلوا تفرعم

هئئسم، هئئسم - مینک تبحصن اگرزب نیا هب عجار میناوتی منام هک مدقنعم و ن مؤم هئئسم نیا هب نم
حرشدهکنیا هچ، دنک فیرعت دیابم دللو لثم ی صخش ار دادح ی اقا موحرم تیعموم ی نعیه - تسین عضاوت
نیا هب تبسند دندب تاجشوند زا هچنآ و؛ میناوتی مندب و دبلطمی م ار ناشیا دوخ لثم ی سک ام دللو لهاد
، مینک نیاید، دسری م نامدوخ رصاقن هن هب هچنآ - ل اذل کی لع - هک تسا نیا رطاخ هب، تسه ن اگرزب
، دشاب دیفم و ا ی ارب هک ی زیچ بلاطم نیا ی لاهبلا زا دنواوب ی دعتمس و ی مهفلها و ی لد لها دیاشد
ی گدنز و باتک اقا موحرم هب عجار دنهاوخی م اریخا مای ضعب ماهدینش ی تد و. دنک جانتنسا و جارختسا
هکنیا تهج هب! دنکرظنفرصد بلاطم نیا زا دارفا نیا هک تسا نیا مندب هیصوت، دنسیونب ار ناشیا همان
و؛ تسا هدوبن حلاص و دهر و سدق ماقه کید اب یرهاظ ملاع کید دننام افرصد ناشیا تیعموم هئئسم
و دهدب سنارفنک و دسیونب دهاوخب ی دقنعم و ن یدتم و دبعمت و ملاع درف هب عجار ناسنا هک دنکی م قرف
رازه هب ار و ا تانوشد ام رگا هک ی بیصخش کید هب عجار اب، دشاب هتشد ی تاعامتجا و دنک ی نارنخس
ریاسدش رازهرد کید و، دهی م لیکشتد ار و ا دیحوت تفیقدن نامه، ن آ ی اتهن و دوز و دصهن، مینک میسقت
، هلب. تسا هداد رارق ی ساسا روح ن آ عطید و هودحم نامهرد م ار مهنیا هک تسا ی نوئش و لئاسم
بوخندرک تبحص و ن نشوند باتکل دلها و هفشاکم لها، ل اذلها، دآب، دآهز زا ن ا رگید هب عجار
دوشب ماجنا هک تسا بسانم هتکن نیا تیاعر - ل اذل کی لع - ی لو؛ درادنی لاکشا و تسا

هدوب مندب دهاشم هک تسا ی پاهزیچ، منکی م ضرع ناتسود و افرق تمذخ هک م ار ی بلاطم نیا
و ماهدینش ناشیا زا ی بلاطم مرخلأاب، دوب لاسل هچ دودح هک اقا موحرم اب تایدل و طرد مندب و تسا
ی راصنا ی اقا موحرم نم. ماهدتشد ناشیا اب ی تاییرجت اصخش مندب و، ماهدید ی بلاطمی ضعبت اقوا ی هاگ
زا ی لو. مراندن رطاخ هب ی زیچ ناشیا زا اذل، مدید تیلوفط و ی گلاس چنپ، راهچ نینسرد هبترم دنچ ار
هدنکن نییعت بلاطم و ا رطاخ، میدشد فرشم لابرک هب ی گلاس هدهف ن سردد هک یرفسد ن آ رد دادح ی اقا

¹ 50. ص، زار نسلگ

² 653. ص، ی حوقفا هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج

دینش آقا موحرم زاکتسا یبلاطم دادح یاقا هب تبسن دندب تا علاطا مهم شخب و ،مراد ناشیا زاکتسا یبلاطم رظن مطقن نیا زاکتسا ؛ما هتشد ناشیا باب ی تآبیرجت و مدوب دندب دهانم مه ناشیا تلااح بخ و ،ما آقا موحرم توف زاکتسا یبلاطم هک نلاا دندب ! میناوتی مژاچام ،اجک اقتعرا کتشد و اجک املا و ،تسه یضعب هب دیاشد و ،دندومرف ناشیا هک موشی م یبلاطم زاکتسا یضعب هجوتمه مدوخ هعسد دودرد هزات درنگی م زاکتسا یبلاطم زاکتسا یضعب ؛تسا مهیم میارب زونه بلامطم زاکتسا یضعب و مسرب متسنواوتن لاد هب ات مه شیا ه منکب ادیبی سرتسد ناشیا دارم نآ هب و انعم نآ هب متسنواوتن مزونه و دنتفگ ی ناعم نآ

اندخ یایلوا زاکتسا کیره هک تسا و حذ نیا هب ملاسلا هیلع ماما و یایلوا نیب طابتر تیفیک ایآ :بل اوئسد مامت رهظم هک ملاسلا هیلع ماما اب دناه دیسر مسا نآ تقیقدهب ناشدوخ هک ی مسا نآ قیرط زاکتسا و مطساو هب ؛دنتکی م رارقرب طابتر تسا یهلا تافصد و عامسا

ی هلا تافصد و عامسا متا رهظم ،ملاسلا هیلع ماما

ملاسلا هیلع ماما . مدرک هراثشا مه هلئسم نیا هب مپاهت بحص لایلا رد دسری م رظن هب هتبللا :باوج و عامسا یجراخی نیع قیاقده نروا دوجو هب هک انعم نیا هب تیررهظم ؛تسا عامسا همتا رهظم دهاوخی م هک نیفشتکم و نیعرتخم زاکتسا یکی اینوسیدا دننام یفشتکم هک دینک ضرف لاثم .تسا تافصد کی هک دسری م اطقده هب و دهدی م ماجنا ار ی تکرده و دنگی م یط ار ی هار ،دنکب فشک ار ی اهلتسم ش یاربیل کشم نآ و دنزی م شنهذ هب ی اهقرج ،دنگی م رکف دراد هک ی نیدرد .دنگی م فقوت اجنآ رد هبترم ماما ینعی ؛تقو نامز ماما طسوت تسا راگدرورپ میلع مسا رهظم ،ل کشم نآ ل د .دوشی م ل د¹ .تسا مدرک دراو نیفشتکم و نیعرتخم و نوسیدا بلق و رس هب عقوم نآ رد ار هقرج نآ ملاسلا هیلع ش سرد هک ی اهبلطن آ ای دنگی م معلاطم ار نآ دراد بشد و مدرک زاب ار باتک هک ی یوجشناد نآ روظنیمه و ؟دنگی م زاب ار اهرگ نیا یسک هچ ؟دنگی م ل د ار طاقن نیا یسک هچ ،دنگی م معلاطم بشد دراد ار رختقم و ماه دیسر ش بلامطم هب و ماه دناوخ ار باتک نیا منکی م ل ایخ نم ؟دهدی م ماجنا ار راک نیا یسک هچ کسور عطقام و تسا یرگید تسد ،چپیه مکنیا زال فاع ،منکل د ار ل کشم نیا ماهتسنواوت مکنیا رب متسه یکی ،ش رادقم هب ،دندبیم دهاوخن ،دنگی م زاب دهاوخن ؛دنگی م لامعا دراد هک تسا وا ،میتسه ی تابر و .تسا ملاسلا هیلع ماما هب طوبرم همه اهینیا .دنگی م زاب رترید مدرک کی ار یکی و دنگی م زاب دوز ار ایآ ،تسا یرتشم رظنتم و دنگی م زاب ار ش دوخ نآ کد هک یرادن آکد نآ ،قرز هلئسم هب تبسن ،دیابید رد ش لزنم زاکتسا و متساوخی م هک صخش نیا ؟تسا هدمآ ش از اغم هب روطج یرتشم نیا دینادی م هز اغم زاکتسا ،اجنیا دیای م وا .دیروایید و دیرخب مه ار زیچ نلاف دیاب دیورب دیهاوخی م هک امش :هتفگ ش مناخ کی ،دچیپیه هچوک نیا رد دیای م ش رظن هب دعب ،دوشی م در ؟مرخن ،مرخب :دیوگی م و دوشی م در ل و اهلتسم نیا ام ؟مروا اجنیا ار وا یسک هچ .دوشل خاد هز اغم نیا هب هک دیای م ش نهذ هب دوخ هب دوخ هعقد .مپهدب شرتسگ و معسوت و مپوشب هجوتمه لاماک تا طابتر و ی گدنز نوئسد همتا رد میناوتی م ار

هرگ و دوشی م زاب هک ییاههرگ ،دوشی م هک ییاهفشک ،دوشی م ماجنا ایند نیا رد هک ییاهراک نآ رد و مدرکی م معلاطم نم بشد کی [تسا ملاسلا هیلع ماما مطساو هب مهم] ؛دوشی م هدز هک ییاه دنتفگی م هک مدرکی م معلاطم ار ی امیشاد تسا مدای .مدناوخی م نیناوق نآمدیناسا زاکتسا² داتسا ش بیع قوم هبترم کی ،دوب هدیسر م رظن هب یلاکشا ،مدرکی م معلاطم ار امیشاد نیا هک بشد کی .تسا ل کشم یردق زونه هک نم یلو ،دنهفی م ن ناشدوخ مه نیناوق دیناسا هک تسا ی امیشاد نیا هک دما ش بیع م یارب ی تلاد ار ش اهمادا و دش ادیب ام رد هیضق نیا ات .دشد هجوتمه ار لاکتسا و مدناوخ ار امیشاد نیا ،منفرن س رد هب ،تسیچ تغل نیا هک مدرک رکف هچره !منهفی م ن ار هلمج نیا لاصا هک مدید هبترم کی ،مدرک معلاطم دنهفی م ن دیناسا هک ار ی امیشاد !امرف ؛نمستد فک دنتشاذگ اجن امه .دش هتسب هک دش هتسب ؛دیسر ن مهذ

¹ 116 ص 1 ج ،یرصد ناونع ؛318 و 177 ص ،یحوقفا هب دوش عوجر رتشیب علاطا تهج

² هیلع الله تمحر ،یزیربت یورغ مساقلاوبا خیش الله قیا ترصد

ی ناسفدل معلا س کع نیا زا حبصدا تباشن آنم؟! یدیمهف ت دودخ، ینکی مهعلاطم شیبس رد زال بقو تو و بلا اب مدش دنلب حبص؟! مینک ریگ تغل نیا رد تقون آن، روطنیا هکام! بجع. مدیباوخذ دما شیب میارب هک «!هنکلا» متشون مدید مدرکزاب ار باتک ات، ریز هیرس، متخیر یاهل اپوک و لایه ماتم اب، نازیوا مچولا و نکل و هنکلا: رخا میتفگ، میدناوخذ نکل، میدناوخذ هُنکلا ام دینک ضرف! رتن اسآ نیا زا یاهملک اعقاو ینعی نیا اب، ایب، امرقب: دیوگی م ادخ؟ تسیچ نیا. هُنکلا زا ریغ دما ام رظن هب زیچ همه؟ راکهچ اجنیا هب مه همه و هداثفا قافتا همه یارب هیضق نیا ریاطن و! امرقب، اهتینم نیا اب و اهتینانا نیا اب، تاعضوا دندادی.

راگردورپ هیلک عامسا هب ایجراخ تروص یاطعا رد ماما شقند

جراخ رد هک ی مولع: دهدی مه ایجراخ تروص، جراخ رد ار یهلا هیلک عامسا ماسلا هیلع ماما رد هک ییاهت بحص و ملاک نیا و دراد ار میلکت ماقم هک دنوادخ، تسا جراخ رد هک ییاهت رده، تسا جراخ رد دودخ بسحر بی سکره یارب هک ییاهقزر نیا و دوشی مهکی تائاقلا نیا، دوشی مه ماجنا جراخ ایحانزا، درادی مرپ ار ش دودخ مهس هک یاهچروم آن. تسا تیلوا مچیرد زا اهینیا ماتم، دوشی مه دنگارپ ار قزر رهظم نیا دما و هشد تردق رهظم، دنکی مه راکش ار مچروم نیا هک ی ناوید آن. تسا ماما. تسا مدرک راکش.

ماسلا هیلع ادهشلا دیست بیصم رد هک تسا هوب دوهشم مه جراخ رد و میراد تایاور رد هکنیا گنس، دنمهفی مه ار ماما اهزیر گنس ینعی؛ دراد تیعقاو، تسیرگ نامسا و دنتسیرگ اهزیر گنس همه¹. دمهی مه و دنکی مه کرد هزیر

²لد لها س اودس و سحمت سه *** لگ قظ و کاخ قظ و بآ قظن

یرو عش هچ، تسه اجنیا رد نلاا هک یطبض نیا: مپیوگی مه ام! میمهفی منام، دنکی مه کرد اهینیا تردق و روعش و ملع هک تسا یجراخ دوجوم کی طبض نیا یلو! کی تسلاپ و تسا نهانیا؟ دراد. تسا هشد هتفگ ی دایز یلیخ بلاطم هبیمز نیا رد و. دنکی مه کرد و دمهی مه و، دراد

مُهَانَلْعَجَوُ: دنکی مه تیبیرت و ییامهار ار دارفا هک تسا تافصد و یماسا نیمه اب ماسلا هیلع ماما نیا ام»³، «نیدبایع آنل اوناکو َ قَاكْرَلَا اَنايَاوْ قَلاصلا مَاقَاوْ اِزِ اِخْلا لَعَفْ مَهْيَلِ اَئِيحُواوْ اَنزِ مَابِنْ وُدْهَيَّ مَمْنَأْ اَذِ اُ مَرْمَأْ اَمْنَأِ: نُنْ ماقم نامه اب ینعی⁴؛ «دننک تیاده ام رما ملع ماسا و هب هک میدروا دوجو هب ار مَمْنَأْ ثعابی غیرشت تهج آن ینعی؛ دننک تیاده ی نیوکت تهج آن اب اهنا⁵، «ن وکیف ن ک ملل وقین آن ائیشد دارا و ن دانتسیا نیا، دیناوخی مه زمانه هک ی تقو دینکن لایخ امش. دسرپ رمث هب ی نیوکت تهج آن هک دوشی مه ار امش ی توکلم تهج آن، ی غیرشت تهج و یرهاظ لمع نیا؛ دناسری مه هجیتت هب ار امش ندرک عوکر مدارا هب تلاوحت و ریغت آن، دوشی مه ماجنا ماسلا هیلع ماما رما هب ی عقاو تروص آن و دهدی مه ریغت دوشی مه ماجنا ماسلا هیلع ماما رما هب و

تیلوا تقیقد رد ماما اب ایلوا داختا تیفیک

تحت رد هک تسا نیا رطاخ هب هن، دوشی مه ماسلا هیلع ماما بذج هک یهلا ی ایلوا نیا، نیاربانب و مدارا ماسا و هب، دنتسه میئزج تافصد و عامسا هک اهنا دوجو ماتم! ریخهن، دندراراق ی صاخ مسا کی یلک مسا آن اب هکنیا ات یقرت و دشر هب دنکی مه عورش دعب و دوشی مه یلک مسا آن رد لخاد ماما تیشم. تسین مسا آن نیب و مسا نیا نیب ی قرف اجنا رد رگید و دنکی مه ادیب داختا

؟ دنفا قافتا نامزمه همزا همه و اج همه رد و عامسا ماتم رد دناوتی مه داختا نیا ایآ: ل اؤس

¹ 17 و 16 ص، 1 ج، یسانش ماما هب دوش عوگر رتشیب علاطا تهج

² ل و ارتف، یونعم یونثم

³ 73. میا (21) عابینا هروس

⁴ 11 و 10 سررد، 1 ج، یسانش ماما هب دوش عوگر هغیرش میا ریسفت رب علاطا تهج

⁵ 82. میا (36) سب هروس

آت، نامز کیرد ی هلائی لو ود زا شیب هک مدینش اقا مو حرم زانم متیلا. اج همهر د، هلب: بابوچ
 دوشی مذ ای هدوبن ود زا شیب، آت ود ای تسه ی کی ماسلا هیلع ماما زا ریغ لاومعم؛ تسا هدوبن ل ماد هب
 دوخ هکنیا لثم؟! دراد ی لاکشا هچ دشاب نامز مهرگا ی لو. تسا هدوبن تیفیک نیا هب ناشتر ابع دیاش. دشاب
 ن دبود رد رگا اهنتم، تسا ی کی ماسلا هیلع ماما تقیقد! دراد ی داریا ایآ، دوشب ن دبود ماسلا هیلع ماما
 ماما رانک رد ی هلائی لو کی دوجو ی نعی؛ تسا نیمه مه هلئسم نآ؟! دراد ی لاکشا هچ دوشب ق قحتم
 درادن دوجو ی فلاتخا لاصا و دروآی مذ دوجو هب یرییغت چیه ماسلا هیلع

ن یسد ماما و ن یسد ماما و هقیصد ترصد و نینمؤلاریم لثم موضعم چنپ هکنیا: ل اوئس
 تاما و تیلو، دندوب ملسو هلا و هیلع الله ی لصل لوسر ترصد نامز رد نیمز یور رد ماسلا مهیلع
 ؟ تسا هدوبن هنوگچ اهنا تمصد و

تسا هدوبن اهنا ی ارب و هتشد ربمغیب هب ص صا صتخا طقف تاما هبترم: بابوچ

؟ تسا هدوبن تاما ماقم اهنا ی ارب ایآ: ل اوئس

تاما ماقم اب تمصد ماقم توافت

نینمؤلاریم هب تاما هبترم نآ، دنتفر ایند زا ترصد هک ی تقو؛ تسا هدوبن، ریخن: بابوچ
 دش رانگاو

ذیفنت ماقم نآ و تسا بالطم کی تمصد هلئسم. تسا ظوفحم ش دوخ ی اج هب تمصد هلئسم
 ود ره ن یسد ماما و ن سد ماما لاثم، دنشاب موضعم رفن ود تسا نکم. رگید بالطم کی ادخ تیشم
 نامهر رد ن یسد ماما دوخ. تسا ن سد ماما، دهدی م ماجنا راک ملاء نیا رد هک ی سک نآ ی لو، دنام موضعم
 دروخب ادغ دناوتی مذ ن یسد ماما، دهاوخن سد ماما رگا؛ دهدی م ماجنا راک دراد ن سد ماما هدارا هب ع قوم
 ی م لامعا ش دوخ ردار برد ار تیشم ذوفن نیا و مدارا نیا هک تسا ن سد ماما، دناوخب زامن دناوتی مذ و
 دنک

نینمؤلاریم ترصد و اهیلع الله ماس هقیصد ترصد اب هطبار رد هقلطم تیلو ش قن: ل اوئس
 ؟ تسا هدوبن هنوگچ

تیلو تیشم و تیشم تیشم. تسا هدوبن روطن نیمه هلئسم مه هقیصد ترصد دروم رد: بابوچ
 و زاربا ماقم رد مذ، دندوب نومک ماقم رد هقیصد ترصد و هدوبن ماسلا هیلع نینمؤلاریم دوجو رد
 هقیصد ترصد دوخ رد. دوب نینمؤلاریم، دادی م ماجنا راک ملاء نیا رد هک ی یلو نآ. لامعا و راهظا
 اهیلع الله ماس هقیصد ترصد ی لاء هبترم نآ. دهدی م ماجنا راک و دنکی م [تیلو] لامعا دراد واه
 تسا هدوبن ظوفحم ملاء نآ رد هبترم نآ، هدوبن ایند نیا رد فرصد و لخد هب طوبرم

؟ دنتسمه¹ «دحاو رُون مُهَلْک» ناشه مه ملاء نآ رد سپ: ل اوئس

درادن ی توافت و تسا دحاو رُون، هلب: بابوچ

رد هک دش داجیا ل اوئس نامیارب «دنک ادیب ق قحت ش نور د، عامسا مامت دناوتی م» دیدومرف: ل اوئس
 رقاب ماما دید، درکی م ماگن رفن کی، دنتفری م ماسلا امهیلع ق داصد ماما و رقاب ماما هک میراد ی تیاور
 رُون ائک و تسینام نیبی قرف: دیدومرف واه دعب. تسا هدش رقاب ماما، ق داصد ماما و هدش ق داصد ماما
 «دحاو»

میناوتی م ی زیچ هچ، دنکی م تیلو لامعا مومام رد ماما دیدومرف امش هکنیا زا و تیاور نیا زا
 ؟ مپوشد هجوتم

دحاو ی تقیقد، ماسلا مهیلع راهظا امنا تیلو

تقیقد نآ: مپیوگب میهاوخی م تقو کی. میدرگی مرپ لبق هلئسم نامه هب زاب اجنیا رد: بابوچ
 لاقنتا ل باق هک نآ، دوشی م ل قنتم - دریگی م ق لعد رفن کی هب، نامز ره رد هک تسا ی تیعاو هک - تیلو

¹ 415. ص 2، ج، بولفا داشرا؛ 342 و 16 ص، 26، ج؛ 24 - 1 ص، 25، ج، راونلا راحب

تیلو تقیقندن آبی صخشده اهنتم، تسان دحاو تیلو تقیقندن آ: مپیوگب مپهاوخی متقو کچ اما. تسیند
 امهک ار تیفیکن آ و لامعنا آ: بهک مدرک ضرعان اتتمدخن مکهک تسان ییاجن امه اجنیا؛ دوشی م دحتم
 ی م، تیلو و ماماس فذاب داحتا اُطساو به م افرعو ی هلا ی ایلوازا، میدیدی م ممنا راتفر و لامعازا
 ادید داحتا نوچ صخشدنیا؛ تسان یکی تیلو تقیقده، رفندود دشد اتود تیلو نلاا مکنیا هن. مینید
 - تسان مسج دوجو نیمهک - شای جراخ دوجو اما. دوشی م ماسلا هیلع ماماس تروصن امه، دنکی م
 تسان ماسلا هیلع ماماس دوجو زایامتم

نیا به هراشا، هدید رقاب ماماس ار قداص ماماس و هدید قداص ماماس ار رقاب ماماس صخشدن آ مکنیا سپ
 دعبهک ار تیروصن آ اهنتم. دشد دهاوخروطنیمه رقاب ماماس زادعب م قداص ماماس مکهک تسان تیعاو
 ره، دوشی م قداص ماماس هیلیدیدب ادعبهک ار رقاب ماماس نیمهنیبب: دنتنگ و دندروا ولجش یارب، دید دهاوخر
 ماسلا هیلع رقاب ماماس اهنتم. تسیند قداص ماماس رد و تسان رقاب ماماس رد تیلو نلاا یلو، دنتسه یکیود
 نیمه، نم زادعب م قداص ماماس هک دنامه فبروطنیا و به اُتساوخر و، هدمآ وان هذررد - قداص ماماس هن -
 یکیود ره یلو؛ تسان هفایق و لکشدنیا اب و نزونیا و تآیصوصدنیا ابهکی نم اهنتم، مپتسه نم
 تسان مدرک رخوم ار مدنزر فو مدرک مدقم ار مهنامز اهنتم، مپتسه

دَمَحْمَلْ آ و دَمَحْمَلْ عِلْ ص مَهْلَلَا